

Se vedlagte udsendelsesliste

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
Telefax: 75 60 10 13
Teknikogmiljo@horsens.dk
www.horsenskommune.dk
KS:JLU

Sags nr.: 2008-026132

Dato: 27. september 2010

Miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug på Åesvej 23B, 8700 Horsens

Horsens Kommune meddeler den 28. september 2011 miljøgodkendelse efter § 12 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug til udvidelse af husdyrproduktionen på Åesvej 23B, 8700 Horsens.

På ejendommen er der fremover godkendt en husdyrproduktion bestående af 9.103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til 261,1 DE (DE) beregnet efter bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009.

Miljøgodkendelsen omfatter både en godkendelse af ejede og forpagtede arealer, samt en godkendelse af produktionsanlægget efter udvidelsen. Horsens Kommune har vurderet, at en udvidelse af husdyrproduktionen ikke har væsentlige indvirkninger på miljøet.

I forbindelse med omlægningen og udvidelsen fra en so-produktion til slagtesvineproduktion, ændres de eksisterende so- og smågrisestalde til slagtesvineproduktion, og gulvtypen ændres i den eksisterende slagtesvinestald. Desuden opføres en ny gyllebeholder med fast overdækning og dertilhørende fortank og der etableres en vaskeplads på ejendommen

Der er blevet foretaget en offentlig høring på 6 uger. I perioden modtog Horsens Kommune ingen skriftlige indsigelser ud over bemærkninger og rettelser fra ansøger. Disse er indarbejdet i den endelige godkendelse.

Horsens Kommune annoncerer afgørelsen i Horsens Posten onsdag den 28. september 2011 og samme dato på kommunens hjemmeside, hvor afgørelsen kan ses og downloades under "afgørelser i Teknik og Miljø".

Miljøgodkendelsen kan påklages til Natur og Miljøklagenævnet indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kapitel 7.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse, i sagens udfald, samt lokale og landsdækkende organisationer, som efter deres formål har natur- og miljøbeskyttelses- og rekreative interesser.

En klage har ikke opsættende virkning for udnyttelsen af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. lovens § 81. Udnyttelse af afgørelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at æn-

dre eller ophæve afgørelsen. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i godkendelsen.

Eventuel klage over afgørelsen skal indgives skriftligt, og skal stiles til: Natur og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til: Horsens Kommune, Natur, Rådhusstrøget 4, 8700 Horsens, eller pr. mail til natur@horsens.dk.

Dette betyder, at en eventuel klage skal være modtaget ved Horsens Kommune senest den **26. oktober 2011**. Klagen skal være modtaget ved kontortids ophør, hvilket betyder at den skal være indleveret **inden kl. 15**.

Klagen mærkes sagsnr. 2009-026132. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Vejledning kan ses på www.nmkn.dk.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når klagen er modtaget fra kommunen. Betales gebyret ikke på den anviste måde, og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse. Ifølge forvaltningslovens § 9 er der ret til aktindsigt.

Såfremt der er spørgsmål til fremsendte, kan I henvende jer til undertegnede.

Med venlig hilsen

Jonna Lund
Biolog

Telefon direkte 76 29 27 54
jlu@horsens.dk

Orientering om afgørelsen er sendt med almindelig post til følgende:

Jens Arne Sørensen, Åesvej 23B, 8700 Horsens

Aage Olesen, Kirkevej 32. 8751 Gedved

DSB ejendomsudvikling A/S, Kalvebod Brygge 32, 1560 København BV

Nedenstående har modtaget afgørelsen elektronisk:

Jens Arne Sørensen, Åesvej 23B, 8700 Horsens, tvingstrupgaard@mail.dk

Mie Kruise Meineche, Miljøkonsulent LRØ rådgivning, mim@lro.dk

Bane Danmark, Arealer v. Claus Kjær Sørensen ckjs@bane.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, v/Jan Karnøe, Fasanvej 9, 8700 Horsens
jka@nordfynskommune.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle,
jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø
dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité, v/Birthe Anker Christensen, Torstedallé 97, 8700 Horsens, dn@dn.dk

Naturstyrelsen, Lyseng Allé, 8270 Højbjerg, aar@nst.dk

Det Økologiske, Råd Blegdamsvej 4B2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk,

Friluftsrådet, thp@profibermail.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V natur@dof.dk

Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, Fiolstrædet 17, Postboks 2188, 1017 København K,
fbr@fbr.dk

Miljøgodkendelse

September 2011

af svineproduktion på Åesvej 23b, 8700 Horsens,

i henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009
om miljøgodkendelse af husdyrbrug

HORSSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ

Jens Arne Sørensen
Tvingstrupgård
Åesvej 23B
8700 Horsens

TEKNIK OG MILJØ
Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon :76 29 29 29
Telefax: 75 60 10 13
teknikogmiljo@horsens.dk
www.horsenskom.dk

Sags nr. 2009-026132
27. september 2011

Kvalitetssikring: GBJ

MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

**Godkendelse af Tvingstrupgård,
Åesvej 23B, 8700 Horsens
i henhold til § 12 stk. 2 i
Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.**

**Ejendoms nr. 6150292668
Ansøgnings nr. 10996**

Copyright

*Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright KMS.
Luffotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	4
Ansøgning, ikke teknisk resume, samlet vurdering	5
Ansøgning og kort beskrivelse af husdyrbruget	5
Ikke teknisk Resume og samlet vurdering.....	5
Afgørelse, vilkår og retslige forhold	9
Vilkår for godkendelsen	9
Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold, biaktiviteter	13
Offentlighed	14
Byggedatoer samt frist for udnyttelse af godkendelsen	15
Retsbeskyttelse og revurdering af miljøgodkendelsen	17
Husdyrbrugets ophør	17
Beliggenhed og planmæssige forhold	18
Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv i relation til anlæggets placering	18
Husdyrhold, staldanlæg og drift	25
Husdyrhold og staldindretning	25
Ventilation.....	30
Fodring	32
Energi- og vandforbrug.....	35
Spildevand herunder regnvand.....	39
Affald (opbevaring og bortskaffelse)	40
Råvarer og hjælpestoffer (opbevaring og forbrug).....	42
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	45
Gødningsproduktion og -håndtering	48
Gødningstyper, mængder og afsætning.....	48
Flydende husdyrgødning	49
Gylleforsuring, gylleseparering og gyllekøling	52
Anden organisk gødning	55
Forurening og gener fra husdyrbruget	55
Ammoniak og natur.....	55

Lugt fra anlægget.....	60
Fluer og skadedyr.....	62
Transport.....	63
Støj fra anlægget og maskiner.....	65
Støv fra anlæg og maskiner.....	67
Lys på anlægget.....	68
Påvirkning fra anvendelse af arealerne	69
Beskrivelse af udbringningsarealerne.....	69
Kommunens vurdering af påvirkning af natur, vandløb og søer.....	76
Kommunens vurdering af Kvælstof - og fosfor påvirkning af overfladevande.....	78
Kommunens vurdering af påvirkningen fra nitrat til grundvand.....	83
Samlet vurdering af anvendelsen af udbringningsarealerne.....	83
Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	84
0-alternativ	91
Egenkontrol og dokumentation	93
Bilag 1. Placering (beboelser, bebyggelser og by).....	94
Bilag 2. Kort over ejendommens indretning.....	95
Bilag 3. Beskrivelse af ejendommens bygninger.....	96
Bilag 4. Kort over ejendommens afløbsforhold	101
Bilag 5. Transportveje (Interne og eksterne).....	103
Bilag 6. Ejerforhold på udbringningsarealer	104
Bilag 7. Udbringningsarealer og grundvand	105
Bilag 8. Udbringningsarealer og overfladevand.....	106
Bilag 9. Udbringningsarealer og natur	107
Bilag 10. Bemærkninger fra konsulent	108

DATABLAD

Godkendelse efter § 12 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Oplysninger om bedriften	
Bedriftens navn	Tvingstrupgård
Adresse	Åesvej 23B, 8700 Horsens
Ejendomsnummer	6150292668
Matr. nr	18b
Ejerlav	Tvingstrup By, Ørridslev
CVR-nr.	10251494
P-nummer	1000043408
CHR nummer	25516
Bedrifts ejer og ansøger	Jens Arne Sørensen
Kontaktperson (navn og adresse, telefon)	Jens Arne Sørensen, Åesvej 23B 8700 Horsens, Tlf.nr. 75 66 74 35 E-mail: tvingstrupgaard@mail.dk
Konsulent (navn og adresse, telefon og E-mail)	LRØ ved Mie Meineche/Simon Bjorholm Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens Tlf.nr. 70 15 40 00
Øvrige ejendomme under samme CVR. nr.	Ingen

Godkendt dyrehold jf. denne godkendelse:

Dyretype og staldtype	Antal (vægt)	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv	9.103 (30-108 kg)	261,1

DE er beregnet efter bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009, bilag 1A,a

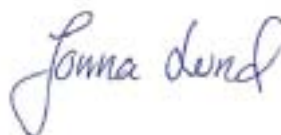
Grundlag for godkendelsen:

Ansøgning indsendt 1. gang 10. december 2009
Ansøgning indsendt sidste gang 6. juli 2011
Ansøgningskema nr. 10966
Ansøgningskema version nr. 5

Dato for godkendelse: 28. september 2011
Dato for offentliggørelse 28. september 2011
Dato for revurdering 28. september 2019

Tilsynsmyndighed: Horsens Kommune, Naturafdelingen

Sagsbehandler: Jonna Lund

ANSØGNING, IKKE TEKNISK RESUME, SAMLET VURDERING

ANSØGNING OG KORT BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Jens Arne Sørensen har indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af ændring af det eksisterende sohold med smågrise og slagtesvin til en produktion bestående udelukkende af slagtesvineproduktion.

Produktionen søges ændret fra det nuværende dyrehold bestående af 242 årssøer, 5.601 smågrise (7,2-30 kg) og 1.671 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 136 DE (omregnet til 125,05 DE grundet lovændring)¹ til fremadrettet 9.103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til 261,1 DE.

I forbindelse med omlægningen søges der miljøgodkendelse til at ændre de eksisterende so- og smågrisestalde til slagtesvineproduktion, ændre gulvtypen i den eksisterende slagtesvine-stald, samt at opføre en projekteret gyllebeholder med overdækning og dertilhørende fortank og vaskeplads på ejendommen.

Miljøgodkendelsen omfatter kun ejendommen *Tvingstrupgård*, hvor de ansøgte 9.103 slagtesvin (30-108 kg) vil blive produceret. Ejendommen er tilknyttet CVR-nummer 10251494, og besætningen har CHR-nummer 25516.

Til bedriften ejes der 100,79 ha udbringningsareal og er yderligere tilforpagtet 91,68 ha udbringningsareal. Bedriftens samlede udbringningsareal er hermed på 192,47 ha. Alle arealer er beliggende i Horsens Kommune

Der er inden beboelser i umiddelbar nærhed af ejendommen, men ejendommen er tæt placeret på jernbanen.

IKKE TEKNISK RESUME OG SAMLET VURDERING

Jens Arne Sørensen har indsendt ansøgning om miljøgodkendelse for ejendommen Åesvej 23B, 8700 Horsens.

Miljøgodkendelsen indeholder dels ansøgers miljøtekniske redegørelse og dels kommunens bemærkninger samt vurdering af produktionen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Ejendommens husdyrproduktion og arealer drives i dag under cvr. nr. 10251494. Det er vurderet at godkendelsen skal meddeles til dette cvr. nr.

Alle arealer ligger indenfor Horsens Kommune. Der er derfor ikke foretaget høring af nabo-kommuner jf. reglerne i § 21 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herunder er kort resumeret de væsentligste forhold på ejendommen.

Produktion

Produktionen søges ændret fra det nuværende godkendte dyrehold bestående af 242 årssøer, 5.601 smågrise (7,2-30 kg) og 1.671 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 136 DE (omregnet til 125,05 DE grundet lovændring)² til 9.103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til 261,1 DE.

² Dyreenhedsberegningen er i BEK nr. 717 af 02/07/2009 ændret, således at de godkendte 136 DE nu omregnes til 125,05 DE pr. 1. august 2009. Derfor fremgår det godkendte antal DE i nudriften fremadret-

I forbindelse ændringen af svineholdet og udvidelsen af slagtesvineproduktionen, søges der miljøgodkendelse til at ændre de eksisterende so- og smågrisestalde til slagtesvineproduktion, samt at ændre gulvtypen i den eksisterende slagtesvinestald og opførelse af en projekteret gyllebeholder på ejendommen.

Placering

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 349 meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger³. Nærmeste beboelse uden landbrugspligt er *Anelyst*, Åesvej 23, 8700 Horsens, der ligger syd for de eksisterende staldbygninger. Nærmeste samlet bebyggelse er Tvingstrup by, der er beliggende over 1 km fra ejendommen mod syd. Der er mere end 1,5 km til nærmeste byzone, som er Hovedgård. Nærmeste landsbyzone er Tvingstrup.

Alle afstandskrav jævnfør § 6 i Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juni 2006 for alle eksisterende bygninger er overholdt med undtagelse af afstandskravet på 30 meter til naboskel for eksisterende bygninger. Afstandskravet omfatter dog ikke eksisterende bygninger.

Ejendommen er placeret i et lettere kuperet terræn, således at ejendommen ikke er synlig fra hverken Åesvej eller omkringboende, dog med undtagelse af naboen mod nord-øst, der bor på Åesvej 33, 8700 Horsens, der kan se produktionsanlægget og derfor også vil kunne se den projekterede gyllebeholder, der kommer til at ligge øst for den eksisterende slagtesvinestald nr. 4. De eksisterende gyllebeholdere er indrammet af beplantning mod nord-øst. Ejendommen er mod syd skærmet af en tæt beplantning af træer og buske af hjemhørende, danske arter, således at ejendommen er godt skjult af terrænforskel og beplantning mod syd og vest. Da der ikke skal etableres anden nybebyggelse end gyllebeholderen, er der ikke planlagt yderligere fremtidig beplantning.

Lugt

Det fremgår af lugtberegningen, der er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk, at geneafstandene er overholdt med god margin, idet geneafstandene er overholdt med mere end 1,2 gange geneafstanden. Horsens Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke vil kunne opleves øgede gener som følge af lugtafgivelse fra ejendommen.

Transport

I ansøgt drift vil antallet af transporter stige med ca. 24 % grundet en øget husdyrproduktion på ejendommen. Det er vurderet at dette ikke vil medføre øgede gener ved omkringboende.

Ammoniakfordampning og natur

Det generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen er 25 %, idet ansøgningen er indsendt i 2009. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres, samt for eventuelle nye stalde. Reduktionen er beregnet i forhold til et referencestaldsystem. Ansøger har overopfyldt det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % med -303,00 kg N pr. år ved at samtlige stier til slagtesvin i ansøgt drift vil blive ændret til delvist spaltegulv med 50-75 % fast gulv. Herudover etableres der fast overdækning på den ny gyllebeholder grundet afstanden til nærmeste nabo.

Derudover har Horsens Kommune fastsat et BAT emissionskrav til 2861 kg N pr. år, hvorfor ansøger yderligere har valgt at tilpasse ansøgningen. Ammoniakfordampningen i ansøgt drift vil derfor slutteligt i ansøgt drift ved opfyldelse af det fastsatte BAT emissionskrav overopfylde det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % fra 2009 med -477 kg N pr. år.

tet i Denne godkendelse og det bagvedliggende ansøgningsmateriale, der er indsendt af Jens Arne Sørensens, som 125,05 DE frem for 136 DE.

³ Nærmeste nabo med landbrugspligt er Gl. Århusvej 20, 8700 Horsens

Indenfor 300 meter af anlægget i ansøgt drift findes kun én § 3-registrering i form af et mindre vandhul, der er beliggende ca. 220 meter syd for den nærmeste stald. Indenfor 1.000 meter omkring anlægget er herudover registreret otte § 3 beskyttede søer/vandhuller, fire § 3 beskyttede moseområder samt ét beskyttet overdrev.

Denne ansøgning er indsendt i 2009, og skal behandles efter de regler der var gældende på ansøgningstidspunktet. I forhold til vurdering af ammoniakdepositionen fra anlægget på naturarealer, betyder dette, at der er krav om maksimal merbelastning med ammoniak (bufferzoner), og ikke som ved de nugældende regler, en vurdering af den samlede ammoniakbelastning. Ejendommen er ikke beliggende indenfor Bufferzone I eller II til § 7-beskyttet naturtyper.

Ejendommen er beliggende udenfor særlig værdifuld natur, idet nærmeste særligt værdifulde vandløb er beliggende ca. 1,4 km syd for anlægget, og nærmeste særlig værdifulde natur er beliggende mere end 2 km sydøst for anlægget..

Der er marker, som grænser op til § 3-naturområder, men ingen af bedriftens udbringningsarealer grænser op til § 7- områder eller er beliggende indenfor bufferzoner omkring § 7-områder.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer er beliggende indenfor Natura 2000-område. Det nærmeste af bedriftens udbringningsarealer er beliggende knap 3 kilometer fra Natura 2000-område nr. 52, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i nærheden af bedriftens udbringningsarealer.

Det indgår ikke som en del af projektet at fælde levende hegn for derigennem f.eks. at sammenlægge marker.

Udbringningsarealer

Til bedriften ejes der 100,79 ha udbringningsareal og der er yderligere tilforpagtet 91,68 ha udbringningsareal. Bedriftens samlede udbringningsareal er hermed på 192,47 ha. Der er ingen aftale arealer som kunne udløse krav om udarbejdelse af en selvstændig arealgodkendelse.

Arealerne afvander til Horsens Fjord, og 11,65 ha af bedriftens udbringningsareal ligger indenfor område klassificeret som nitratklasse 3, hvor kvælstofudvaskningen skal reduceres. Samtlige arealer er lerjorde, og referencesædskiftet er derfor fastlagt til standardsædskiftet S2, hvori kriteriet for valg af sædskifte er, at der indgår mindst 15 % vinterraps. Ansøger har reduceret dyretrykket til 1,36 DE/ha og reduceret kvælstofkvoten for bedriftens udbringningsarealer med 0,75 %.

Ved den nuværende produktion udbringes der 13.060 kg N i form af husdyrgødning (se evt. tabellen, der findes under gødningstyper og mængder) og 19.671 kg N i form af handelsgødning på bedriftens udbringningsarealer. Dette svarer til i alt 32.731 kg N. Ved den ansøgte produktion udbringes 28.107 kg N i form af husdyrgødning og 8221 kg N i form af handelsgødning (mængden vil variere mellem årene afhængig af den aktuelle afgrøde). Dette svarer til et samlet gødningsforbrug på 36.328 kg N. Der sker således en årlig forøgelse på 3598 kg af den udbragte kvælstofmængde på markerne beliggende indenfor oplandet til Horsens Fjord. Ved den ansøgte produktion er udvaskningen på 42 kg N/ha.

Ved den nuværende produktion udbringes totalt 2947,99 kg P i form af husdyrgødning på udbringningsarealerne, mens der ved den ansøgte produktion udbringes 5020,63 kg P i form af husdyrgødning og 200 kg P som anden organisk gødning. Der udbringes i alt 5220 kg P i form af organisk gødning. Der sker således en årlig forøgelse på 2073 kg P i form af husdyrgødning og anden organisk gødning. I nudriften udbringes der fosfor i form af handelsgødning, imens der i ansøgt drift ikke forventes at anvendes fosforholdig handelsgødning.

Der er i ansøgningen redegjort for, at der som et gennemsnit for hele produktionen tilføres 27,1 kg P/ha pr. år. Med de anvendte sædskifter fraføres der som gennemsnit 26,9kg P/ha. Dermed

tilføres der som gennemsnit 0,2 kg P/ha mere end der fraføres på bedriftens udbringningsarealer.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer er beliggende indenfor sårbare grundvandsområder.

BAT

Horsens Kommune har fastsat BAT emissionskravet ud fra Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)* af medio 2010. Kommunen vurderer, at der er tale om så stor en ændring i indretningen af de eksisterende stalde, at denne skal sidestilles med en nyetablering. Horsens Kommune har derfor stillet krav om, at BAT emissionen skal svare til nyetablering. BAT emissionskravet er beregnet jf. Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)* til 2861 kg N pr. år⁴. Ansøger har tilpasset ansøgningen til det angivne BAT emissionskrav ved at ændre de eksisterende gulve, således at alle stalde indrettes med delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv, samt reducere indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet, og overdækning af den ansøgte gyllebeholder, hvorfor ammoniakfordampningen i ansøgt drift vil overholde BAT emissionskravet, idet det – efter krav om overholdelse af BAT emissionskravet - er reduceret til 2856 kg N pr. år. Det vurderes derfor af Horsens Kommune, at det fastsatte BAT emissionskrav til ansøgt drift er overholdt.

Management, energi- og vandforbrug

Jens Arne Sørensen overholder i nudrift ikke alle punkter for bedste tilgængelige management, som de er listet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), idet vandforbruget ikke måles og aflæses. I ansøgt drift Dette ændres dog i ansøgt drift, idet der i godkendelsen er stillet vilkår om, at der skal opsættes måler på ejendommens vandforsyning, således at forbruget kan aflæses og der kan følges op på et eventuelt forøget vandforbrug. Dermed vurderes BAT i forhold til management at være opnået.

Foder

Der er i ansøgt drift foretaget en mindre foderkorrektion til 156 gram råprotein pr. FE for slagtesvinene for at bidrage til opfyldelse af BAT.

Da der er foretaget en mindre foderkorrektion, er der stillet fodervilkår i henhold til Miljøstyrelsens elektroniske wiki-vejledning, men idet BAT emissionsgrænseværdien er opfyldt i ansøgningen, er der ikke stillet krav om yderligere foderkorrektion, herunder øget fodereffektivitet eller yderligere reduktion i indholdet af råprotein

I forhold til fosfuroptimering af foderet, er det vurderet at der ikke skal stilles krav til foderets indhold af fosfor, idet der i ansøgt drift er balance mellem den mængde fosfor i husdyrgødningen der tilføres arealerne, og den mængde fosfor som afgrøderne frafører.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jens Arne Sørensen overholder gældende dansk lovgivning for opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Det er kommunens vurdering, at dette sikrer at, der anvendes BAT jf. det der er opstillet som bedste tilgængelige opbevarings- og udbringningsteknik i BREF og også ifølge Miljøstyrelsens vejledning omkring BAT.

Samlet vurdering

Der er foretaget en vurdering af påvirkning af natur, grundvand og overfladevand i forhold til udbringning af husdyrgødning. Det er konkluderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning fra produktionen.

⁴ Selve beregningen af emissionskravet fremgår af afsnittet *Staldindretning* under *Bedste Tilgængelige Teknik*.

Ansøger opfylder Miljøstyrelsens vejledende ammoniakemissionskrav, hvorfor det vurderes, at der anvendes BAT indenfor disse områder. Det vurderes sammenfattende, at der anvendes BAT indenfor de mulige områder.

Horsens Kommune vurderer, at der i forbindelse med den ansøgte produktion på Åesvej 23B, 8700 Horsens er truffet de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at miljøet ikke påvirkes i en uheldig retning ved forøget forurening fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

AFGØRELSE, VILKÅR OG RETSLIGE FORHOLD

Horsens Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte produktion i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og i henhold til Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m. v. af husdyrbrug.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 10996, version nr. fremgår af forsiden) samt efterfølgende beregninger. Desuden er indarbejdet oplysninger indhentet ved tilsyn den 5. oktober 2010.

Godkendelsen er betinget af følgende vilkår:

Omfang og udnyttelse

1. Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen på Åesvej 23B, 8700 Horsens og alle arealer tilknyttet CVR nr. 10251494.
2. Godkendelsen omfatter en årsproduktion bestående af 9103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til i alt 261,1 dyreenheder (DE). Der kan tillades afvigelse i vægten indenfor husdyrgruppen på +/- 10%, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber og gødningsregnskaber. Kopierne skal indsendes til kommunen senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden. Dokumentation skal opbevares i mindst 3 år.

3. Det accepteres at husdyrproduktionen i en periode på op til 3 år fra godkendelsen er meddelt, kan være 50 % mindre end den godkendte produktion, uden at dette vil resultere i at den uudnyttede del af produktionstilladelsen vil bortfalde. Efter 4 år vil kommunen foretage en fornyet vurdering af produktionstilladelsens størrelse.
4. De bygningsmæssige ændringer skal være gennemført inden for 2 år fra godkendelsen er meddelt endeligt.
5. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - a. Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
 - b. Alle olietanke skal tømmes.
 - c. Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Indretningskrav

6. Alle slagtesvinestalde skal indrettes med delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv.
7. Den nye gyllebeholder på 2000 m³ skal etableres og placeres, som angivet i ansøgningen, (se bilag 2 i denne godkendelse) og monteres med fast overdækning. Beholderen må ikke opføres ovenpå markdræn. Såfremt der ved opførelsen af beholderen konstateres at der ligger et dræn hvor beholderen placeres, skal drænet flyttes og det skal sikres at gældende afstandskrav overholdes.
8. Der skal inden etablering af den nye gyllebeholder sikres, at der ikke ved en eventuel lækage kan løbe gylle ned i den åbne del af vandløbet, som løber under jernbanen. Dette skal ske enten ved en rørlægning af den åbne del af vandløbet eller ved etablering af en barriere ved den åbne del af vandløbet. Barrieren skal være stor nok til at kunne tilbageholde et eventuelt udslip på størrelse med den største gyllebeholder.
9. Overfladevand fra omkringliggende arealer på ejendommen, samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forureningsmæssige gener i nærliggende vandløb. Vandet må ikke indeholde andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
10. Der skal monteres vandmåler på ejendommens vandforsyning. Måleren skal opsættes af autoriseret VVS-montør og skal kunne dokumentere vandforbruget i staldene
11. Den eksisterende påfyldningsplads skal nedlægges i forbindelse med etablering af den nye vaskeplads.
12. Der kan, efter forudgående byggeanmeldelse, etableres en vaskeplads på ca. 200 m². Pladsen skal etableres med afløb til gyllebeholder, og i overensstemmelse med gældende byggeblad for vaskepladser, dog således at den kan indrettes uden olieudskiller.
13. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund der er uigennemtrængelig for de stoffer der tankes.
 - a. Arealet skal være indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning via sandfang og benzin- og olieudskiller til spildevandskloak. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingsbassiner, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
 - b. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af det befæstede areal.
14. Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, f.eks. indendørs på et betongulv uden gulvafløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild, og som mindst kan rumme indholdet af den største beholder.
15. Alle nitratholdige handelsgødningstyper, som forefindes på bedriften, skal have et korrekt sikkerhedsdatablad med handelsnavn, og med tilhørende relevante tests (f.eks. trug-test, detonérbarhedstest, EF-test, indholdsstoffer), som kan forevises på forlangende af Horsens Kommune. De enkelte gødningstyper må ikke sammenblandes.

Driftskrav på anlæg

16. Når fodersammensætning anvendes som et virkemiddel til at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N til markerne, stilles der krav til maksimalt N ab dyr pr. år. Der må på ejendommen maksimalt være en samlet total kg N ab dyr pr år på i alt **29.840 kg N** (Beregnet ud fra 2008/2009 norm).

Ved efterfølgende tilsyn vil følgende blive kontrolleret:

$$\text{N ab dyr (slagtesvin)} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})) = \underline{\underline{3,278}}$$

$$\text{Total kg N ab dyr pr. år} = \text{Antal producerede slagtesvin i perioden} \times \text{N ab dyr pr svin} \times 365 \text{ dage/antal dage i opgørelsesperioden}$$

Oplysningerne til udregning er taget fra ansøgningen, og formlen til beregningen er fra Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Antal dyr = 9103
 Afgangsvægt = 108 kg
 Indgangsvægt = 30 kg
 FEsv pr. kg tilvækst = 2,87 (forudsætning)
 Gram råprotein pr FEsv = 156 (forudsætning)

Eks på beregning
$$(((108 - 30) \times 2,87 \times 156/6250) - ((108 - 30) \times 0,0296)) \times 9103$$

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres – i sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterafregninger.

17. Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 B(A)

For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.

18. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

Driftskrav for arealer

19. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 192,42 ha udspredningsareal, som fremgår af bilag 6.

20. Der skal opretholdes en sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmme på mindst 2 meters bredde om alle beskyttede vandhuller på eller grænsende op til udbringningsarealerne.
21. På bedriftens udbringningsarealer må der som årligt gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,36 DE/ha, eller i alt 28.110 kg N samt 5.020 kg fosfor pr. plan-år (1/8-31/7).
22. Fosforoverskuddet på bedriftens arealer må ikke overstige 0,2 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune.
23. Af hensyn til udvaskning af kvælstof fra ejendommens udbringningsarealer, skal der anvendes en reduceret kvælstofnorm. Dette betyder at den samlede kvælstofgødning (husdyrgødningen med den lovpligtige udnyttelsesprocent + handelsgødningsmængden) skal reduceres med 0,75 % i forhold til det pågældende års kvælstofnorm. Reduktionen skal dokumenteres i den årlige gødningsplan.
24. Der må tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer for husdyrgødning. Dette må årligt have et samlet maksimalt indhold på 200 kg P og ikke indeholde kvælstof. Spildevandsslam eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål kan således ikke anvendes på markerne.
25. Transport af gylle fra Åesvej 23B til arealerne omkring Ørskov og Serridslev skal ske med lastbil, og må ikke ske i vogne, der anvendes til udbringning af husdyrgødningen

Egenkontrol mv.

26. Virksomheden skal senest 1. år efter godkendelsen er endelig meddelt, få foretaget en vurdering af projektet af en energikonsulent. Resultatet af gennemgangen skal fremvises på forlangende. Såfremt der fremkommer forslag til væsentlige forbedringer i form af realistiske energibesparende tiltag skal disse gennemføres.
27. Virksomheden skal føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentationen skal fremvises på forlangende og opbevares i **mindst 3 år**:
 - a. Årlig opgørelse af svineproduktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
 - b. Energiforbrug, årlig opgørelse.
 - c. Vandforbrug. Mindst 4 aflæsninger i løbet af året, samt årlig opgørelse.
 - d. Dokumentation for anvendelse af fosforoptimeret foder
 - e. Drift og kontrol af ventilationssystem (årlig service mv.)
 - f. Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode
28. Der skal inden denne godkendelse udnyttes, udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om overfladeafløb, risikooplag, telefonnumre på kontaktpersoner ved forskellige typer af uheld. Beredskabsplanen skal forefindes i stalden og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og have kendskab til dens indhold. Beredskabsplanen skal være udarbejdet på de sprog som de ansatte forstår. Beredskabsplanen skal fremvises til myndigheden på forlangende.
29. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

Forurening

Efter Miljøbeskyttelseslovens § 71 har den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening, pligt til af egen drift at underrette tilsynsmyndigheden, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer farer herfor.

Derudover fremgår det af Straffelovens § 185, at i egentlige katastrofesituationer, hvor der opstår fare for menneskeliv, består der efter almindelige regler en pligt til øjeblikkeligt at alarmere politi, brandvæsen eller lignende.

I praksis betyder det, at virksomheden først skal ringe til dem, der kan hjælpe med at stoppe forureningen, f.eks. ved at ringe 112 (Miljøvagten kontaktes af alarmcentralen). Derefter kontaktes miljømyndigheden, dvs. Horsens Kommune.

Anden lovgivning

Der er med denne godkendelse ikke taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. byggeloven.

Der gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Horsens Kommune eller andre myndigheder. Det er ansøgers ansvar at indhente de relevante dispensationer efter anden lovgivning. Dog har kommunen en vejledningspligt overfor ansøger – særligt hvor kommunen er myndighed for den pågældende bestemmelse.

Der gøres ligeledes opmærksom på at ejer har pligt til at sikre sig at alle rørsystemer, herunder forbindelser mellem stald og pumpesteder for gyllesystemer er udført korrekt, og at arbejdet skal være udført af autoriseret kloakmester.

MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD, BIAKTIVITETER

Horsens Kommune har gennemgået ansøgningsmaterialet, og vurderer på baggrund af nedenstående, at udgangspunktet for ansøgningen er korrekt:

Ved tilsyn i 2010 blev gødningsregnskaber for CVR nr. 10251494 for årene 06/07 og 07/08 gennemgået, og det blev konstateret at produktionen i begge regnskabsår har været tæt på det tilladte. Det er således kommunens opfattelse at udgangspunktet for ansøgningen er korrekt.

Der er søgt om godkendelse efter § 12 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ejendommen passerer med denne godkendelse grænsen på 250 DE, hvilket medfører, at godkendelsen skal meddeles efter reglerne i § 12 stk. 2.

Ejer og ansøger af godkendelsen på Åesvej 23B, er Jens Arne Sørensen, CVR nr. 10251494. Det er vurderet at det er korrekt at ejer af ejendommen står som ansøger og modtager af godkendelsen.

Der er ikke biaktiviteter som f.eks. halmfyr på ejendommen, som skal vurderes i forbindelse med denne godkendelse. Der er med denne godkendelse ikke taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. byggeloven eller arbejdsmiljøloven.

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings-, areal - eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Horsens Kommune.

For udskiftning af arealer i henhold til denne godkendelse gælder, at ændringen forud skal anmeldes til kommunen senest inden planårets start den 1. august, jf. § 16 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori kan ske uden godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse.

OFFENTLIGHED

Der blev foretaget en forudgående offentlig annoncering i perioden fra 30. juni 2010 til 21. juli 2010. Annonceringen medførte ingen henvendelser og dermed heller ikke anmodninger om at få tilsendt udkast til afgørelse.

Udkast til godkendelse har været sendt til ansøger til rettelse og kommentering inden udsendelse.

Udkast til miljøgodkendelsen sendes i høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom.

Der er frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger. Dato for udsendelse af høring og høringsfrist fremgår af høringsbrevet. Udkastet har i perioden været tilgængelig på kommunens hjemmeside.

Hørte naboer er afgrænset til beboelser beliggende indenfor den beregnede konsekvensafstand for lugt (FMK beregningsmetode) på 633 meter jf. Miljøklagenævnets afgørelse (130-00344). Afstanden er beregnet i regnearket som er tilknyttet husdyrgodkendelse.dk. Liste med hørte naboer.

navn	adresse	postdistrikt
John Rosenlund Rasmussen	Gl Århusvej 20	8700 Horsens
Anders Larsen	Gl Århusvej 23	8700 Horsens
Keld Nygaard	Gl Århusvej 24	8700 Horsens
B.C. EJENDOMSUDVIKLING ApS	Gl Århusvej 25	8700 Horsens
Jørgen Bie Thomsen	Gl Århusvej 26	8700 Horsens
Jeppe Stenkjær Brodersen	Gl Århusvej 27	8700 Horsens
Kurt Ove Damgaard (vedr. Gl. Århusvej 22)	Kollegievænget 4C, st. th	8700 Horsens
Bjarke Johan Ørnfeldt Svensson	Reballevej 13	8700 Horsens
Else Bojesen (vedr. Åesvej 23A)	Birkesøvej 2	7850 Stoholm Jyll
Bjarne Grodt Andersen	Åesvej 35	8700 Horsens
Brian Steen Barrit	Åesvej 25	8700 Horsens
Eli Vera Nielsen (vedr. Åesvej 31)	Skovbrynet 8	8732 Hovedgård
Frank Rosendahl Poulsen	Åesvej 23	8700 Horsens
Jens Arne Sørensen	Åesvej 23B	8700 Horsens
Jens Olsen Lindenstrøm	Åesvej 27	8700 Horsens
John Nielsen	Åesvej 33	8700 Horsens
Lars Bojsen (vedr. Åesvej 14)	Dyrkærvej 11	8700 Horsens
Jan Lindhøj	Kirkehøjvej 4	8700 Horsens
Niels Thorkilsen	Bleldvej 85	8700 Horsens
Peter Bremer Hansen	Grøndalsvej 1	8700 Horsens
Poul Skov	Helmesvej 5	8700 Horsens
DSB EJENDOMSUDVIKLING A/S	Kalvebod Brygge 32	1560 København V

Derudover er der hørt følgende ejere af forpagtede arealer:

Aage Olesen, Kirkevej 32, 8751 Gedved

Der indkom ingen bemærkninger fra naboer til udkastet til godkendelse. Ansøgers konsulent dog har haft bemærkninger til godkendelsen. Dette har medført ændringer af nogle vilkår, bl.a. er et fodervilkår opdateret så det er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens elektroniske vejledning. Der er endvidere ændret på vilkåret omkring gyllebeholdere og sikring af vandløb ved uheld, bl.a. er et generelt vilkår er taget ud. Bemærkningerne er indsat som bilag 10.

Kommunen har endvidere ændret på formuleringen af vilkår vedr. tankningspladser, således at det er i overensstemmelse med den tilsynspraksis der er på industri og landbrugsområdet.

Der er ingen arealer beliggende i nabokommuner, og der er dermed ikke foretaget høring af nabokommuner jf. § 21 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

BYGGEDATOER SAMT FRIST FOR UDRYTTTELSE AF GODKENDELSEN

Ejendommen Tvingstrupgård og svineproduktionen er ejet af Jens Arne Sørensen, og der er i nudrift godkendelse til en produktion på 242 årssøer, 5.601 smågrise (7-30 kg) og 1.671 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 125,05 DE.

Der søges miljøgodkendelse til 9.103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til 261,1 DE, og i den forbindelse ændring af det eksisterende produktionsanlæg fra søer og smågrise til slagtesvin, ændring af gulvtypen i den eksisterende slagtesvinestald, samt opførelse af en planlagt gyllebeholder med overdækning på ejendommen. Fremadrettet vil alle stier til slagtesvin på *Tvingstrupgård* i ansøgt drift være indrettet med mindst 50 % fast gulv svarende til gulvtypen delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv i www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er delt i to faser:

- I. Ændring af de eksisterende so- og smågrisestalde til slagtesvin, ændring af gulvtypen i den eksisterende slagtesvinestald, samt opførelse af en planlagt gyllebeholder med tilhørende fortank,
- II. Etablering af den ansøgte slagtesvineproduktion.

Al ændring af produktionsanlægget sker i eksisterende stalde, og eneste nybyggeri vil være den projekterede gyllebeholder med overdækning og dertilhørende fortank. Gyllebeholderen ønskes opført for at modsvare en øget produktion af gylle i forbindelse med udvidelsen af slagtesvineproduktionen.

Derudover ønskes der i ansøgt drift etableret en løbegang langs stald nr. 2 og vaskeplads ved de to eksisterende gyllebeholdere nr. 10 og nr. 11. Vaskepladsen vil blive etableret med afløb til fortank. I forbindelse med etableringen af den nye vaskeplads vil den eksisterende påfyldningsplads blive nedlagt. Løbegangen langs stald nr. 2 vil strække sig til midt på gavlene af stald nr. 1 og nr. 4. Løbegangen bliver med halvtag og afløb til gyllebeholder.

Produktionen i nudrift og ansøgt drift fordeler sig således:

Byg.nr.	Produktion og staldsystem	Nudrift			Ansøgt		
		Antal	Dyr på stald	DE	Antal	Dyr på stald	DE
1-5	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv (1)	42	10	2,94			
	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldet, delvis spaltegulv (2)	126	96	20,47			
	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldet, fuldspaltegulv (3)	16	12	2,60			
	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldet, fuldspaltegulv (4)	16	12	2,60			
	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv (5)	84	64	13,65			
	Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv				2.976	692	85,36
6	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	200	48	14,02			
	Smågrise fra 7,2, fuldspaltegulv	5.601	972	25,85			
	Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv				3.719	865	106,67
7	Slagtesvin, fuldspaltegulv	1.671	560	42,92			

	Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv				2.408	560	69,07
I alt					125,05		261,10

Der forekommer ingen biaktiviteter på ejendommen.

Fase I med ombygningen af det eksisterende produktionsanlæg forventes igangsat umiddelbart efter, at denne miljøgodkendelse og byggetilladelse er meddelt. Der søges ikke renoveringstilladelse før umiddelbart inden eller lige efter, at der er meddelt miljøgodkendelse af det planlagte projekt. Fase I forventes afsluttet i løbet af efteråret 2011.

Fase II med etablering af den fremtidige ansøgte produktionsstørrelse forventes at ske løbende i takt med, at produktionsanlægget færdiggøres, en endelige produktionstilladelse i forhold til det endelige antal ansøgte dyr på ejendommen forventes nået omkring 1 år efter færdiggørelsen af det endelige produktionsanlæg (2012).

Fase I og II forventes derfor gennemført indenfor 1-2år fra påbegyndelse af ændringen af produktionsanlægget. Dyrene ønskes dog indsat hurtigst muligt efter endt ændring af det eksisterende staldanlæg og opførelse af den projekterede gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen, hvilket fremgår af godkendelsens datablad.

Som udgangspunkt er der 2 år til at udnytte godkendelsen. Hvis der redegøres grundigt og sagligt for, at projektet udføres i etaper eller af andre årsager ikke kan udnyttes inden 2 år, kan fastsættelse for udnyttelsen fastsættes længere end 2 år.

Idet der er tale om en eksisterende produktion, er en del af godkendelsen allerede udnyttet ved tidspunktet for meddelelsen. Der skal dog ændres staldsystemer i alle stalde og der ændres fra en so-produktion til en ren slagtesvineproduktion.

I forhold til udvidelsen er det Jf. 33, stk. 1 i husdyrloven, tilstrækkeligt at bygge- og anlægsarbejderne er iværksat for at en godkendelse kan betragtes som påbegyndt udnyttet. Ifølge forarbejderne til ændringen til loven gælder følgende: "Det anses for tilstrækkeligt, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejder med henblik på at opføre virksomheden inden den frist, som er fastsat i afgørelsen. I den forbindelse vil det normalt være tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen blive anset for bortfaldet

Der er i ansøgningen oplyst, at staldombygningen forventes færdigt inden for den normale frist på 2 år, hvorfor fristen ikke forlænges. Der er dog stillet vilkår vedr. opfølgning på dyreholdets størrelse, således at det sikres at hele godkendelsen udnyttes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget på ejendommen på Åesvej 23B, 8700 Horsens og alle arealer tilknyttet CVR nr. 10251494.

- Godkendelsen omfatter en årsproduktion bestående af 9103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til i alt 261,1 dyreenheder (DE). Der kan tillades afvigelse i vægten indenfor husdyrgruppen på +/- 10 %, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
 - Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber og gødningsregnskaber. Kopierne skal indsendes til kommunen senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden. Dokumentation skal opbevares i mindst 3 år.
- De bygningsmæssige ændringer skal være gennemført inden for 2 år fra godkendelsen er meddelt endeligt.
- Det accepteres at husdyrproduktionen i en periode på op til 3 år fra godkendelsen er meddelt, kan være 50 % mindre end den godkendte produktion, uden at dette vil resultere i at den uudnyttede del af produktionstilladelsen vil bortfalde. Efter 4 år vil kommunen foretage en fornyet vurdering af produktionstilladelsens størrelse.

RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen. Datoen fremgår af dataarket som er vist tidligere i denne godkendelse. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb fremgår ligeledes af dataarket. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2019. Den konkrete dato fremgår af datablad.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Såfremt driften af virksomheden skulle ophøre ved overdragelse, tvangslukning, bortforpagtning eller udlejning, vil ansøger overholde de alment gældende regler for ophør af udøvelse af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse.

Bygningerne og gødningslagrene vil blive tømt for husdyrgødning, foderrester og eventuelt spild vil blive fjernet, staldene vil blive rengjort, og olietanke vil blive tømt og eventuelt fjernet i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsmæssigt affald i Horsens Kommune.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, hvilket vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil straks blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der er for at fastholde ovennævnte beskrivelse stillet vilkår som sikrer at tiltagene gennemføres.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Stalde, gyllebeholder, fortank, rørsystemer, gyllekanaler/ kummer m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, og bortskaffes efter gældende regler.
 - Alle olietanke skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

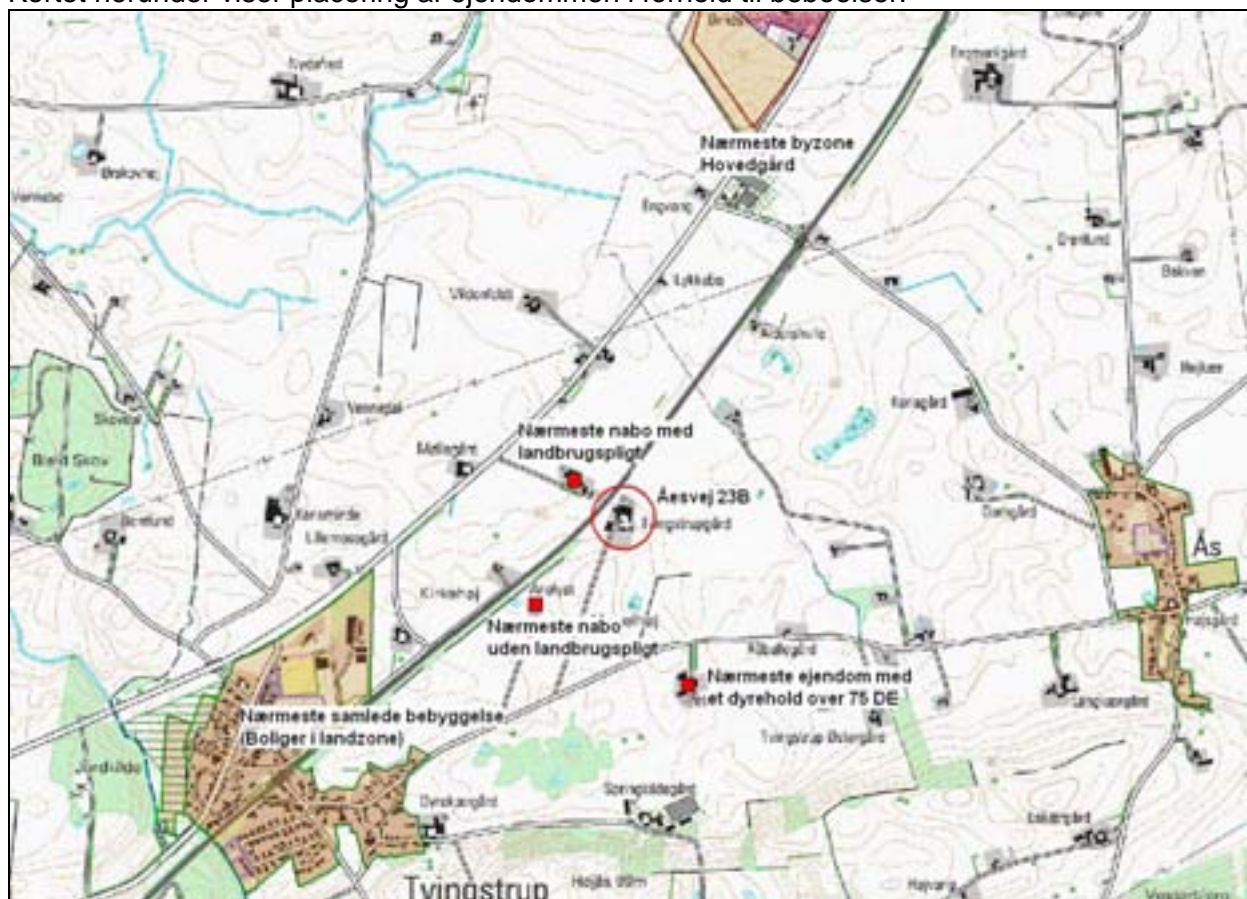
BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV I RELATION TIL ANLÆGGETS PLACERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der søges om ændring af indretningen i de eksisterende staldbygninger, samt om etablering af en ny gyllebeholder. Afstandene fra staldanlægget til nærmeste omgivelser ses i nedenstående tabel.

Afstande fra nærmeste staldanlæg til	Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav (meter)	Faktisk afstand og lokalitet
Beboelse på samme ejendom	15	19
Nabobeboelse uden landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger selv	50	349 meter (fra nærmeste stald nr. 1 til <i>Anelyst</i> , Åesvej 23, 8700 Horsens)
Samlet bebyggelse	100	1.027 meter (fra nærmeste stald nr. 1 til Tvingstrup)
Byzone	300	1.515 meter (fra eksisterende gyllebeholder til Hovedgård)
Naboskel	30	20 meter (fra eksisterende gyllebeholder nr. 10 til skel ved banen) ca. 84 meter (fra projekteret gyllebeholder nr. 15 til skel ved banen)
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25	364 meter (vandforsyning hos Jørgen Bie Thomsen)
Almene vandforsyningsanlæg	50	1.567 meter (Åes Vandværk)
Vandløb (herunder dræn og søer)	15	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	15	422 meter (fra nærmeste stald nr. 4 til nærmeste private fællesvej) 403 meter (fra nærmeste stald nr. 4 til nærmeste offentlige vej, Åesvej)
Levnedsmiddelvirksomhed	25	Mere end 25 meter

Kortet herunder viser placering af ejendommen i forhold til beboelser.

FIGUR 1. NÆRMESTE NABO MED OG UDEN LANDBRUGSPLIKT, SAMLET BEBYGGELSE OG BYZONE.

Husdyrbruget er placeret i landzone med ca. 349 meter til nærmeste beboelse uden landbrugspligt, som ikke er ejet af ansøger⁵. Nærmeste beboelse uden landbrugspligt er *Anelyst*, Åsvej 23, 8700 Horsens, der ligger sydvest for de eksisterende staldbygninger. Nærmeste samlet bebyggelse er Tvingstrup, der er beliggende over 1 km fra ejendommen mod sydvest. Der er mere end 1,5 km til nærmeste byzone, som er Hovedgård. Nærmeste landsbyzone er Tvingstrup.

Alle afstandskrav jævnfør § 6 i Bekendtgørelse nr. 814 af 13. juni 2006 for alle eksisterende bygninger er overholdt.

Den projekterede gyllebeholder ønskes opført på placering øst for den eksisterende slagtesvinestald. Den projekterede gyllebeholder overholder de eksisterende afstandskrav i henhold til § 8 i Husdyrgodkendelsesloven⁶,

Derudover ønskes etableret en vaskeplads imellem de eksisterende gyllebeholdere. Drænet til tagvand vil være placeret under den planlagte vaskeplads og med afløb til den eksisterende fortank. I Bilag 4 *Kort over ejendommens afløbsforhold* ses placeringen af den projekterede gyllebeholder i forhold til placering af dræn (**rød streger**) og det rørlagte vandløb (**lyseblå streger**).

⁵ Nærmeste nabo med landbrugspligt er GI. Århusvej 20, 8700 Horsens

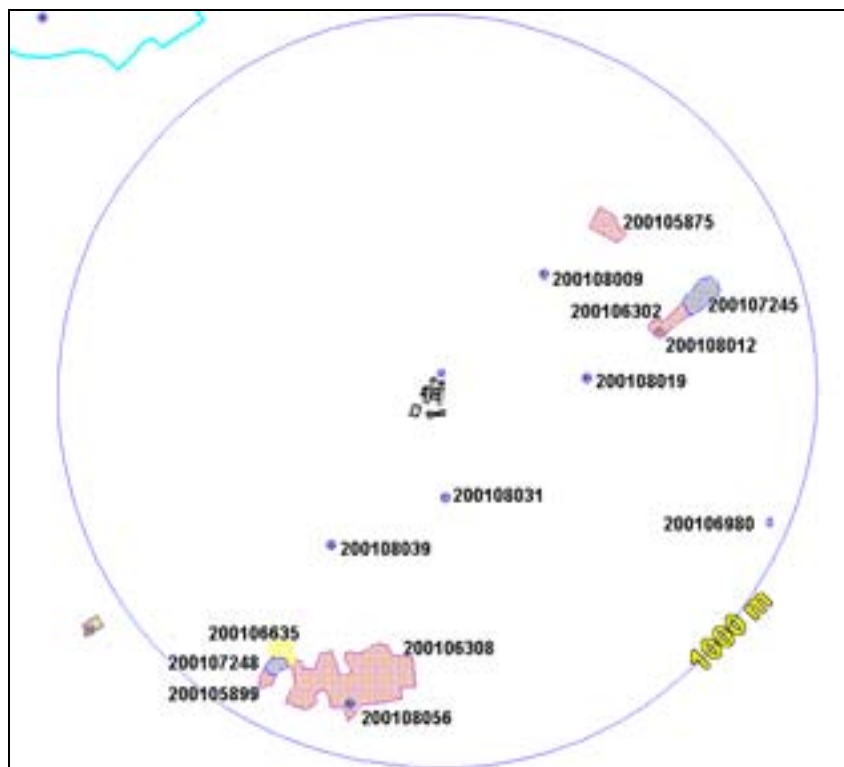
⁶ LBK nr 1486 af 04/12/2009

Afstande til bygge- og beskyttelseslinjer fra anlægget	Faktisk afstand (meter) og evt. lokalitet
Områder med landskabelig værdi	2 km mod vest
Uforstyrrede landskaber	Mere end 9 km mod vest
Rekreative interesseområder	Udenfor
Områder med særlig geologisk værdi	Udenfor
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nærmeste kulturmiljøer er et område ved Tvingstrup by med markerede, overpløjede samt fredet gravhøje. Området er beliggende ca. 1,1 km fra ejendommen, hvorfor denne ikke er berørt.
Kirkeomgivelser, kirkebyggelinje	Nærmeste beskyttelseslinje ved kirkeomgivelser er beliggende ca. 373 meter nord for eksisterende gyllebeholder, mens samme kirke nord for anlægget udløser en 300 meters kirkebeskyttelseslinje, der dog er beliggende 1.033 meter nord for anlægget. Anlægget er derfor uberørt af begge beskyttelseslinjer omkring kirken.
Fredede områder	Nærmeste fredede område er beliggende mere end 3,7 km syd-sydvest for ejendommen, hvorfor denne ikke er berørt.
Fortidsminder	Nærmeste fortidsminde er en gravhøj, der er beliggende ca. 1,2 km syd-sydvest for ejendommen, hvorfor denne ikke er berørt. Nærmeste beskyttelseslinje til fortidsminde (også gravhøj) er beliggende 1,7 km i samme retning sydvest for ejendommen umiddelbart udenfor Tvingstrup mod syd
Beskyttede sten- og jorddiger	Nærmeste dige er beliggende 193 meter sydøst og 203 meter sydvest for de eksisterende stalde, hvorfor ejendommen ikke er berørt af disse.
Beskyttede naturarealer (§ 3)	242 meter til nærmeste § 3 vandhul
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nærmeste særligt værdifulde vandløb er beliggende ca. 1,4 km syd for anlægget. Nærmeste særlig værdifulde natur er beliggende mere end 2 km sydøst for anlægget.
Sø- og Å beskyttelseslinje	Nærmeste sø-beskyttelseslinje er markeret godt 3,8 km syd for ejendommen ved Vær. Nærmeste åbeskyttelseslinje er markeret godt 4,1 km vest for ejendommen og vest for Ørsted.
Strandbeskyttelseslinje	Ejendommen er beliggende langt fra strand- og klitbeskyttelseslinjer.
Kystnærhedszone	Nærmeste kystnærhedsafgrænsning er beliggende mere end 6,2 km mod sydøst.
Lavbundsarealer inkl. evt. okker klassificering	Udenfor
Skovbyggelinje	Nærmeste markeret fredsskov ca. 132 meter sydvest for ejendommen er et læhegn langs banestrækningen. Nærmeste skovbyggelinje er godt 1,4 km syd for ejendommen ved Tvingstrup. Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra skove. For privatejede skove gælder dette kun, hvis arealet udgør mindst 20 ha sammenhængende skov. Forbuddet gælder dog ikke blandt andet driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene (undtagelser fremgår af § 17, stk. 2 i Naturbeskyttelsesbekendtgørelsen). På baggrund af § 17, stk. 2, punkt 3 i Naturbeskyttelsesbekendtgørelsen ⁷ er det ansøgte projekt undtaget forbuddet.
Habitatområde	Nærmeste habitatområde er beliggende godt 4,3 km syd for ejendommen. Det drejer sig om: <ul style="list-style-type: none"> ▪ EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 36 Horsens Fjord og Endelave, ▪ EF-habitatområde nr. 52 Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, ▪ RAMSAR-område nr. 13 Horsens Fjord og Endelave.

⁷ LBK nr. 933 af 24/09/2009

§ 3-registreret natur indenfor 300 meter og 1.000 meter af anlægget

Indenfor 300 meter af anlægget i ansøgt drift er der kun én § 3-registrering i form af et mindre vandhul, der er beliggende ca. 220 meter syd for den nærmeste stald. Indenfor 1.000 meter omkring anlægget er herudover registreret otte § 3 søer/vandhuller, fire § 3 moseområder samt ét overdrev.

FIGUR 2. § 3-REGISTRERET NATUR INDENFOR 1.000 METER

Den projekterede gyllebeholder skal overdækkes, idet der er under 300 meter til nærmeste nabo på Gl. Århusvej 20, 8700 Horsens, der har landbrugspligt.

Ejendommen er placeret i et lettere kuperet terræn, således at ejendommen ikke er synlig fra hverken Åesvej eller omkringboende med undtagelse af naboen mod nord-øst, der bor på Åesvej 33, 8700 Horsens. Denne nabo kan se produktionsanlægget og vil derfor også kunne se den projekterede gyllebeholder, der kommer til at ligge parallelt den eksisterende slagtesvine-stald øst for ejendommen. Beholderen ønskes opført i tilknytning til det eksisterende byggeri. Der er ikke planlagt beplantning. De eksisterende gyllebeholdere er indrammet af beplantning mod nord-øst. Det er ikke planlagt at etablere yderligere beplantning rundt om den projekterede gyllebeholder.

Ejendommen er mod syd skærmet af en tæt beplantning af træer og buske af hjemhørende, danske arter, således at ejendommen er godt skjult af terrænforskel og beplantning mod syd og vest. Da der ikke skal etableres anden nybebyggelse end gyllebeholderen, er der ikke planlagt yderligere fremtidig beplantning.

På ejendommen er der stor terrænforskel fra stuehuset, der er beliggende højest, til gyllebeholderne, der er beliggende væsentligt lavere. Staldene er bygget i niveau, hvorfor der er stor forskel i sokkelhøjden fra den sydligste del af staldene til den nordligste del af staldene. Terrænet er skrånende ned mod gyllebeholderne.

Generelt fremstår hele anlægget meget harmonisk i gennemgående ens materiale- og farvevalg. Staldene er forsøgt opført i ens niveau, således at terrænforskellen fra ejendommens stuehus og indkørsel, ned langs produktionsbygningerne, og sluttende ved gyllebeholderne ikke skæmmer det samlede helhedsindtryk af ejendommen. Terrænforskellen er derfor kun umiddelbar synlig i kraft af, at soklen på de bagerste stalde mod nord (især gavlen på staldbygning

nr. 4) er meget høj i modsætning til resten af sokkelhøjderne, samt at terrænet langs bygningerne skråner kraftigt nedad mod lavning omkring gyllebeholderne.

Terrænforskellen har den fordel, at såfremt der skulle opstå et uforudset uheld ved gyllebeholderne, vil et eventuelt (normalt større) gylleudslip samles omkring gyllebeholderne uden at påvirke omkringliggende natur eller ejendommens bygninger betydeligt. Gyllen vil i så tilfælde kunne suges op fra lavningen ved gyllebeholderne. Eneste udfordring er, at lavningen op mod jernbanen mod vest har forbindelse til vandløbet, der under jernbanen ikke er rørlagt. Der vil derfor skulle etableres en opdæmning af gyllen ved det åbne vandløb, såfremt udslippet skulle være stort nok til at fylde lavningen.

FIGUR 3. TERRÆNFORSKELLE MED ANGIIVELSE AF HØJDEKURVER

De enkelte bygninger og belysningsforhold er beskrevet i Bilag 3, Beskrivelse af ejendommens bygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen ligger ikke i område, der er udpeget med landskabelige eller kulturelle interesseområder i kommuneplanen.

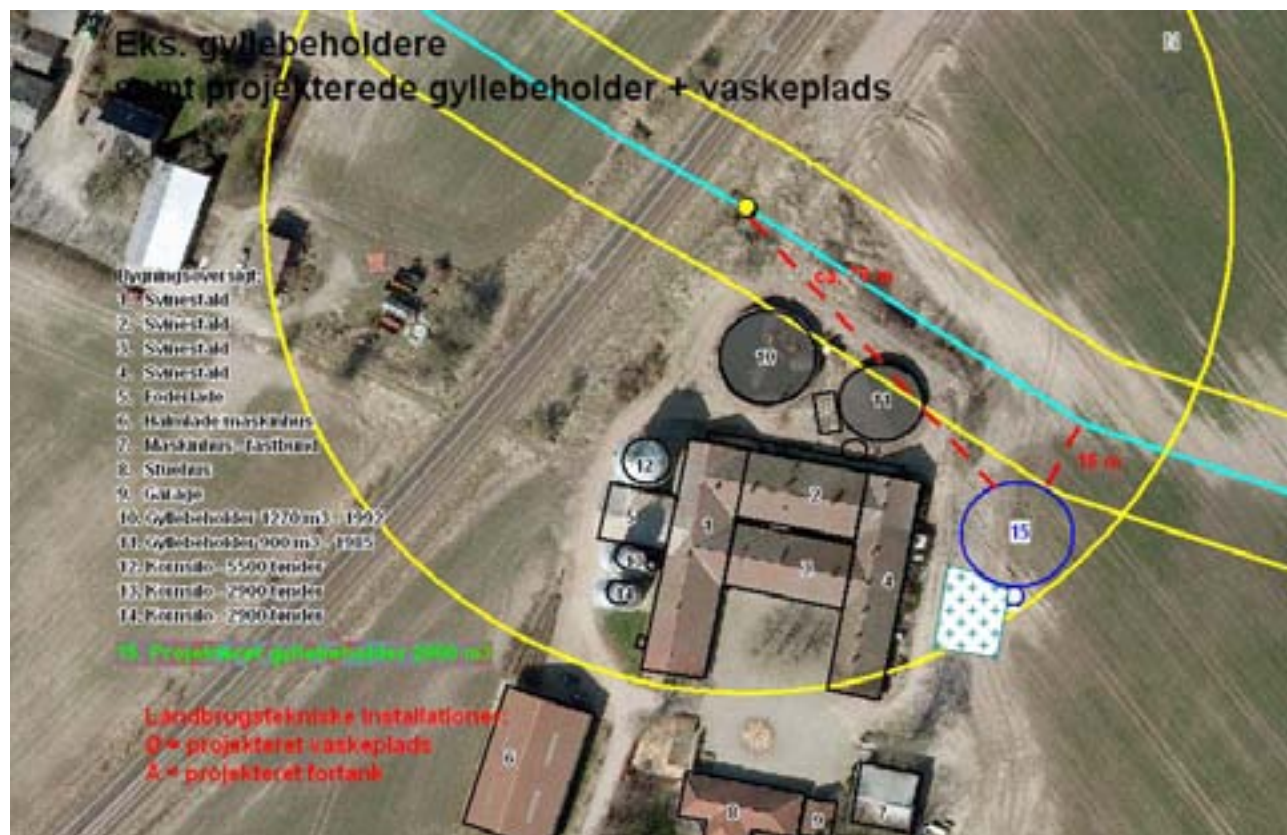
Ejendommens bygninger ligger i et relativt fladt område (0-6 graders terrænhældning) domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og skovområder. Ejendommens bygninger ligger ca. 500 m fra asfalten Åesvej. Selve ejendommen ligger tæt på jernbanen i et storbakked landskab. Ejendommen vurderes ikke at være synlig på lang afstand.

Det er beskrevet, at der ikke skal opføres nye staldbygninger, men udelukkende en ny gyllebeholder, som overdækkes. Gyllebeholderen ønskes placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger, og udløser derfor som udgangspunkt ikke en behandling efter landzonereglerne. Det er samtidig vurderet at overdækning af den nye gyllebeholder, ikke vil medføre at gyllebeholderen vil virke dominerende i landskabet.

I forbindelse med placering af den nye gyllebeholder, har flere placeringer været diskuteret, idet der er kort afstand til vandløb. De eksisterende to gyllebeholdere (nr. 10 og 11 på figur 3 herunder) ligger begge tæt på et rørført vandløb (se figur 3 herunder). Samtidig ligger de tæt på en strækning hvor vandløbet er åbent, umiddelbart før det løber under jernbanen (markeret med gul prik på figur 3).

Den nye gyllebeholder var først, af hensyn til ejendommens drift, søgt placeret tæt ved de eksisterende gyllebeholdere. Dette betød at beholderen skulle placeres ovenpå det rørlagte vandløb. Forudsætningen for denne placering var, at Horsens Kommune ville meddele en dispensation for afstandskravet fra vandløb til gyllebeholdere. Horsens Kommune ønskede ikke at give

den nødvendige dispensation, idet det blev vurderet at risikoen for udslip til vandløb ville være for stor, samtidig med at det ville vanskeliggøre adgang til det rørlagte vandløb under beholderen, hvis denne blev opført.

FIGUR 4 INDRETNING AF EJENDOMMEN I ANSØGT DRIFT, SOM VISER ALTERNATIV PLACERING AF VASKEPLADS

Efter ansøgningens indsendelse i 2009 blev der den 23. februar 2011 vedtaget en ændring til de eksisterende afstandskrav (som fremgår af § 8 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009) om, at nye gyllebeholdere kan opføres 15 meter fra vandløb (herunder dræn) og søer⁸. Ændringen fremgår af Lov nr. 122 af 23. februar 2011, men omfattede i henhold til samme lovs § 2, Stk. 2, at sager om ansøgning om tilladelse eller godkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug modtaget før den 10. april 2011 skal behandles efter de hidtil gældende regler. Det betyder, at afstandskravet om de 15 meter til vandløb, dræn og søer stadig er gældende i forbindelse med sagsbehandlingen af denne godkendelse, der er modtaget af Horsens Kommune i 2009.

Horsens Kommune har dog vurderet, at det ville være hensigtsmæssigt at inddrage ændringen af afstandskravet i sagsbehandlingen af denne godkendelse, herunder også af hensyn til kravet om en beredskabsplan for ejendommen. Samtidig finder kommunen at der bør gøres tiltag som sikrer, at der ikke kan løbe gylle i vandløbet ved et udslip af gylle fra de eksisterende gyllebeholdere.

Ændringen af afstandskravet for opførelse af nye gyllebeholdere, der skal miljøgodkendes efter 10. april 2011, foreskriver i henhold til ændring nr. 4 i Lov nr. 122 af 23. februar 2011, at nye gyllebeholdere ikke må etableres indenfor en afstand af 100 meter til åbne vandløb og søer

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 (Husdyrgodkendelsesloven) § 8 Stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ikke etableres inden for følgende afstande. 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer.

større end 100 m². Afstandskravet omfatter ikke de eksisterende gyllebeholdere, som i stedet skal sikres på anden måde i henhold til Bekendtgørelse nr. 100 af 9. februar 2011.

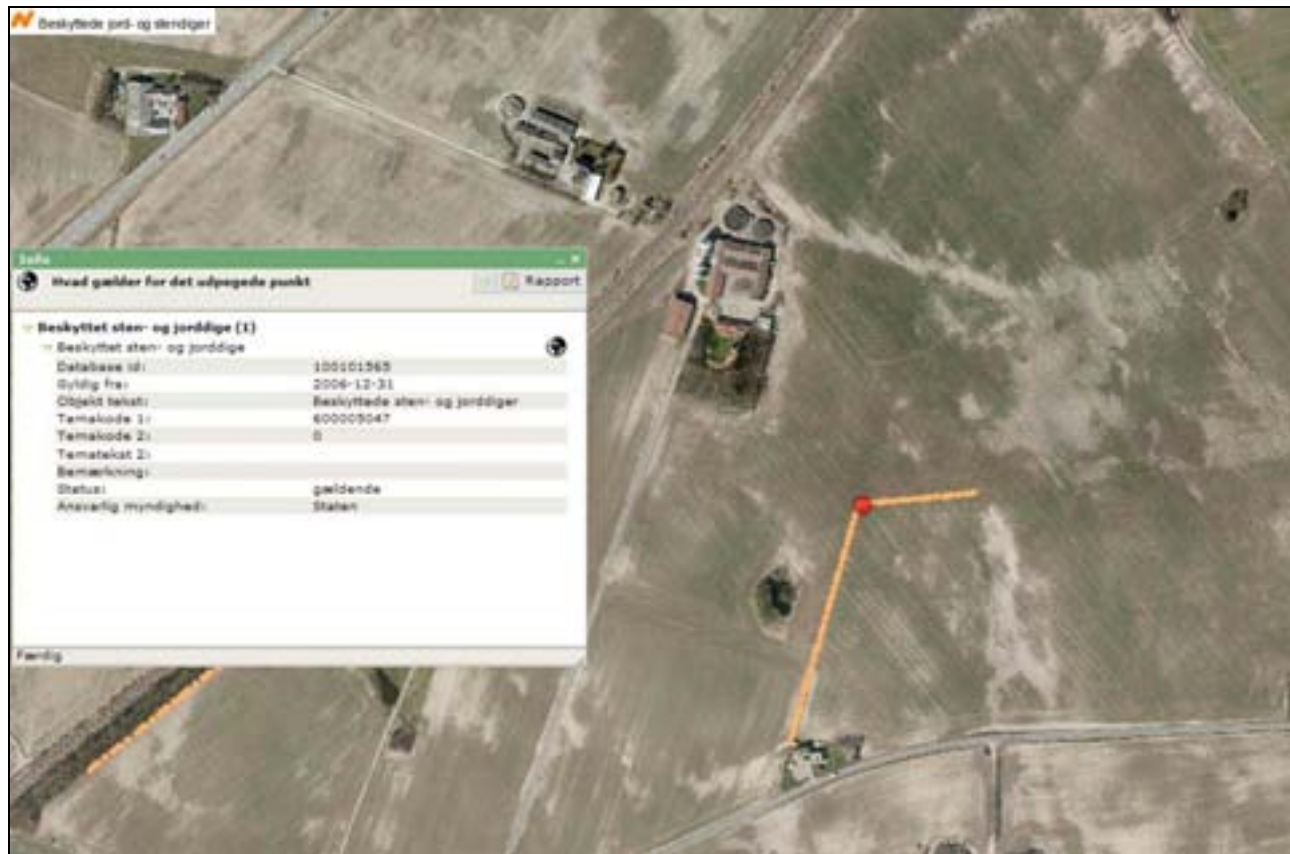
Ansøger er derfor bedt om at foreslå en alternativ placering af den nye gyllebeholder, samt at indarbejde tiltag som vil sikre mod forurening ved et brug på en af beholderne. Den alternative placering fremgår af figur 4. Ved den angivne placering overholdes afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Bane Danmark, som ejer arealet hvor vandløbet er åbent, er blevet ansøgt om, at ejer af Åesvej 23B får tilladelse til enten at rørlægge hele vandløbsstrækningen eller alternativt til at etablere en vold omkring vandløbet. Dermed sikres det, at der ved et eventuelt brud på gyllebeholderne er mulighed for at opsamle gyllen på det omkringliggende område, uden at der er risiko for, at gyllen kan løbe i det åbne vandløb. Bane Danmark har i mail tilkendegivet, at man er indstillet på at rørlægge vandløbet, hvorfor der i godkendelsen som et vilkår er opstillet en forudsætning for dette sker (hele Horsens Kommunes vurdering og vilkårsætning fremgår af afsnittet "Driftsforstyrrelser eller uheld").

Idet der ikke skal opføres nye bygninger ud over den nye gyllebeholder, hvis overfladeareal er begrænset, har kommunen vurderet at der ikke er behov for at etablere et forsinkelsesbassin til opsamling af regnvand der falder på beholderen.

Kommunen har i øvrigt vurderet, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt, og at der ikke er behov for dispensationer eller lignende.

Der er på det vejledende digekort, som findes på Miljøportalen, registreret et beskyttet sten og jorddige. Diget er placeret syd for ejendommen og ligger inde på ejendommens udbringningsareal. Af orthofoto kort for år 2010 (figur 2 herunder) ses imidlertid også, at diget er fjernet.

FIGUR 5. KORTET VISER BESKYTTEDE STEN OG JORDDIGER NÆR EJENDOMMEN ÅESVEJ 23B

Horsens Kommune har i forbindelse med en gennemgang af alle sten og jorddiger i kommunen, indberettet oplysninger om fjernede diger til Kulturarvs Styrelsen, der er myndighed på området.

Kulturarvs Styrelsen forventes at foretage den nærmere vurdering af konsekvensen af, at diget er fjernet, hvorfor dette ikke vurderes at være en del af denne godkendelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal inden etablering af den nye gyllebeholder sikres, at der ikke ved en eventuel lækage kan løbe gylle ned i den åbne del af vandløbet, som løber under jernbanen. Dette skal ske enten ved en rørlægning af den åbne del af vandløbet eller ved etablering af en barriere ved den åbne del af vandløbet. Barrieren skal være stor nok til at kunne tilbageholde et eventuelt udslip på størrelse med den største gyllebeholder
- Overfladevand fra omkringliggende arealer på ejendommen, samt dræn- og tagvand fra bygningerne må ikke give anledning til forureningsmæssige gener i nærliggende vandløb. Vandet må ikke indeholde andre stoffer end hvad der er normalt forekommende i overflade- og drænvand.
- Den nye gyllebeholder må ikke opføres ovenpå markdræn. Såfremt der ved opførelsen af beholderen konstateres, at der ligger et dræn hvor beholderen placeres, skal drænet flyttes og det skal sikres at gældende afstandskrav overholdes.

HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er i nudrift godkendt til en produktion på 242 årssøer, 5.601 smågrise (7-30 kg) og 1.671 slagtesvin (30-102 kg) svarende til 125,05 DE.

Der søges miljøgodkendelse til 9.103 slagtesvin (30-108 kg) svarende til 261,1 DE i eksisterende produktionsanlæg, der søges ombygget og ændret til slagtesvineproduktion. I ansøgt drift vil stipladserne blive indrettet med delvis spaltegulv og mindst 50 % fast gulv, hvilket beregningsmæssigt svarer til gulvtypen delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv.

Der projekteres i ansøgt drift at opføre en gyllebeholder på 2.000 m³ med fast overdækning, idet denne er beliggende indenfor 300 meter af nærmeste nabo. Produktionen i nudrift og ansøgt drift fordeler sig således:

Byg.nr.	Produktion og staldsystem	Nudrift			Ansøgt		
		Antal	Dyr på stald	DE	Antal	Dyr på stald	DE
1	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv (1)	42	10	2,94			
	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldet, delvis spaltegulv (2)	126	96	20,47			
	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldet, fuld-spaltegulv (3)	16	12	2,60			
	Løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldet, fuld-spaltegulv (4)	16	12	2,60			
	Løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv (5)	84	64	13,65			
	Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv				2.976	692	85,36

2-3	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	200	48	14,02			
	Smågrise fra 7,2, fuldspaltegulv	5.601	972	25,85			
	Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv				3.719	865	106,67
4	Slagtesvin, fuldspaltegulv	1.671	560	42,92			
	Slagtesvin, delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv				2.408	560	69,07
I alt				125,05		261,10	

Der er udarbejdet nogle bilag som beskriver ejendommen og som har dannet grundlag for kommunens afgørelse. Bilagene findes sidst i denne godkendelse. Bilag 2 -Kort over ejendommens indretning indeholder en oversigtstegning over anlægget, og Bilag 4 -Kort over ejendommens afløbsforhold indeholder kort over afløbsforhold, herunder gyllefløb, dræn, tagvand, og sanitært spildevand. Derudover indeholder Bilag 3 - Beskrivelse af ejendommens bygninger, en beskrivelse af alle bygninger på ejendommen i forhold til opførelses- og renoveringsår, højde, areal (evt. volumen ved gyllebeholdere og siloer), taghældning, materialevalg og farver, samt anvendelse og belysningsforhold.

Staldindretningerne til søer og smågrise vil i ansøgt drift blive revet ned, gulvet brudt op, og nyt inventar vil blive sat ind til slagtesvineproduktion. Gyllekanalerne er i nudrift og vil også i ansøgt drift være af traditionel udformning med plan bund og vandrette sider. Udslusning af gylle sker hver 14. dag eller efter behov til fortank og derefter videre til gyllebeholder.

Den eksisterende stald nr. 1 er i nudrift indrettet med kassestier med delvis spaltegulv i farestaldssektionerne, mens to af løbe- og drægtighedssektionerne er med individuel opstaldning og fuldspaltegulv. Den sidste løbe- og drægtighedssektion er til løsgående søer på delvis spaltegulv. Stald nr. 1 er opført af to omgange i 1986 og 1993, og inventar og gulve trænger derfor til renovering. I forbindelse med omlægningen til udelukkende slagtesvineproduktion vil al inventar til sohold blive udskiftet, gulvet ændret, og staldsystemet ombygget til slagtesvin på delvis spaltegulv med mindst 50 % fast gulv svarende til gulvtypen delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv. Denne gulvtype har en fastsat norm-ammoniakfordampning på 8 %⁹, hvorfor ammoniakfordampningen fra den valgte gulvtype er væsentligt lavere end BAT-gulvtypen for slagtesvin, som er fastsat i Miljøklagenævnets afgørelse MKN 130-00553 til BAT byggeblad Gr.nr. 106.05-52 svarende til en ammoniakfordampning på 12 %. Lugtemissionen fra den valgte gulvtype svarer til det samme som lugtemissionen for BAT-gulvtypen for slagtesvin, nemlig 300 OUE/s.

I den eksisterende stald nr. 2 er opført i 1993 og er i nudrift indrettet med klimastier til smågrise. Klimastierne er med fuldspaltegulv, hvorfor ammoniakfordampningen er på 16 %. I ansøgt drift ændres indretningen til slagtesvin på delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket har en ammoniakfordampning på 8 %, hvilket er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin, se ovenstående afsnit.

Stald nr. 3 er opført i 1986 og er overvejende indrettet med farestier (kassestier) med delvis spaltegulv samt en sektion med forfedningsstier til smågrise. Denne er indrettet som klimastald med fuldspalter. I ansøgt drift ændres indretningen til slagtesvin på delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket har en ammoniakfordampning på 8 %, hvilket er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin, se ovenstående afsnit.

Stald nr. 4 er opført af to omgange, hvor den sydligste del af stalden er fra 1974. Denne del af bygning blev totalrenoveret i 1986, og i 1990 blev tilbygningen til stalden (den nordlige del af bygningen, hvor stald nr. 4 går sammen med stald nr. 2) opført. Stald nr. 4 er allerede i nudrift indrettet til slagtesvin, og gulvtypen er fuldspalter, hvilket har en ammoniakfordampning på 16

⁹ I 2009/2010 i www.husdyrgodkendelse.dk inden skift til ny brugerflade den 26. april 2011

% . I ansøgt drift bibeholdes stierne, inventaret vedligeholdes eller udskiftes efter behov, og spalterne bliver udskiftet, samt at gulvet støbes op for at blive indrettet med minimum 50 % fast gulv svarende til gulvtypen delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv. Denne gulvtype har en ammoniakfordampning på 8 %, hvilket er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin, se ovenstående afsnit.

I forbindelse med omlægningen af svineproduktionen til udelukkende slagtesvin vil ammoniakfordampningen stige i forhold til det i nudriften godkendte sohold med smågrise og slagtesvin.

Det generelle ammoniakreduktionskrav vil – idet alle eksisterende stalde vil blive enten totalændret, eller gulvtypen vil blive udskiftet – omfatte alle stalde samt udvidelsen af dyreholdet. Ansøger har derfor valgt at etablere delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv i alle stier til slagtesvin for at overholde BAT emissionskravet stillet af Horsens Kommune. Derudover vil der ske fast overdækning af den projekterede gyllebeholder. Der vil i ansøgt drift være etableret lovpligtigt overbrusningsanlæg til slagtesvin i alle stier. Overbrusning bliver anvendt både til køling af dyrene og til at styre deres gødeadfærd. Overbrusningen imødekommer et dyrevelfærds-mæssigt krav, hvilket dog medfører et øget vandforbrug. Derudover anvendes overbrusningsanlægget til iblødsætning inden vask af den enkelte sektion.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % for ansøgninger, der er indsendt i 2009, var allerede ved ansøgningens indsendelse overholdt så godt og vel, idet de eksisterende stalde skal indrettes med en gulvtype, der er bedre end bedste tilgængelige gulvtype, samt at den projekterede gyllebeholder skal være overdækket. Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % var derfor ved ansøgningens indsendelse overholdt med -303 kg N pr. år, se nedenstående printscreen af 20. november 2009 af originalansøgningen (figur 4).

I forbindelse med sagsbehandlingen fastsatte Horsens Kommune i forbindelse med krav om BAT i forhold til ammoniakemission, krav om yderligere ammoniakreduktion, således at den samlede emission maksimalt måtte være på 2861 kg N pr. år.

Ansøger valgte at tilpasse ansøgningen til det angivne BAT emissionskrav ved at reducere indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet, hvorfor ammoniakfordampningen i ansøgt drift vil overholde BAT emissionskravet, idet det – efter krav om overholdelse af BAT emissionskravet - er reduceret til 2856 kg N pr. år. Den ansøgte produktion vil derfor overholde det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % i 2009 med -477 kg. N pr. år, hvilket fremgår af nedenstående printscreen af 18. oktober 2010 (figur 7).

Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? **Ja**
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: **-303,00** kg N/år.

Ms tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: **0,00** kg N/år.
Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: **0,00** kg N/år.
Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): **2577,48** kg N/år.
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: **452,31** kg N/år.
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: **0,00** kg N/år.

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: **3029,79** kg N/år.
Meremission fra anlæg: **628,73** kg N/år.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,00

FIGUR 6. PRINTSCREEN AF DEN ELEKTRONISKE ANSØGNING PR. 20. NOVEMBER 2009

Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? **Ja**
 Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: **-477,00 kg N/år.**

Ms tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: **0,00 kg N/år.**

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: **0,00 kg N/år.**

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): **2429,16 kg N/år.**

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: **427,08 kg N/år.**

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: **0,00 kg N/år.**

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: **2856,24 kg N/år.**
 Meremission fra anlæg: **455,18 kg N/år.**

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,00

FIGUR 7. PRINTSCREEN AF DEN ELEKTRONISKE ANSØGNING PR. 18. OKTOBER 2010

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har ønsket mulighed for fleksibilitet i godkendelsen i forhold til antal producerede dyr. Dette ønske er imødekommet, idet det er oplyst at der køres hold drift og dermed vurderes det, at det af hensyn til variation i afleveringstidspunkter, og dermed forskel i opgørelsen bør indarbejdes en fleksibilitet i det tilladte antal på op til 10 %, så længe det tilladte maksimale antal DE ikke overskrides.

Miljøklagenævnet har truffet afgørelser i 2009 og 2010, som fastlægger niveauet for anvendelse af BAT i det enkelte staldanlæg, mens Miljøstyrelsen i 2010 har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak for slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer (omfattet af § 11 og 12 i loven)¹⁰. Grænserne er gældende for hele anlægget. Kommunen skal forholde sig til disse to forskellige udmeldinger, og kravene til BAT-redegørelsen afspejler dette.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, og også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoffab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bekendtgørelsen. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af én BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, medfører dette ikke, at f.eks. foderteknologier alene af den grund kan fravælges

Kravet om anvendelse af BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget. Der kan dog være forhold i en eksisterende stald som medfører at det ikke er BAT at ændre et eksisterende staldsystem, hvis det f.eks. koster uforholdsmæssigt meget. For de eksisterende dele af anlægget skal kommunen fastsætte en rimelig frist til at imødekomme BAT-krav.

I denne ansøgning ændres der i alle stalde, hvorfor alle stalde bliver omfattet af samme BAT-krav som ved en nyetablering.

¹⁰ Offentliggjort 13. juli 2010

I forhold til at vurdere om der er valgt bedste staldsystem har Miljøklagenævnet i flere afgørelser fastslået at et staldsystem til slagtesvin med delvis spaltegulv, med 25-49 % fast gulv er BAT.

Miljøstyrelsen har desuden i 2010 udarbejdet nogle vejledende emissionsgrænser for ammoniak ved slagtesvineproduktioner, som skal anvendes ved vurdering af BAT-krav for slagtesvineproduktioner på bedriftsniveau.

Kommunen har herefter fastsat et BAT-niveau, svarende til Miljøstyrelsens vejledende niveau, uanset at niveauet også kunne have været fastsat med udgangspunkt i det enkelte staldsystem jf. MKN afgørelserne.

BAT emissionskravet er fastsat til 2861 kg N/år. Dette niveau er beregnet ud fra følgende:

Ifølge MST's notat om BAT-emissionsgrænseværdier for slagtesvin (tabel 1 for "nyanlæg") kan emissionsgrænseværdien beregnes på følgende måde, ud fra ligningen for 210-750 DE: $0,29 - (((0,29 - 0,22) / (750 - 210)) * (\text{antal DE i slagtesvin} - 210))$

Dvs., at ved denne produktions størrelse på 261,1 DE i slagtesvin er ligningen $0,29 - (((0,29 - 0,22) / (750 - 210)) * (261,1 - 210)) = 0,2833$ kg N/slagtesvin (ved normvægt 2005/06).

Der skal udregnes en Type 1 korrektion, idet grisenes vægt afviger fra normen. Type 1 vægtkorrektionen på de 9103 slagtesvin, der søges om, beregnes efter Type 1 for 2005/06 jf. side 7 i MSTs Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fra 2010. Dvs., $(108 - 30) * (20,95 + 0,177 * (108 + 30)) / 3190 = 1,1095$.

Emissionskravet kan herefter beregnes til $0,2833$ kg N/sl.svin * korrektionsfaktor $1,1095 * 9103$ sl. svin (30-108 kg) = 2861 kg N/år.

Af ansøgningen fremgår en samlet ammoniakfordampning på 2856 kg N/år. Dermed er Miljøstyrelsens vejledende BAT emissionskrav opfyldt, hvorfor kommunen konkluderer, at der anvendes BAT i forhold til staldindretning og opbevaring af gylle.

Der er anvendt følgende tiltag for at opfylde BAT-kravet:

- Der er valgt et staldsystem, som har en lav ammoniakfordampning (delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv)
- Den nye gyllebeholder monteres med fast overdækning
- Der anvendes et reduceret indhold af råprotein i slagtesvinefoderet (156,0 g råprotein pr. FE).

De beskrevne tiltag er indarbejdet som vilkår i godkendelsen og fremgår herunder. Under afsnittet om gyllekøling, forsuring og separering er begrundelsen for fravalg af dette beskrevet. Kommunen har ikke forholdt sig yderligere til disse fravalg, idet Miljøstyrelsens Vejledende emissionskrav er overholdt og baggrunden for dem er, at ansøger har metodefrihed til at indfri kravet, hvorfor det vurderes at kommunen ikke skal stille yderligere krav.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Den nye gyllebeholder på 2000 m³ skal etableres og placeres, som angivet i ansøgningen, (se bilag 2 i denne godkendelse) og monteres med fast overdækning
- Alle slagtesvinestalde skal indrettes med delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv.

- Når fodersammensætning anvendes som et virkemiddel til at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N til markerne, stilles der krav til maksimalt N ab dyr pr. år. Der må på ejendommen maksimalt være en samlet total kg N ab dyr pr år på i alt **29840 kg N** (Beregnet ud fra 2008/2009 norm).

Ved tilsyn vil følgende blive kontrolleret:

$$\text{N ab dyr (slagtesvin)} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst})) = \mathbf{3,278}$$

$$\text{Total kg N ab dyr pr. år} = \text{Antal producerede slagtesvin i perioden} \times \text{N ab dyr pr svin} \times 365 \text{ dage/antal dage i opgørelsesperioden}$$

Oplysningerne til udregning er taget fra ansøgningen, og formlen til beregningen er fra Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Antal dyr = 9103

Afgangsvægt = 108 kg

Indgangsvægt = 30 kg

FEsv pr. kg tilvækst = 2,87 (forudsætning)

Gram råprotein pr FEsv = 156 (forudsætning)

$$\text{f.eks. } (((((108 - 30) \times 2,87 \times 156/6250) - ((108 - 30) \times 0,0296))) \times 9103$$

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres – i sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagteriafregninger.

VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilationsanlæggene er i nudrift og vil (formentlig) også i ansøgt drift være som nedenstående:

Bygn.	Ventilation	Afkast	Afkast-placering (fremgår af nedenstående kort)	Højde på afkastene	Ventilationsstyring	Luftindtag
1	Undertryk	Skorsten	I kip	Ca. 80 cm	Omkring halvdel er Skov A/S, mens resten er KJ Klimateknik	Vægventiler / loftventiler
2	Undertryk	Skorsten	I tagflade/kip	Ca. 20 cm	KJ Klimateknik	Vægventiler
3	Undertryk	Skorsten	I tagflade/kip	Ca. 80 cm	Skov A/S	Vægventiler
4	Undertryk	Skorsten	I kip	Ca. 80 cm	Skov A/S	Vægventiler

I ansøgt drift vil flere af ventilatorerne og styringssystemerne blive udskiftet med nye og mere energibesparende modeller. Det forventes, at ventilationsprincippet fortsat vil være undertryk i alle stalde i ansøgt drift. Luftindtaget via vægventilerne i stald nr. 1 forventes suppleret med

loftventiler. Luftindtaget i stald nr. 2 og nr. 3 forventes suppleret med et øget antal vægventiler. Stald nr. 4 forventes uændret i forhold til ventilationen.

Ventilationskapaciteten for slagtesvinene er minimum 15 m³/time pr. stiplads og maksimum 100 m³/time pr. stiplads. Forskellen på minimum- og maksimumventilationen er bestemt ud fra fugtighed og temperatur i stalden, og maksimal ventilationskapacitet vil almindeligvis benyttes ved en ude temperatur på 20 °C eller derover.

FIGUR 8. PLACERING AF VENTILATIONSFAKAST FRA STALDE

Ventilationssystemerne i alle staldbygninger bliver i nudrift (med undtagelse af løbestalden, hvor der skal være en 'god lugt' for at stimulere soen til løbning), og vil også i ansøgt drift blive rengjort hver gang i forbindelse med den almene iblødsætning og vask efter hvert hold. Herved fjernes snavs, der kan yde modstand og dermed påvirke til at øge strømforbruget.

I stald nr. 1, 3 og 4 er styringssystemet temperatur- og fugtighedsreguleret, hvilket sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor ventilationsbehovet er mindre end i situationer med f.eks. varmt vejr.

I stald nr. 2, hvor der i nudrift overvejende er smågrise, er ventilationsstyringssystemet kurvestyret, hvorfor ventilationen både reguleres ud fra den aktuelle temperatur i stalden og samtidig ud fra fastlagte kurver for smågrisenes vægt og behov for ventilation. Derfor er temperaturen også her meget reguleret ud fra produktionsmæssige og energibesparende forhold. I ansøgt drift overvejes styringssystemet udskiftet, men dette er endnu ikke endelig fastlagt.

Der er etableret alarm på ventilationsanlæggene, således at ejer bliver informeret pr. mobiltelefon, såfremt der opstår fejl på ventilationen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er et større energiforbrug ved mekanisk ventilation, sammenlignet med naturlig ventilation.

Det vurderes at den beskrevne indretning med mekanisk ventilation er den bedste set i relation til energiforbrug, når det sikres at luftindtag og ventilatorer jævnligt efterses og vedligeholdes. Det er beskrevet, at der allerede i dag foretages rengøring efter hvert hold.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der BAT, da der er eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Idet der ikke opføres nye stalde, men er tale om en omlægning af produktionen (skift i dyregruppe) vurderer kommunen, at ventilationssystemet og den emission det medfører, ikke giver anledning til øgede gener for de omkringboende, når det sikres at anlægget kører optimalt.

Der er stillet et vilkår om rengøring og kontrol med systemerne, således at det sikrer at anlæggene kører optimalt. Vilkåret er en del af et samlet kontrolvilkår som ses herunder.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Virksomheden skal føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentation skal fremvises på forlangende og opbevares i **mindst 3 år**:
 - Årlig opgørelse af svineproduktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
 - Energiforbrug, årlig opgørelse.
 - Vandforbrug. Mindst 4 aflæsninger i løbet af året, samt årlig opgørelse.
 - Dokumentation for anvendelse af fosforoptimeret foder
 - Drift og kontrol af ventilationssystem (årlig service mv.)
 - Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode

FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nu- og ansøgt fodring

I nudrift fodres der med eget korn og indkøbt tilskudsfoder. Der er 1 foderstreng i hver stald i både nudrift og ansøgt drift, og der er derfor ikke mulighed for fasefodring. I ansøgt drift skal der formentlig anvendes samme foderstrategi som nu, men endelige foderplaner er ikke fastlagt. En del af den eksisterende fodertildeling vil i ansøgt drift blive ændret/renoveret, og det planlægges, at det meste af fodertildelingen skal ske i foderautomater.

Bedste tilgængelige foderteknik (BAT)

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

I den oprindelige ansøgte drift på ansøgningstidspunktet i 2009 var der ikke anvendt fodertilpasninger, hvorfor gældende danske fodernormer vil blive overholdt og anvendt.

Efterfølgende i forbindelse med Horsens Kommunes sagsbehandling, har Kommunen fastsat BAT emissionskravet til 2861 kg N pr. år, hvorfor ansøger har valgt at opnå dette niveau ved en reduktion af indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet.

I ansøgt drift vil indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet derfor være 156 gram pr. FE_{sl}.

Dyregruppe	Fase	Indhold af råprotein (% i foder)	Samlet fosforindhold (% i foderet)	Aktuelt indhold af råprotein (% i foder)	Aktuel samlet fosforindhold (% i foder)
Slagtesvin	25 – 50 kg	15 – 17 %	0,45 – 0,55 %	15,6	Norm
	50 – 110 kg	14 – 15 %	0,38 – 0,49 %		

Indholdet af råprotein ligger i gennemsnit for hele slagtesvinets vækstperiode indenfor BREF-reference notatets vejledende niveauer for % indeholdt råprotein i slagtesvinefoder.

Opbevaring

Der sker opbevaring af halm i halmlade nr. 6, og der sker korntørring (markeret med E på situationsplanen i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning* markeret med et B) i Dancorn-siloen nr. 12, der er på ca. 5.500 tønder (hvede).

Sojaskrå opbevares i udendørs tank på 18 tons. Tanken til sojaskrå står udenfor på fast bund og er på situationsplanen i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning* markeret med et B.

Fodercentralen m.v. er placeret inden døre i foderladen nr. 5 (der har fast bund) og er markeret med F på situationsplanen i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning* markeret med et B. Fodersiloerne er ligeledes placeret inden døre på fast underlag i foderlade nr. 5, og alle tre siloer er på ca. 5 tons. I nudrift fodres der med færdigfoder, som opbevares i disse siloer, der er markeret med C på situationsplanen i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning* markeret med et B.

Korngraven er placeret i foderladen nr. 5 og er markeret med D på situationsplanen i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning* markeret med et B.

Silo nr. 13 og nr. 14 er begge til korn og har en kapacitet på ca. 2.900 tønder (hvede).

Med undtagelse af de udendørs kornsiloer, der er placeret ved foderladen nr. 5, samt den udendørs tank til sojaskrå, bliver der ikke opbevaret eller håndteret foder udendørs. Al håndtering af korn eller foder, der kan forårsage støvgener for omkringboende, foregår derfor inden dørs. Det er derfor vurderet, at der ikke vil forekomme støvgener som følge af foderhåndteringen fra anlægget i hverken nudrift eller ansøgt drift.

Der er ingen ensilageoplæg på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne og at håndteringen er indrettet så eventuelt spild kan opsamles. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår til opbevaringen af foderet.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREFdokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/ disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase. Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger, afhængigt af dyrets størrelse. Foderets indhold af næringsstoffer optimeres til det konkrete vægtinterval, hvilket også indebærer optimal anvendelse af råprotein.

Det er oplyst at der i dag er et en-strengs fodersystem, og at dette ikke ændres i ansøgt drift. Dermed er det ikke muligt at køre med fasefodring. Kommunen har vurderet at det ikke er BAT at stille krav om etablering af fasefodring i eksisterende bygninger. Dette er bl.a. begrundet i at ansøger har valgt at opfylde ammoniakreduktionskravet med andre midler.

Når der ikke anvendes fasefodring fodres grisene med den samme blanding fra start til slagtning, hvilket begrænser muligheden for at reducere indholdet af det fordøjelige råprotein, når det samtidig skal sikres at der er tilstrækkeligt til rådighed for grisenes vækst.

I Miljøstyrelsens Teknologiblad sammenlignes foder med fasefodring (3 forskellige niveauer af indhold af råprotein pr. FEsv) med en foderblanding uden fasefodring. Blandingen uden fasefodring indeholder én blanding i hele vækstperioden og har et råprotein indhold, som den gældende minimumsnorm, dvs. 130 gram fordøjeligt råprotein og 157 gram total råprotein.

Det er i ansøgningen oplyst at der anvendes foder med 156 gram total råprotein pr. FE, hvilket ligger under referenceniveauet i teknologibladet for fodring af slagtesvin. Samtidig er der an-

vendt andre teknologier til opnåelse af Miljøstyrelsens vejledende ammoniakreduktionskrav (som giver ansøger metodefrihed), hvorfor kommunen ikke skal stille krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag, som f.eks. anvendelse af benzoesyre. På baggrund af dette vurderer Horsens Kommune at der anvendes BAT i forhold til fodring og kvælstofindhold.

I henhold til BREF-dokument er det BAT at anvende fytase. Dette er endvidere fastslået i nogle afgørelser i Miljøklagenævnet. Det er ikke oplyst at der anvendes fytase, og der er ikke foretaget reduktion i fosforindholdet i foderet (gram P pr. FE), men idet der er balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor på arealerne, er det vurderet at der ikke skal stilles om anvendelsen af fytase (gennem et krav om reduceret P indhold).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol (se også vilkår under afsnit egenkontrol).

- Når fodersammensætning anvendes som et virkemiddel til at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N til markerne, stilles der krav til maksimalt N ab dyr pr. år. Der må på ejendommen maksimalt være en samlet total kg N ab dyr pr år på i alt **29840 kg N** (Beregnet ud fra 2008/2009 norm).

Ved tilsyn vil følgende blive kontrolleret:

N ab dyr (slagtesvin) = (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x g råprotein pr FEsv/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr kg tilvækst))=**3,278**

Total kg N ab dyr pr. år = Antal producerede slagtesvin i perioden * N ab dyr pr svin * 365 dage/antal dage i opgørelsesperioden

Oplysningerne til udregning er taget fra ansøgningen, og formlen til beregningen er fra Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Antal dyr = 9103

Afgangsvægt =108 kg

Indgangsvægt =30 kg

FEsv pr. kg tilvækst = 2,87 (forudsætning)

Gram råprotein pr FEsv=156 (forudsætning)

f.eks. (((((108 – 30) x 2,87x 156/6250) – ((108 – 30) x 0,0296))) * 9103

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2009) til 15. februar år 3 (fx 2011)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres – i sådanne tilfælde skal N (eller P) ab dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagteriafregninger.

ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi anvendes primært på anlægget til ventilation, foderanlæg og lys. I marken anvendes diesel.

Energi	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug <i>- inklusive korntørring, markvanding, genindvinding m.v.</i>	191.027 kWh	125.000 kWh
Årligt elforbrug i alt	191.027 kWh	125.000 kWh
Diesel/olie		
Anvendt i marken (opgjort for to ejendomme)	13.795 liter	20.000 liter
Andet f.eks. kornetørring, varmekanon	<i>Inkluderet i ovenstående</i>	
Årligt forbrug af diesel	13.795 liter	20.000 liter

Elforbruget er opgjort i nudrift fra det afsluttede regnskabsår 2008. Ansøgt drift er baseret på normtal for elforbruget til slagtesvin plus kornetørring (ca. 75 kWh). Ansøgt drift er et estimat, men det forventes, at elforbruget vil blive reduceret ved omlægningen til udelukkende slagtesvineproduktion. Energiforbruget aflæses månedligt af *EnergiMidt*, og ansøger modtager hver måned en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen fungerer som journal over energiforbruget.

Dieselolieforbruget er opgjort i nudrift fra det afsluttede regnskab for 2008. Forbruget af diesel ligger under normen for det forventede forbrug ved jordarbejde og kornavl, der estimeres til ca. 100 liter diesel pr. ha. Ansøgt drift er et estimat på baggrund af dette normtal, og det forventes derfor, at forbruget af diesel vil stige i forbindelse med udvidelsen.

Der genindvindes varme fra staldluften i stald nr. 1. Varmen anvendes til opvarmning af stuehuset og opvarmning af brugsvandet. Der sker derfor ikke opvarmning med fyringsolie eller lignende i stuehuset eller til brugsvandet, hvilket er særligt energibesparende. Det opgjorte elforbrug indbefatter derfor også varmegenindvindingen.

Energibesparende foranstaltninger

I stald nr. 1, 3 og 4 er styringssystemet temperatur- og fugtighedsreguleret, hvilket sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I stald nr. 2, hvor der i nudrift overvejende er smågrise, er ventilationsstyringssystemet kurvestyret, hvorfor ventilationen både reguleres ud fra den aktuelle temperatur i stalden og samtidig ud fra fastlagte kurver for smågrisenes vægt og behov for ventilation. Derfor er temperaturen også her meget reguleret ud fra produktionsmæssige og energibesparende forhold. I ansøgt drift overvejes styringssystemet udskiftet, men dette er endnu ikke endelig fastlagt.

Ventilationssystemerne i alle staldbygninger vil i ansøgt drift blive rengjort hver gang i forbindelse med den almene iblødsætning og vask efter hvert hold. Herved fjernes snavs, der kan yde modstand og dermed påvirke til at øge strømforbruget.

Lyset i staldene bliver tændt manuelt i forbindelse med fodring, og ved arbejde i stalden bliver lyset tændt manuelt efter behov. I vintermånederne er lyset desuden tændt i et omfang, så dyrevelfærdskravet er overholdt (8 timer i døgnet med mindst 40 LUX).

Der bliver løbende installeret lavenergilysstofrør i alle staldene i takt med, at belysningen skiftes.

Der er ikke installeret daglysregulering, sensorstyring eller egentlig zoneopdeling. Dog er belysningen installeret, så lyset kun tændes på sektionniveau.

Samlet BAT på energiforbruget

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion er BAT:

- Der er etableret genindvinding af varmen fra stald nr. 1 til opvarmning af stuehus og brugsvand,
- I ansøgt drift vil der ske rengøring efter hvert hold af ventilationssystemerne i forbindelse med almen vask og rengøring efter hvert hold, hvilket begrænser modstanden,
- Ventilationen er enten styret af et temperatur/fugtighedsreguleret eller et kurvestyret styringssystem (muligvis udskiftes styringen i forbindelse med ændringen af staldene, hvilket kun vil reducere energiforbruget yderligere),
- Flere af ventilationssystemerne skal udskiftes med moderne, mere energibesparende systemer i forbindelse med ombygningen,
- Der bliver løbende installeret lavenergilysstofrør i alle staldbygninger,
- Der aflæses månedligt energiforbrug, og journal føres i form af fjernaflæsningsopgørelsen.

Vandforbrug

Vand inkl. drikkevandsspild (m ³)	Nudrift		Ansøgt	
	Norm	Faktisk	Norm	Faktisk
Drikkevand søer inkl. drikkevandsspild m ³	1266	Ukendt		
Drikkevand smågrise inkl. drikkevandsspild m ³	897	Ukendt		
Drikkevand slagtesvin inkl. drikkevandsspild m ³	953	Ukendt	5189	Ukendt
Vask af stalde		Ukendt	230	Ukendt
Vanding m ³		-		-
Vand til sprøjten og til rengøring af mark-redskaber	<i>Foregår på anden ejendom</i>			
Samlet årlig forbrug af vand m³	3116		5419	

Ejendommen har egen vandboring og ingen vandmåler. Der forefindes derfor ingen opgørelse på vandforbruget i nudrift, hvorfor vandforbruget er opgjørt ud fra normtal. Ansøger har ingen markindvindingstilladelser.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandstilførslen er i nudrift fordelt på forskellige typer. I stald nr. 1 og nr. 2 er farestierne og løbe- og drægtighedsstierne med individuel opstaldning indrettet med trykventiler i krybben, mens smågrisene i stald nr. 3 er indrettet med foderautomater, hvor drikkeniplerne er integreret i automaten, hvorved der sker et mindre vandspild i forhold til f.eks. frithængende drikkenipler eller bideventiler. Derudover er der ekstra drikkevandstildeling i form af drikkekopper i smågrise stierne i nudriften. I stald nr. 4 er slagtesvinestierne indrettet med foderautomater med integreret drikkenipler, hvilket også for slagtesvin mindsker vandspildet i forhold til f.eks. frithængende drikkenipler eller bideventiler.

I ansøgt drift skal det meste inventar udskiftes, og staldsystem m.v. i stald nr. 1, 2 og 3 skal ændres til slagtesvin. Dette vil medføre, at drikkevandstildelingen også skal ændres, og valget af typen af drikkevandstildelingen vil afhænge af valget af fodertildelingen. Det er planlagt, at der i de fleste stier skal opsættes foderautomater med integreret drikkenipler, hvilket som nævnt reducerer vandspild i forhold til f.eks. frithængende drikkenipler eller ventiler, og som i øvrigt er listet som en mulig BAT-type for tildelingen af drikkevand i BREF-referencedokumentet. Denne drikkevandstildeling er i øvrigt den type, der medfører mindst vandspild og bør derfor betragtes som bedste tilgængelige teknik på området. Som supplement til drikkevandstildelingen i automaterne skal der opsættes vandkopper (formentligt vil 1-2 ekstra

vandkopper være nok). Drikkekopper listes ligeledes som mulig BAT-type for tildelingen af drikkevand i BREF-referencedokumentet. Det vurderes derfor, at ansøger i ansøgt drift projekterer en indretning med bedste tilgængelige drikkevandstildeling.

Stald nr. 4 er allerede indrettet med foderautomater med integreret drikkenipler og ekstra drikkevandstildeling i form af drikkekopper, og da stalden ikke i ansøgt drift vil undergå de store ændringer, vil samme system blive bibeholdt.

Iblødsætning før vask vil fremadrettet ske ved anvendelse af iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene bliver vasket enten manuelt med højtryksrensere og koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrensere er vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende. Begge dele er BAT jævnfør BREF-referencedokumentet.

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. bliver løbende kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

Samlet BAT på vandforbrug

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter:

- I ansøgt drift projekteres der med drikkenipler integreret i foderautomaterne og ekstra drikkevandstildeling i form af 1-2 drikkekopper i hver sti,
- Der anvendes iblødsætning før vask og vask med højtryksrensere,
- Anvendelse af koldt vand til vask.

Der mangler BAT i forhold til vandforbrug på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion, da der ikke udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild og ikke udføres aflæsning og registrering i journal af vandforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Den fremtidige drift medfører en omlægning af produktionen, hvorfor det fremtidige energiforbrug er ukendt (baseret på beregninger ud fra normtal). Dermed er det vanskeligt at vurdere om de beskrevne energireducerende tiltag er tilstrækkelige (rengøring efter hvert hold af ventilationsystemerne i forbindelse med almen vask, genanvendelse af varmen, kontrol af ventilationsudstyr, lavenergibelysning mv), eller om der kunne optimeres yderligere.

Idet der skal produceres i eksisterende bygninger, som renoveres, kan det være fornuftigt at få foretaget en gennemgang af ejendommen af en energikonsulent, idet der kan være områder som endnu ikke er overvejet. Dette er stillet som et vilkår.

Det vurderes, at der er gjort tilstrækkeligt med tiltag til at sikre, at vandforbruget er optimalt gennem iblødsætning, drikkenipler integreret i foderautomaterne og ekstra drikkevandstildeling i form af 1-2 drikkekopper i hver sti, iblødsætning før vask, vask med højtryksrensere og løbende kontrol af vandingsssystemet.

Vandforbruget bliver dog hverken i nudrift eller i ansøgt drift aflæst, idet der er egen drikkevandsboring på ejendommen og der ikke er monteret en tæller på boringen. Der føres derfor heller ikke journal over vandforbruget. Som en konsekvens af dette er vandforbruget på ejendommen opgivet et som et beregnet vandforbrug pr. produceret slagtesvin. Forbruget er beregnet ud fra normtal og er ikke nødvendigvis retvisende for produktionen. Kommunen vurderer derfor at der fremover skal føres journal med det faktiske forbrug, således at det er muligt at sammenholde bedriftens forbrug med det beregnede.

Det er ikke muligt at konstatere, om der er utætheder i vandingsssystemet udenfor staldene, eller direkte ved en aflæsning af vandforbruget at opdage et forhøjet vandforbrug, da der ikke sker en jævnlig aflæsning af vandforbruget. For at der kan reageres på forhøjet vandforbrug og for, at der fremover kan registreres det faktiske vandforbrug på ejendommen, er der stillet et

vilkår om at der skal monteres en måler på boringen. Der er endvidere fastsat en frekvens for aflæsningen.

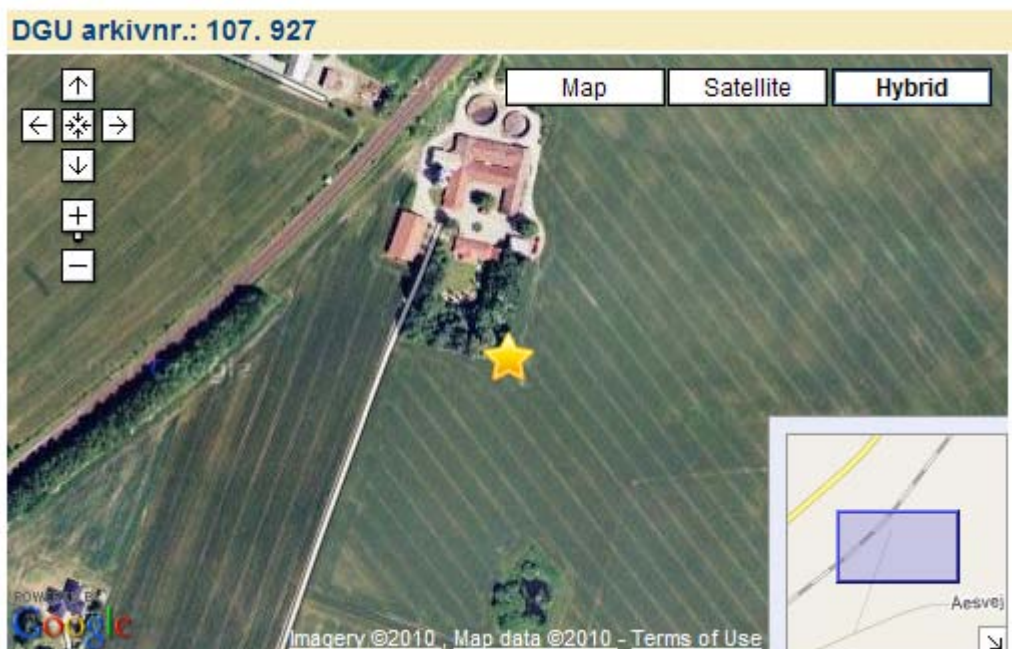
Der håndteres jf. oplysninger afgivet ved tilsyn i dag ikke sprøjtemidler på ejendommen, og der påfyldes derfor ikke sprøjte via vandslange. Dermed er der ikke risiko for forurening af boringen gennem tilbageløb. Fremadrettet ønsker ansøger dog at indrette et rum til opbevaring af sprøjtemidler, samt at etablere en vaskeplads med opsamling af vaskevand i gyllebeholderen. Påfyldningsmetode af sprøjten er ikke oplyst, men såfremt der skal fyldes direkte fra ejendommens ledningsnet skal denne sikres mod returløb. Det anbefales at der i stedet anvendes en påfyldningstank.

Horsens Kommunes BAT-niveau for energi- og vandforbrug er fastlagt ud fra BREF- reference dokument, vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion. På baggrund af dette dokument vurderer Horsens Kommune, at niveauet for BAT på energiforbruget er opnået ved de allerede eksisterende tiltag. Såfremt disse fortsættes i ansøgt drift, hvilket det fremgår af ansøgningen, at de gør, vurderer Horsens Kommune, at niveauet for BAT er opnået for energiforbruget.

Horsens Kommune vurderer, at niveauet for BAT for vandforbruget kan nås ved at foretage en monitoring af vandforbruget på ejendommen, hvilket ikke sker i nudriften, idet der ikke er opsat vandmåler på ejendommens vandboring. Der er stillet vilkår om opsætning af vandmåler og jævnlig aflæsning af vandforbruget. Med det stillede vilkår samt ansøgers oplysninger omkring BAT på vandforbrug vurderes Horsens Kommunes niveau for BAT på vandforbrug at være overholdt. Der er under afsnittet om egenkontrol stillet vilkår til registreringen af forbruget af ressourcer.

Vandboringen (DGU arkiv nr. 107.927) er beliggende syd for ejendommen på ejet areal. Se figur 9 herunder som er hentet fra Miljøportalen (Jupiter). Af denne ses at boringen ligger placeret umiddelbart syd for ejendommen, et kort stykke inde i marken.

Der er foretaget analyse af drikkevandskvaliteten. Seneste analyse fra 2007 viste at der var coliforme bakterier i vandet, hvorfor kvalitetskravet til godt drikkevand ikke var overholdt. Denne godkendelse vedrører husdyrbruget, og som sådan derfor ikke en vurdering af om der bør stilles krav om et fredningsbælte omkring boringen. Det anbefales dog at der gøres tiltag f.eks. dyrknings-, gødnings og sprøjtefribælte omkring boringen, som kan være med til at sikre at vandforsyningen lever op til drikkevandskvalitetskravene.

FIGUR 9. PLACERING AF VANDFORSYNING PÅ EJENDOMMEN.

Ejendommens nuværende indvindingstilladelse af vand kan ikke findes fysisk i kommunens arkiver. Såfremt der til ejendommen hører en vandindvindingstilladelse, har den højst sandsynlig udløbsdato den 1. april 2010, og skal derfor under alle omstændigheder fornyes. Ved omlægningen til ren slagtesvineproduktion forøges vandforbruget, og der skal derfor ansøges om tilladelse til at indvinde den nødvendige vandmængde. Tilladelsen vil blive behandlet uafhængigt af denne godkendelse. Det anbefales at ansøge snarest.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Virksomheden skal senest 1. år efter godkendelsen er endelig meddelt få foretaget en vurdering af projektet af en energikonsulent. Resultatet af gennemgangen skal fremvises på forlangende. Såfremt der fremkommer forslag til væsentlige forbedringer i form af realistiske energibesparende tiltag skal disse gennemføres.
- Der skal etableres vandmålere på ejendommens vandforsyning. Måleren skal opsættes af autoriseret VVS-montør og skal kunne dokumentere vandforbruget i staldene.

Nedenstående vilkår er et fælles kontrolvilkår for flere områder.

- Virksomheden skal føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentation skal fremvises på forlangende og opbevares i **mindst 3 år**:
 - Årlig opgørelse af svineproduktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
 - Energiforbrug, årlig opgørelse.
 - Vandforbrug. Mindst 4 aflæsninger i løbet af året, samt årlig opgørelse.
 - Dokumentation for anvendelse af fosforoptimeret foder
 - Drift og kontrol af ventilationssystem (årlig service mv.)
 - Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode

SPILEDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens sanitære spildevand fra husholdningen bliver afledt til septictank, hvorfra det ledes videre til sandfang. Efter sandfanget ledes det sanitære spildevand videre til ledning (rørført vandløb), der formodes at lede til Tolstrup Å. Der forekommer ingen bad eller toilet i forrummene. Det sanitære spildevand er markeret med **grønne streger** og det rørførte vandløb er markeret med **lyseblå streger** på situationsplanen i **Bilag 4 Kort over ejendommens afløbsforhold** indeholder kort over afløbsforhold, herunder gyllerør, dræn, tagvand, og sanitært spildevand.

Staldene er alle udstyret med tagrender, dog ikke for alle tagflader, hvilket også fremgår af **Bilag 4 Kort over ejendommens afløbsforhold**. Tagvandet, der opsamles, ledes til ledning (rørført vandløb) nord for ejendommen. Hvor tagfladerne ikke er forsynet med tagrender, bliver regnvandet afledt til jordoverflade, hvor det siver ned. Der er ingen tagrender på de øvrige af ejendommens driftsbygninger, og tagvandet fra disse bygninger bliver derfor afledt til jordoverflade. Afledning af tagvand er markeret med **blå streger** på situationsplanen i **Bilag 4 Kort over ejendommens afløbsforhold**.

Der eksisterer markdræn ved ejendommen, som leder til ledning (rørført vandløb). Det pågældende markdræn er markeret med **røde streger** på situationsplanen i Bilag 4 *Kort over ejendommens afløbsforhold*.

Afløbene fra de eksisterende staldbygninger og udleveringsramper bliver ledt til fortank. Fra fortanken bliver gyllen ledt til de eksisterende gyllebeholdere, hvilket fremgår af Bilag 4 *Kort over ejendommens afløbsforhold*. Påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholdere sker på påfyldningsplads, der er markeret med Q på situationsplanen i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning*. I ansøgt drift nedlægges denne påfyldningsplads og i stedet indrettes en ny vaskeplads mellem de eksisterende gyllebeholdere. Denne vaskeplads vil være med afløb til den eksisterende gyllebeholder.

Al håndtering af sprøjteudstyr, hvor der sker påfyldning af kemikalier og vand på marksprøjte, samt vask af maskiner foregår i nudrift på anden ejendom. Vask af maskiner kan dog også ske i marken. I ansøgt drift vil der blive etableret en vaskeplads mellem de to eksisterende gyllebeholdere nr. 10 og nr. 11. Vaskepladsen vil blive anvendt til påfyldning af gylle fra gyllebeholderne til gyllevogn og til håndtering og vask af maskiner, herunder nogle gange også til påfyldning af sprøjteudstyr. Vaskepladsen vil blive etableret med afløb til den eksisterende fortank.

Der tilsættes ikke syre til dyrenes drikkevand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forhold til ejendommens indretning, skal kommunen sikre sig at reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen regler omkring opbevaring og håndtering af husdyrgødning er overholdt. Dette indebærer bl.a. at husdyrgødning skal opsamles, og at der ikke må udledes spildevand som indeholder husdyrgødning direkte til recipient. Den beskrevne indretning med opsamling af afløb fra staldene og fra vaskeplads vurderes at være i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Idet der ikke opføres nye bygninger vurderes det ligeledes at være tilfældet i forhold til udledning af tagfladevand direkte til recipient.

Ejendommen ligger i et område, som er prioriteret i forhold til at skulle forbedre hus-spildevandsrensningen i løbet af en kortere årrække, idet ejendommens nuværende anlæg ikke opfylder renskravene (OP). Det fremgår af ansøgningen, at der ikke etableres nye sanitære forhold, hvorfor kravene til rensningen af husspildevandet først vil blive udløst i forbindelse med kommunens påbudsrunder. Kravene til spildevandsrensningen er dog under alle omstændigheder ikke en del af denne godkendelse, men bliver behandlet i forbindelse med byggesagsbehandlingen.

Kommunen har vurderet, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder også regnvand fra befæstede arealer hvorpå der kan forekomme spild. Mængderne indgår i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet som er foretaget under afsnittet flydende husdyrgødning.

Sammenfattende vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår vedr. spildevandshåndteringen.

AFFALD (OPBEVARING OG BORTSKAFFELSE)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel er vist hvilke affaldstyper der produceres på ejendommen og hvordan det bortskaffes

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikaliefald:						
Spildolie	I maskinhus nr. 7	Egen transport	Genbrugsplads	Kun meget begrænset (ofte ingen)	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre				ingen	16.01.07	06.05
Bly akkumulatorer				Ingen	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler				ingen	20.01.19	05.12
Spraydåser	I kasse i depotrum/kontor (markeret R1)	Egen transport	Genbrugsplads	Ca. 120	15.01.10	23.00
Medicinrester				Ingen	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	I kanyleboks i depotrum	Egen transport	Apotek	2 bokse	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	I depotrum/kontor (markeret R1)	Egen transport	Genbrugsplads	40 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container 4,5 m3		Ukendt	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container 4,5 m3		Ukendt	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.02	52.00
Lysstofrør og el sparepærer	Samles i teknik rum	Egen transport	Genbrugsplads	Ca. 30	20.01.21	79.00
Overdækningsplast + tomme sække af plast	Container 4,5 m3		Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.02	52.00
Jern og metal	Palle kasse i Lade		Skrothandler	Ca. 1000 kg årlig	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke			Genbrugsplads	ingen	15.01.04	
Diverse brændbart	Container 4,5 m3		Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	Afhængig af indhold	19.00
Pap	Container 4,5 m3		Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.01	50.00
Papir	Container 4,5 m3		Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.01	50.00
Tomme medicinglas	Container 4,5 m3		Genbrugsplads	Tømmes efter behov ca. 1 / mdr.	15.01.07	51.00
Gamle personvogns dæk fra afdækning					16.01.03	57.00
Paller	Foderlade	Fragt bil	Fragtcentral	2 pr. uge	15.01.03	62.00
Malet og/eller lakeret træ	Samles lade	Egen transport	Genbrugsplads	Begrænset	17.02.01	62.00
Asbestplader					17.06.05	75.00
Døde dyr	Ved stald nr. 1	DAKA	DAKA		02.01.02	66.00

Selvdøde og aflivede slagtesvin er placeret under kadaverkappe og hævet fra jorden på spaltegulvselementer indtil afhentning ved stald nr. 1. Placeringen er markeret med S i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning*.

Dieselolie (L1) og spildolie (M) opbevares i maskinhus nr. 7, der er indrettet med fast bund. Beholderen med spildolie afleveres i små dunke til genbrugsplads.

Der forefindes ikke andre kemikalier på ejendommen end handelsgødning (N2), der opbevares i maskinhus nr. 7, der er indrettet med fast bund uden afløb. Der opbevares ca. 6-10 sække af gangen i sæson.

Al fast affald opsamles i én enkelt container og bortskaffes efter behov til genbrugspladsen af ansøger selv. Større mængder køres til genbrugsplads i Brædstrup/Horsens.

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen, der tager med retur efter endt medicinering. Opbevares i kontor markeret med R1 i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning*.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

I forhold til bortskaffelse af klinisk risikoaffald (kanyler, medicinrester mv) skal dette bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ på området. Horsens Kommune har indgået et samarbejde med Motas (Modtagestation Syddanmark), som administrerer ordningen. Alle affaldsproducenter af risikoaffald er omfattet af indsamlingsordningen og har pligt til at tilmelde sig ordningen. I praksis accepterer kommunen også at risikoaffald bortskaffes gennem apoteket. Horsens Kommune gør opmærksom på at ansøger har pligt til at sikre sig at Marius Pedersen der jf. oplysningerne bortskaffer risikoaffaldet, bortskaffer dette til Motas, således at regulativets regler følges.

Der gøres også opmærksom på at virksomheder, der producerer risikoaffald og farligt affald i Horsens Kommune, skal anmelde dette til Horsens Kommune. Anmeldeskemaer kan findes på kommunens hjemmeside.

Ejendommen skal være tilmeldt renovationsordning for privat husholdningsaffald.

Opbevaring af farligt affald skal ske forsvarligt og i henhold til gældende regler, fx under tag med fast bund med opkant uden mulighed for afløb og med opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumfanget af den største benyttede beholder/tromle, eller indendørs på tæt befæstet areal. Ved spild eller uheld må flydende affald ikke kunne løbe i afløbssystemet eller forårsage forurening af jorden eller grundvandet. Det vurderes at være tilfældet på ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for driften i forhold til affald.

RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER (OPBEVARING OG FORBRUG)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen findes en dieselolietank. Tanken er på 4.000 liter, fra 1997 og står i maskinhuset nr. 7 på fast bund. Diesel til maskinerne tankes indenfor på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen. Dieselolietanken er markeret med L1 i Bilag 2 *Kort over ejendommens indretning*.

Ved tilsyn er det blevet påpeget, at tanken skulle registreres på ejendommens BBR-meddelelse. Der er indsendt oplysninger til Horsens Kommune om tanken, således at kommunen nu har kendskab til tankens alder.

Der forefindes ingen fyringsolietank på ejendommen.

Der vil kunne tabes olie og kemikalier (der opbevares kun handelsgødning på ejendommen) under transport rundt på ejendommen. For at mindske forureningen ved et evt. uheld bærer ansøger som hovedregel mobiltelefon på arbejdet, samt der forefindes savsmuld til opsugning af spildt olie og kemikalier. Derudover opbevares der savsmuld sammen med dieseltanken og handelsgødningen i maskinhuset nr. 7. Savsmuld kan anvendes som sugemiddel, hvis der skulle ske et utilsigtet mindre spild.

Der forefindes ikke andre kemikalier på ejendommen end handelsgødning (N₂), der opbevares i maskinhus nr. 7, der er indrettet med fast bund uden afløb. Der opbevares ca. 6-10 sække af gangen i sæson.

Der opbevares eller benyttes ikke flydende ammoniumnitrat eller lignende gødning, som kan udgøre eksplosionsfare.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placering af tanke, tankning og håndtering af olieprodukter på fast bund reducerer risikoen for forurening af jord og grundvand.

Det vurderes, at olietanke, placeret på betongulv, giver en minimal risiko for forurening af jord, hvorfor der er stillet vilkår om en tilsvarende placering af nye tanke.

Det vurderes ligeledes at tankning på tæt bund minimerer risikoen for forurening med olieprodukter.

Det er oplyst at der opbevares handelsgødning på ejendommen. Der gøres derfor opmærksom på at der i forhold til opbevaring af handelsgødning gælder følgende regler:

Oplag af produkter med indhold af ammoniumnitrat og højt nitrogenindhold, med undtagelse af bl.a. EF-gødning, er omfattet af Beredskabslovens bestemmelser.

Oplag af gødningsstoffer, herunder kunstgødning af typerne NPK, NP og NK, er underlagt Miljøministeriets BEK 328 af 8. juli 1983 om nitratholdige gødningsstoffer. Dvs. at håndteringen af N-holdige gødninger til enhver tid skal ske under iagttagelse af en sådan agtpågivenhed, at risikoen for forgiftninger af mennesker og dyr ved udvikling af nitrøse gasser i tilfælde af brand forebygges så effektivt som muligt.

De handelsgødninger, der i dag markedsføres til anvendelse i landbruget, er med få undtagelser alle klassificeret som C-gødninger, dvs. at de er selvslukkende gødninger. Ved opbevaring af C-gødning på partier på 500 tons og derover er der skærpede krav for opbevaringen. Det vurderes ud fra den beskrevne mængde at mængderne som opbevares på ejendommen maksimalt vil udgøre 10 tons, hvorfor de skærpede krav ikke gælder på ejendommen.

I de få tilfælde, hvor der er tale om ikke selvslukkende B-gødninger, skal dette fremgå af emballagen, jfr. bekendtgørelse om nitratholdige gødningsstoffer. Der er yderligere skærpede krav til opbevaring af B-gødninger.

Bygning (6) se bilag 3 er anmeldt/ansøgt i 1996 og er et maskinhus, jf. kommunens registrering. Der er i 1997 foretaget ombygninger, bl.a. tilføjet et folkerum. Bygningsreglement 1995 var gældende på dette tidspunkt og bestemmelsen fra BR72 er stort set uændret videreført i BR95 kap. 6.18.2, stk. 2. Bygningen vil således ikke umiddelbart kunne anvendes til halmoplag.

Bygning 7, se bilag 3 er opført i 1974, Bygningsreglement 1972 var gældende på dette tidspunkt, og kap. 6.11, stk. 4, angiver begrænsninger i anvendelsen af maskinhuse:

Rum der indrettes til hensætning af traktorer eller andre forbrændingsmotor drevne landbrugsredskaber, skal være adskilt fra stråtag, rum med letantændeligt oplag og fra stalde ved konstruktion uden åbning mindst svarende til BD-bygningsdel 60 med indvendig overflade svarende til beklædning af klasse 1. .

Fælles for de to bygninger er det vigtigt at huske, at bygningerne skal anvendes som ansøgt og godkendt. Halmoplag i et oprindeligt maskinhus, er således i orden, blot traktorer mv. fjernes, idet kravene vil kunne være forskellige. Opmærksomheden skal henledes på, at nye eller ændrede halmoplag > 1.000 m³ er omfattet af Beredskabsloven og kræver tilladelse fra Brand og Redning.

Horsens Kommunes Brand og Redningskorps generelle holdning til gødningsoplag er, at det skal ske i selvstændige afsnit eller alternativt i rum uden væsentlige brandrisikomomenter. For landbrugsejendomme vil det i praksis sige, rum uden oplag af letantændelige materialer (halm, hø mv.), rum hvor der ikke hensættes motordrevne maskiner eller -redskaber, rum hvor der ikke forefindes oplag af brandfarlige væsker eller rum som ikke anvendes til dyrehold.

For så vidt angår oplag af C-gødning, kan kommunen ikke med Beredskabslovens bestemmelser, stille supplerende eller skærpende vilkår, idet de oplyste mængder ikke overstiger 500 tons. Gødningen bør dog altid placeres mindst 2,5 m fra andre brandrisikomomenter, som f.eks. traktorer og motordrevne landbrugsredskaber, kompressorer, olietanke mv.

På baggrund af ovenstående er der stillet nedenstående krav til håndtering af olieprodukter og gødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driften:

- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund der er uigennemtrængelig for de stoffer der tankes.
 - Arealet skal være indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrollet afledning via sandfang og benzin- og olieudskiller til spildevandskloak. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingsbassiner, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
 - Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af det befæstede areal.
- Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, dvs. indendørs på et betongulv uden gulv afløb og med en tæt kant som sikrer tilbageholdelse af spild

- Alle nitratholdige handelsgødningstyper, som forefindes på bedriften, skal have et korrekt sikkerhedsdatablad med handelsnavn, og med tilhørende relevante tests (f.eks. trug-test, detonérbarhedstest, EF-test, indholdsstoffer), som kan forevises på forlangende af Horsens Kommune. De enkelte gødningstyper må ikke sammenblandes.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, driftsstop på foderanlægget, udslip af flydende fodermidler f.eks. valle, brand, uheld med eller ved gyllebeholdere, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholdere ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der ved temperaturer i stalden på over 30 grader bliver sendt en besked til Jens Arne Sørensen pr. mobiltelefon. Såfremt Jens Arne Sørensen af den ene eller anden årsag ikke tager imod alarmerne, bliver den videresendt til stuehusets fastnettelefon, og derefter videre til Jeppe Brodersens¹¹ mobiltelefon, der så kan agere på alarmerne. Derudover får Jens Arne Sørensen meddelelse pr. mobiltelefon ved andre typer af fejlmeldinger, herunder f.eks. totalt strømsvigt, på ventilationssystemet.

Såfremt der sker et totalt strømsvigt, hvilket vil medføre, at også drikkevandstilførelsen til dyrene stopper, bliver der – ligesom ved ventilationssvigt – sendt besked direkte til Jens Arne Sørensens mobiltelefon om problemet. Såfremt Jens Arne Sørensen af den ene eller anden årsag ikke tager imod alarmerne, er alarmrækkefølgen den samme som i ovenstående tilfælde.

Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmerne aktiveret. Alarmerne vil – som ved fejlmeldinger på ventilationen – sende besked til Jens Arne Sørensens telefon i samme rækkefølge som tidligere nævnt.

Der står en sæk med savsmuld (maskinhus nr. 7) til at opsuge eventuelle rester eller spild fra flydende foder eller lignende, og generelt bliver foderrummet jævnlige rengjort for eventuel spild.

Savsmulden kan også anvendes til at opsuge eventuelle spild af olie eller lignende, såfremt et sådant spild skulle opstå utilsigtet.

Gyllebeholdere er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholdere placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholdere med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

For at undgå utilsigtet udpumpning af gylle, er pumpen konstrueret således, at den skal drejes i indgreb, for at gylle kan pumpes ud.

For at undgå forurening med gyllespild ved omhældning til gyllevogn tankes der på fast underlag med afløb til gyllebeholderen.

¹¹ Jeppe Brodersen er med i driftsfællesskab på anden ejendom, men er ikke ellers involveret i *Tvingstrupgård*.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen i ansøgt drift. Beredskabsplanen vil indeholde telefonnumrene til de privatpersoner (ejer) og/eller de offentlige instanser, der skal kontaktes i tilfælde af uheld med f.eks. gyllebeholderne, brand, strømsvigt, og lignende.

Minimering af gener ved uheld

Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlleverance. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget.

Hvis gyllebeholderne skulle springe eller på anden måde lække, vil gyllen løbe ud på det omkringliggende areal og kan samles op derfra. Dog er der beliggende et rørlagt vandløb lige nord for de eksisterende gyllebeholdere, og markdrænet, der løber parallelt med ejendommen mod øst, løber til dette vandløb, hvorfor det vil være nødvendigt at forsøge at blokere drænet, hvis gyllebeholderen springer læk, eller der sker utilsigtet spild omkring gyllebeholderen. Alarmcentralen vil øjeblikkeligt blive kontaktet.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 1-1-2.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver, hvordan ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer. Beredskabsplanen vil blive udarbejdet, når der foreligger en miljøgodkendelse af projektet. Der er ingen udenlandsk arbejdskraft ansat på ejendommen, hvorfor beredskabsplanens sprog vil være dansk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De to eksisterende gyllebeholdere ligger tæt på et rørført vandløb. Vandløbet er åbent på en kort strækning under banen, hvorved der er ved en lækage på en af de eksisterende gyllebeholder vil kunne løbe gyllen ud i vandløbet. Dette medfører at der i tilfælde af lækage på beholderne, skal ske forsøg på propdæmning/tillukning af hullet under banen, alternativt skal der gøres foranstaltninger som sikrer at dette kan ske.

Det er derfor foreslået at den del af vandløbet, der er åbent på den side, hvor anlæggets gyllebeholdere er placeret (dvs. øst for banen), enten rørlægges under jernbanen, eller alternativt at der etableres en permanent afskærmende barriere – f.eks. en jordvold af ca. 1-1½ meters højde – ved den åbne del af vandløbet. Begge løsninger vil medføre, at gylle fra et evt. brud på én af beholderne (eksisterende og projekteret) ikke vil kunne løbe i vandløbet og forurene nedstrøms dette.

Problemstillingen ved begge forslag er, at den åbne del af vandløbet er beliggende på Bane Danmarks matrikel, hvorfor ingen af ovenstående forslag kan gennemføres uden tilladelse fra Bane Danmark. Horsens Kommune har på vegne af ansøger ansøgt Bane Danmark om tilladelse til at gennemføre et af de to alternativer.

Bane Danmarks holdning er, at de er villige til at acceptere en rørlægning af den omtalte grøftrækning, men at Bane Danmark ikke vil have nogen udgifter i den forbindelse. Derfor kan Bane Danmark imødekomme ansøgningen på følgende vilkår:

- 1. Selve arbejdet med rørlægningen sørger Bane Danmark for. Dette sker af hensyn til jernbanesikkerheden og for, at sikre at relevante banenormer overholdes. Regningen for arbejdet afholdes af lodsejer.*
- 2. På grund af øgede vedligeholdelsesarbejde og udgifter, til vedligehold af rørlagt grøft, i forhold til åben grøft, vil fremtidig vedligeholdelsesarbejde på den rørlagte del af grøften ske på lodsejerens bekostning.*
- 3. Aftale om etablering af rørlægning og fremtidig vedligeholdelsesforpligtigelse for den rørlagte grøft sikres ved hjælp af en tinglyst servitut på lodsejerens ejendom.*

4. Udgifter til tinglysning sker for lodsejerens bekostning.

Hvis lodsejeren er villig til at indgå en aftale på følgende vilkår, vil Bane Danmark udarbejde en aftale samt indhente et overslag på udgiften til etablering af rørlægningen.¹²

Jens Arne Sørensen og Bane Danmark er i henhold til ovenstående i gang med at få udfærdiget en aftale på ovenstående vilkår, der muliggør en rørlægning af grøftstrækningen / vandløbet under banen. Rørlægningen vil medføre, at der – i tilfælde af et eventuelt brud på en af ejendommens gyllebeholdere (eksisterende og fremtidige) eller anden form for lækage – ikke vil kunne ske uheld med gylle, der løber til åbent vandløb. Derudover vil rørlægningen medføre, at ejendommens gyllebeholdere (eksisterende og projekterede) vil være beliggende mere end 100 meter fra åbne vandløb og søer større end 100 m². Den projekterede gyllebeholder vil således overholde afstandskravet om over 100 meter til åbent vandløb og søer større end 100 m² (§ 8, stk. 2 i Lov nr. 122 af 23. februar 2011), om end dette ikke er fastsat som krav for ansøgninger, der er indsendt før 10. april 2011.

I øvrigt er det Horsens Kommunes holdning, at det er yderst hensigtsmæssigt at rørlægge vandløbet det lille stykke (der ikke er rørlagt) på Bane Danmarks matrikel, således at heller ikke de eksisterende gyllebeholdere vil kunne udgøre en risiko for forurening af det lille stykke åbne vandløb på den østvendte side af banen.

Der er derfor stillet vilkår om gennemførelse af aftalen om rørlægning af grøftstrækningen/vandløbet under banen jf. aftale mellem ansøger og Bane Danmark, inden den projekterede gyllebeholder opføres. Såfremt dette af grunde, der på nuværende tidspunkt ikke er kendte, ikke – som aftalt – alligevel skulle kunne gennemføres, skal ansøger gennemføre andre alternativer, der kan medføre samme effekt som rørlægningen, før den projekterede gyllebeholder opføres, herunder f.eks. etablering af barriere..

Kortet herover viser de åbne strækninger langs jernbanen. Det er den åbne strækning på den østlige side af jernbanen som skal rørlægges eller på anden måde beskyttes mod tilledning af gylle ved uheld.

Der gøres i øvrigt opmærksom på følgende generelle regler vedr. drift og indretning af tekniske installationer ved gyllebeholdere, som alle er med til at reducere risikoen for udslip, og som alle vurderes at være opfyldt på ejendommen:

- Gyllebeholdere må siden 2008 ikke være udstyret med spjæld eller lignende forbindelse til fortank, hvis beholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.

¹² Svar fra Bane Danmark, Claus Kjær Sørensen [mail: ckjs@BANE.dk], til Horsens Kommune, Frida Franko-Dossar, af 18. maj 2011, kl. 14:03.

- Pumperør monteret på åbne gyllebeholdere skal enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position eller være forsynet med afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn. Pumperør monteret på lukkede gyllebeholdere skal være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn.
- Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end, hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan dog foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, for eksempel ved manuel overvågning. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. El-drevne pumper skal, når de ikke anvendes og ikke er under opsyn, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Når der er gjort tiltag til at sikre vandløb mod gylleudslip vurderes der at virksamheden er indrettet og drives, således at spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer kan forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Der er stillet et vilkår som sikrer at der udarbejdes en beredskabsplan for landbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol

- Der skal inden denne godkendelse udnyttes, udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om overfladeafløb, risikooplag, telefonnumre på kontaktpersoner ved forskellige typer af uheld. Beredskabsplanen skal forefindes i stalden og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og have kendskab til dens indhold. Beredskabsplanen skal være udarbejdet på de sprog som de ansatte forstår. Beredskabsplanen skal fremvises til myndigheden på forlangende.
- Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

GØDNINGSTYPER, MÆNGDER OG AFSÆTNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den tilladte (nudrift) og den ansøgte produktion. Oplysninger findes i PDF filen under 4.2 og 4.3 Gødningsregnskab Nudrift og Ansøgt

Gødningstype	Nudrift			Ansøgt		
	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle svin	13059,77	2947,99	125,05	28.107,43	5020,63	261,10

Tilført halmaske eller anden organisk gødning	0	0	0	0	200	0
Afsat husdyrgødning	0	0	0	0	0	0
Sum	13059,77	2947,99	125,05	28.107,43	5220,63	261,10

På 140,26 ha af bedriftens udbringningsarealer må der tilføres husdyrgødning uden andre restriktioner end harmonireglerne. Ved anvendelse af anden organisk gødning svarer dette til at der maksimalt må udbringes 27,1 kg P/ha.

Der modtages halmaske fra kraftvarmeværk, hvortil bedriften leverer halm. Der søges godkendelse til fremover at modtage halmaske eller anden organisk gødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der afsættes ikke gødning til aftalearealer, idet alle arealer i ansøgningen er ejede eller forpagtede. Dermed er der ikke behov for at stille krav til godkendelse af 3. mands arealer.

Det vurderes at det generelle harmonikrav er overholdt ved den ansøgte produktion.

Ved modtagelse af halmaske med et samlet indhold af 200 kg P er der balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor. Horsens Kommune har ud fra et balance synspunkt, vurderet at der kan modtages halmaske eller anden organisk gødning med et P indhold på 200 kg,. Der er derfor under afsnittet om "anden organisk gødning" stillet vilkår om at der maksimalt må modtages anden organisk gødning med et samlet indhold af P på 200 kg.

Samtidig er der stillet vilkår som sikrer at der på det antal ha areal der vurderet på, maksimalt udbringes de kg N og P som er oplyst i ansøgningen, og som indgår i vurderingerne i godkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol

- På bedriftens udbringningsarealer må der som årligt gennemsnit maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde, der svarer til 1,36 DE/ha, eller i alt 28.110 kg N samt 5.020 kg fosfor.
- Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 192,42 ha udspredningsareal, som fremgår af bilag 6.

FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen af husdyrgødning fra alle staldafsnit er beregnet ud fra Plantedirektoratets normal (2009) i Bedriftsløsning.

Nudrift	Gylle
242 årssøer	
242 farende søer, kassesti, delvis spaltegulv	407 m3
84 løbe- og drægtige søer, løsgående, delvis spaltegulv	619 m3

158 løbe- og drægtige søer, individuelt opst., delvis spaltegulv	390 m ³
5.601 smågrise (7,2-30 kg), fuldspalter	696 m ³
1.671 slagtesvin (30-102 kg), fuldspalter	818 m ³
I alt	2.930 m ³
Ansøgt	Gylle
9.103 slagtesvin (30-108 kg), delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv	4.528 m ³

OPBEVARINGSANLÆG	Bygge- år	Kapaci- tet (m ³)	Over- dækning	Fra behol- der til gyl- levogn	% før	% efter
Gyllebeholder (markeret nr. 10)	1992	1270	Flydelag	Stationær pumpe	58,5	30,4
Gyllebeholder (markeret nr. 11)	1985	900	Flydelag	Stationær pumpe	41,5	21,6
I alt på ejendommen i nudrift		2.170			100 %	
Projekteret gyllebeholder (markeret nr. 17)		2.000	Over- dækket	Stationær pumpe		48,0
I alt på ejendommen i an- søgt drift		4.170				100 %

Gyllebeholder nr. 10 er senest 10 års-kontrolleret i 1992 og 2002. Gyllebeholder nr. 11 er senest 10 års-kontrolleret i efteråret 2008.

Der søges om etablering af to fortanke. En til den nye gyllebeholder, og en ved de eksisterende gyllebeholdere. Vaskevandet fra den nye vaskeplads vil blive ledt til den gamle fortank ved de eksisterende beholdere

I ansøgt drift udgør regnvand tildelt de uoverdækkede, eksisterende gyllebeholdere (markeret nr. 10 og nr. 11) ca. 0,4 m³/m² uoverdækket gylleoverflade i gyllebeholderne. Da overfladearealet af gyllebeholderne er ca. 317,5 m³ og 225 m³ for henholdsvis gyllebeholder nr. 10 og gyllebeholder nr. 11, er regnvandstildelingen til beholderne selv ca. 0,4 m³/m² * (317,5 m³ + 225 m³) = 217 m³ regnvand. Da den projekterede gyllebeholder overdækkes grundet afstanden til nærmeste nabo, beregnes der ikke regnvand for den. Udover regnvand direkte til gyllebeholdernes overflade tildeles gyllebeholderne i ansøgt drift også regnvand fra den projekterede vaskeplads mellem gyllebeholder nr. 10 og nr. 11.

Den eksisterende påfyldningsplads på ca. 40 m² nedlægges i ansøgt drift, hvorfor regnvand fra denne plads ikke skal medregnes i ansøgt drift. Den projekterede vaskeplads vil være på ca. 196 m², og idet der fra befæstede arealer afledes ca. 0,7 m³ regnvand pr. m², vil der i ansøgt drift blive afledt regnvand fra denne til den eksisterende fortank. Regnvandsmængden vil svare til ca. 0,7 m³/m² * 196 m³ = 137,2 m³ regnvand. Den samlede mængde tildelt regnvand til gyllebeholderne i ansøgt drift bliver derfor (217 m³ + 137,2 m³) = 354,2 m³ regnvand.

Den beregnede årlige gødningsmængde ab lager er 4.528 m³ i ansøgt drift. Dertil medregnes 354,2 m³ regnvand. Der er en beregnet opbevaringskapacitet i ansøgt drift derfor på 10,2 måneder.

Procent før og efter er udelukkende udregnet for gyllebeholderne og fortanken. Opbevaringskapaciteten i gyllekanalerne er ikke regnet med, om end disse også fungerer som lagerplads i op til 14 dage (3 uger maksimalt i en uforudset situation).

Eksisterende gyllebeholdere

Ejendommens eksisterende gyllebeholdere er underlagt 10-årskontrol og er under dagligt opsyn. Gyllebeholderne er med flydelag af snittet halm, og der føres logbog over flydelaget. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderen.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år, og gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Projekteret gyllebeholder

I ansøgt drift projekteres opført en gyllebeholder nr. 15 med fast overdækning. Denne gyllebeholder bliver på 2.000 m³ for at modsvare den projekterede ansøgte produktion.

Den projekterede gyllebeholder vil være underlagt 10-årskontrol og være under dagligt opsyn. Beholderen vil blive overdækket.

Der vil blive foretaget løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderen. Beholderen vil være en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bunde og vægge vil være tætte og beskyttede mod tæring. Lageret vil blive tømt regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år, og gyllen vil kun blive rørt op før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Påfyldning

Gyllen bliver fra de eksisterende beholdere bliver pumpet over i gyllevognen ved brug af stationær pumpe. Det planlægges, at den projekterede gyllebeholder også skal være med stationær pumpe, hvorfor samme overpumpningsprincip vil blive benyttet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I 2008 trådte der nye tekniske regler vedr. gyllebeholdere i kraft. Disse regler medfører bl.a. at pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten skal svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn.

Pumperør monteret på lukkede gyllebeholdere skal være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end, hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan dog foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, for eksempel ved manuel overvågning. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes og ikke er under opsyn, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Det blev tilsyn i 2009 oplyst at pumpen og anvendelsen af denne, opfylder de nye tekniske krav. Såfremt der også monteres en pumpe med pumperør på den nye gyllebeholder, skal denne også overholde disse regler. Der stilles dog ikke vilkår om dette, idet der er tale om en generel regulering.

Idet den beregnede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er over 9 måneder, vurderes det at være tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav, og der stilles ikke yderligere krav til opbevaringen.

Fremadrettet vil der på den nye gyllebeholder være etableret fast overdækning. Der er i et andet afsnit stillet vilkår om dette. Etablering af fast overdækning på gyllebeholdere er en teknologi som er med til at reducere den samlede ammoniakfordampning fra anlægget, og indgår som en tilpasning i denne godkendelse. På den baggrund vurderer Horsens Kommune at det er BAT at overdække den projekterede gyllebeholder på denne ejendom.

I ansøgt drift er det de to eksisterende gyllebeholdere der ikke har fast overdækning og hvor der skal føres logbog for flydelagets tilstand.

Ejendommens eksisterende gyllebeholdere er underlagt 10-årskontrol og er under dagligt opsyn. Gyllebeholderne er i dag med flydelag af snittet halm. Der er ikke kendskab til problemer med at holde flydelaget, og det vurderes derfor at der ikke skal stilles skærpede krav til dette.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse og gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderen og der er senest foretaget kontrol i 2002 og 2008.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet yderligere vilkår for drift og egenkontrol, idet der allerede er stillet vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan, samt at der skal ringes 112 ved miljøbelastende uheld, herunder brud på gyllebeholder, større spild af kemikalier eller olie, spild af flydende fodermidler, og lignende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende særlige vilkår for drift og egenkontrol:

- Den eksisterende påfyldningsplads skal nedlægges i forbindelse med etablering af den nye vaskeplads
- Der kan, efter forudgående byggeanmeldelse, etableres en vaskeplads på ca. 200 m². Pladsen skal etableres med afløb til gyllebeholder, og i overensstemmelse med gældende byggeblad for vaskepladser, dog således at den kan indrettes uden olieudskillere

GYLLEFORSURING, GYLLESEPARERING OG GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Forsuring

Ved tilsætning af 4-6 kg koncentreret svovlsyre (H₂SO₄) pr. 1.000 kg svinegylle sænkegyllens pH-værdi til mellem pH 5,5 og 6,0. Sænkningen af pH i gyllen medfører, at ammoniak kvælstof i stigende omfang omdannes til ammonium, der ikke fordampes. I BATblad Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde¹³ er redegjort for, at ved en hyppig justering af pH-værdien i slagtesvinegylle i stalde med 1/3 drænet gulv og 2/3 spaltegulv, reduceres ammoniakfor-

¹³ BAT-bladet erstatter BAT-byggeblad Gr.nr. 106.04-54 Svovlsyrebehandling af gyllen i stalde med delvist spaltegulv og 106.04-56 Svovlsyrebehandling af gylle i stalde med drænet gulv.

dampningen med 70 pct. (Pedersen, 2004)¹⁴, mens en anden afprøvning i lignende stald, hvor afprøvningen gik ud på at kombinere forsuring og tilsætning af hydrogenperoxid (brintoverilte), viste en reduktion i ammoniakemissionen på 85 pct. (Pedersen, 2007). Det er endnu uafklaret, om den forøgede effekt kan tilskrives en direkte effekt af forsuringen, eller om den skyldes vekselvirkningen mellem behandlingen med henholdsvis svovlsyre og brintoverilte, eller om effekten skyldtes, at syreforbruget var dobbelt så højt som i et normalt forsøringsanlæg. Generelt forventes det derfor i MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*, at forsuring kan reducere ammoniakfordampningen fra en slagtesvinestald med ca. 65-70 %. Derudover er det kendt – hvilket også fremgår af MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde* – at forsuring ikke kun har en dokumenteret positiv effekt på kvælstoftabet fra stald / lager, men også har en positiv effekt på markniveau som følge af det reducerede kvælstofstab fra stald/lager samt en øget kvælstofsudnyttelse.

Problematisk for teknikken er blandt andet, at den reducerede ammoniakemission fra stald og lager opnås ved at sænke pH, så ammoniak kvælstof i stigende omfang omdannes til ammonium, som er et giftigt stof for fisk i vandløb og søer. Der er endnu ikke endegyldigt belyst, at der ved anvendelse af forsuret gylle ikke sker tab af ammonium til vandmiljøer til skade for fisk.

Syretilsætningen har tidligere og er stadig diskutabel i forhold til holdbarheden af betonen i gyllekumme og gyllebeholder. Ifølge FarmTest nr. 41 af 2007 skyldes problemet ofte utilstrækkelig omrøring af gyllen, hvorfor syren samlede sig på bunden og tærede betonen. Generelt påpeges det i MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*, at svovlsyretilsætning til gylle kan have negative konsekvenser for holdbarheden ved nogle typer af beton på grund af en sulfatreaktion. Anbefalingerne for valg af beton bør derfor følges, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 102.17.19 (2003). Desuden er der henvendelser, der indikerer, at lugten fra anlægget ofte forværres, hvilket også er påpeget i MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*.

Derudover kan det i fremtiden blive problematisk at levere forsuret gylle til f.eks. biogasanlæg, hvor en for stor mængde forsuret gylle kan medføre problemer med at opretholde den biologiske proces i produktionen af gas fra gylle i biogasanlæg. Dette er så sent som den 24. juni 2009 blevet bekræftet af formanden for Foreningen for Danske Biogasanlæg, Aksel Buchholt, til Center for Bioenergi og Miljøteknologisk Innovation (CBMI), se meddelelse på CBMIs hjemmeside af 24. juni 2009.

Endeligt kræver forsuringen, at der er ekstra særlig fokus på arbejdssikkerheden omkring arbejdet med syren, hvilket skyldes, at der er fare for ætsning og svovlbrinteudvikling ved håndtering af svovlsyre. Da driften af ejendommen overvejende varetages af en person, er det af afgørende vigtighed, at driften netop kan varetages af én til 1½ person, hvorfor et forsøringsanlæg helst ikke ønskes. Derudover har Jens Arne Sørensen en ambition om, at han muligvis i fremtiden – i takt med opførelsen af flere biogasanlæg, hvilket er fremlagt som en ambition i Grøn Vækst af regeringen – skal kunne levere gylle til biogasanlæg (f.eks. det biogasanlæg, der er planer om i Horsens-området). Derfor er det problematisk, hvis forsuret gylle i fremtiden ikke vil være så attraktiv til brug i biogasproduktionen som ikke-forsuret gylle. Jens Arne Sørensen ønsker derfor ikke at binde sig til forsuring. Forsuring er derfor fravalgt som tiltag på baggrund af ovenstående betragtninger.

Separering

Gylleseparering er velegnet til at reducere et eventuelt overskud af fosfor i husdyrgødningen, eller til at overholde harmonikravet ved, at en del af dyreenhederne kan eksporteres ud af gødningsregnskabet i form af den fiberfraktion, der frasepareres. Separation fjerner dog ikke fosfor, men opkoncentrerer det i fiberfraktionen, der så kan eksporteres ud af ejendommens gødningsregnskab, hvorved der vil blive udbragt væsentlig mindre fosfor på bedriftens tilknyttede arealer. Den fraseparerede fosfor vil så kunne eksporteres ud af bedriften til et andet område, hvor det fraseparerede fosforkoncentratet f.eks. kan supplere eller erstatte tildelingen af fosfor ved han-

¹⁴ Resultat forekommet ved ét forsøg.

delsgødning. Eftersom Jens Arne Sørensen ikke har problemer med at overholde hverken harmonikrav eller krav til kg fosfor pr. ha på arealerne er det fravalgt at etablere separation i ansøgt drift.

Køling

Der er fravalgt at etablere gyllekøling i det ansøgte projekt, idet ejendommens energiforbrug allerede i overvejende grad er dækket af varmegenindvinding fra staldvarmen i stald nr. 1. El-forbruget til opvarmning af brugsvand og opvarmning i stuehuset er derfor dækket af varmegenindvindingen. Derfor er der ikke mulighed for at afsætte den overskudsvarme, der ville blive hentet ud af gyllekølingen, såfremt gyllekøling skulle etableres i staldene. Tiltaget er derfor fravalgt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har fravalgt anvendelse af teknologier som forsuring, separering og køling af gyllen. Begrundelserne for fravalgene ses under redegørelsen.

Forsuring er fravalgt idet ansøger ønsker på et senere tidspunkt at have muligheden for at kunne levere til biogasanlæg, og derfor ikke ønsker at etablere et tiltag som vil umuliggøre dette. Ansøger har valgt at ændre staldindretningen til en staldtype (delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv), som har en lavere ammoniakemmission end det der jf. MKN er bedste staldsystem, hvorfor Horsens Kommune vurderer at der ikke skal stilles krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag som f.eks. forsuring.

I forhold til at etablerer og anvende gyllekøling, vurderer Horsens Kommune at dette kun er BAT, såfremt den indvundne varme kan genanvendes. Idet der på ejendommen allerede er etableret varmegenindvinding som forsyner stuehus og brugsvand, vurderes dette ikke at være tilfældet, hvorfor det vurderes at gyllekøling ikke er BAT på ejendommen.

De teknologier der er rettet mod at reducere fosfortilførslen til udbringningsarealerne er bl.a. separeringsteknikker, der medfører at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding. Kravet om anvendelse af disse teknologier skal vurderes op mod ejendommens ansøgte miljøbelastning. Miljøstyrelsen har for slagtesvin (30-102 kg) vurderet at husdyrgødningen for at opfylde BAT-kravet, maksimalt må have et indhold der svarer til 26 kg P pr. hektar ved udbringning af husdyrgødning fra 1,4 DE, hvilket svarer til 18,5 kg P/DE ab lager. I denne ansøgning kan der beregnes at der fra de 261 DE, tilføres 5021 kg P til de i alt 192,4 ha, svarende til 19,4 kg P/DE eller 26,1 kg P pr. hektar. Sædskiftet i det ansøgte projekt frafører 26 kg P/ha. Selvom der således udbringes mere P/DE end BAT-kravet ligger op til, har Horsens Kommune vurderet at, idet der er balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor til udbringningsarealerne, ikke skal stilles krav om teknologier som vil øge ansøgers omkostninger uden at reducere belastningen med fosfor på arealerne yderligere. Det er derfor vurderet at det ikke er BAT at anvende gylleseparering på ejendommen. Det er samtidig vurderet at der ikke kan tillades at der udbringes supplerende fosfor i form af bioaske eller slam på de arealer der modtager husdyrgødning, idet dette vil medføre et fosforoverskud på arealerne. Se det efterfølgende afsnit.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol

ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ingen anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, eller lignende.

Der er dog tidligere modtaget halmaske fra kraftvarmeværk, hvortil bedriften leverer halm. Der søges derfor godkendelse til fremover at modtage halmaske eller anden organisk gødning med et samlet indhold på 200 kg P.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendomme ligger i et område hvor der er fokus på fosfortilførslen til arealerne.

Såfremt der modtages halmaske med et samlet indhold af fosfor svarende til 200 kg P, er der balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor til arealerne.

Horsens Kommune har ud fra et balance synspunkt, vurderet at der kan modtages halmaske eller anden organisk gødning med et P indhold på 200 kg, idet tilførslen af dette vil medføre at der er balance mellem fraførsel og tilførsel af fosfor til arealerne.

På baggrund af dette vurderes det at der bør stilles et vilkår om at der kan modtages halmaske, slam eller anden organisk gødning på ejendommens udbringningsarealer, såfremt dette maksimalt har et indhold af N på 0 kg og et P indhold på maksimalt 200 kg .

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der må tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer for husdyrgødning. Dette må årligt have et samlet maksimalt indhold på 200 kg P og ikke indeholde kvælstof. Spildevandsslam eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål kan således ikke anvendes på markerne.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I dette afsnit beskrives ammoniakpåvirkningen af naturområder som ligger tæt på anlægget.

Beregninger i IT-ansøgningen viser, at ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg på Åesvej 23B er 2398 kg kvælstof pr. år i nudriften. Den ansøgte produktion vil resultere i en ammoniakfordampning på 2856 kg kvælstof pr. år.

Projektet medfører således en forøgelse i ammoniakfordampningen på 455 kg kvælstof pr. år.

Denne ansøgning er indsendt i 2009, og skal behandles efter de regler der var gældende på ansøgningstidspunktet. I forhold til vurdering af ammoniakdepositionen fra anlægget på natur-

arealer, betyder dette, at der er krav om maksimal merbelastning med ammoniak (bufferzoner), og ikke som ved de nugældende regler en vurdering af den samlede belastning

Det generelle ammoniakreduktionskrav

Det generelle krav til reduktion af fordampningen er 25 %, da ansøgningen er indsendt i 2009. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde. Reduktionen er beregnet i forhold til et referencestaldsystem. Ansøger har overopfyldt det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % med 477 kg N pr. år ved at samtlige stier til slagtesvin er med delvist spaltegulv med 50-75 % fast gulv. Herudover optimeres der på proteinindholdet i foderet, og der etableres fast overdækning på den ny gyllebeholder.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen er forpligtet til at vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitatdirektivforpligtelserne jf. habitatbekendtgørelsen¹⁵.

Nærmeste Natura-2000 område nr. 56, Horsens Fjord, havet øst for og Endelave, som ligger ca. 4.300 meter sydøst for ejendommens anlæg på Åesvej 23B. Naturområdet er både EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 36, RAMSAR-område nr. 13 og habitatområde nr. 52 og har følgende udpegningsgrundlag pr. januar 2010: gråsæl, spættet sæl, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strand søer, større lavvandede bugter og vige, rev, flerårig vegetation på stenede strande, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, brunvandede søer og vandhuller, tørre dværgbusksamfund (heder), overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, rigkær, bøgeskove på morbund med kristtorn, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, stilkegeskove og -krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Heraf er kystlaguner, stabile strandklitter, artsrige overdrev, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove prioriterede naturtyper.

Området er ligeledes udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde med følgende udpegningsgrundlag: klyde, hjejle, lille kobbersneppe, splitterne, havterne, dværgterne, skarv, bjergand, fløjlsand, ederfugl, hvinand og stor skallesluger.

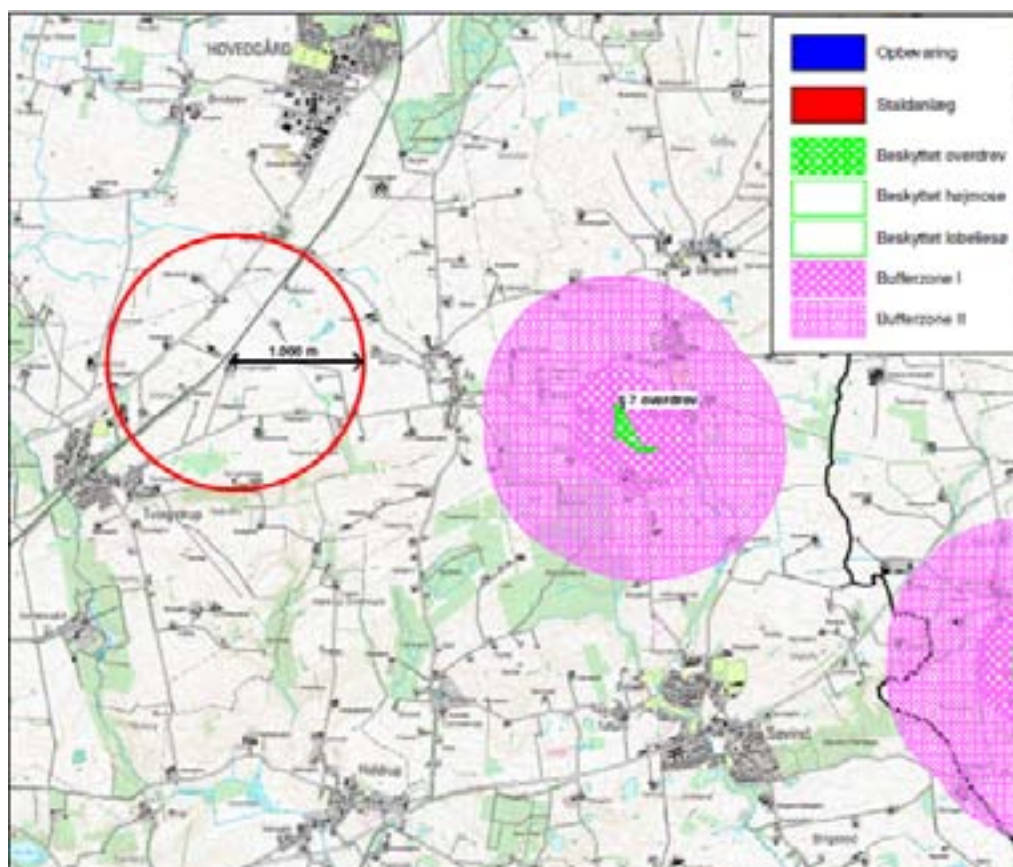
Nærmeste habitatnaturtype er strandeng beliggende ca. 4,3 km sydøst for ejendommens anlæg og nærmeste næringsstoffattige habitatnaturtype er rigkær beliggende ca. 6.000 meter sydøst for ejendommens anlæg. I ansøgningen er der ikke beregnet ammoniak deposition til det internationale naturbeskyttelsesområde pga. den store afstand til området.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (§ 7-områder).

Det nærmeste § 7-område (id nr. 200106542) er et overdrev, som ligger ca. 2.900 m fra anlægget (se nedenstående kortudsnit). Tålegrænsen for naturtypen er 10-20 kg N/ha/år og jævnfør ansøgningen er der beregnet en merdeposition af ammoniak på 0,0 kg N/ha/år på overdrevet. Baggrundsbelastningen på overdrevet er jævnfør data fra 2008 på 14,89 kg N/ha/år.

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

FIGUR 8. PLACERING AF EJENDOMMENS ANLÆG I FORHOLD TIL NATUR BESKYTTET AF § 7 I HUSDYRGODKENDELSESLOVEN

Ejendommens anlæg ligger alle udenfor bufferzone til § 7-natur.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

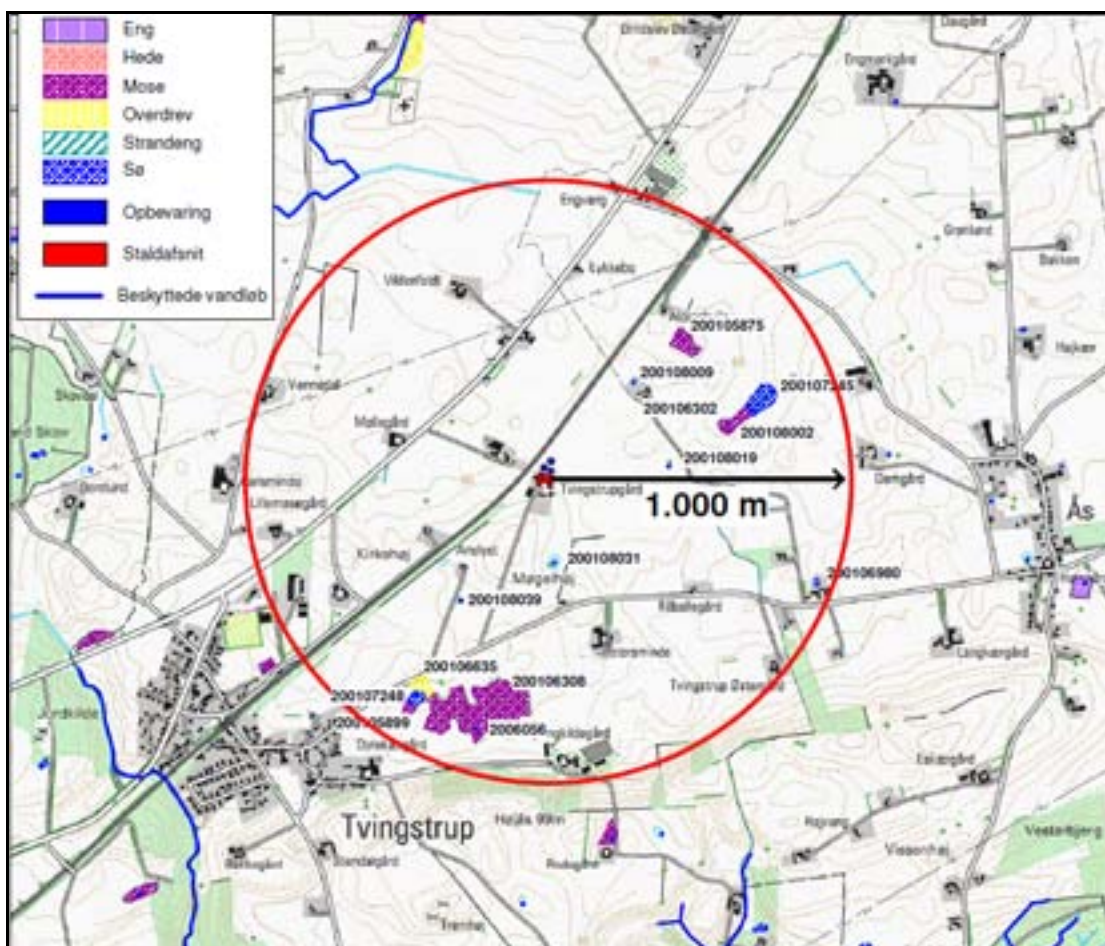
Kommunen er jf. Naturbeskyttelsesloven forpligtet til at varetage at beskyttede naturområder, som er omfattet af loven (§ 3-områder), sikres imod en tilstandsændring.

De registrerede (vejledende) beskyttede naturområder indenfor en afstand af 1000 meter fra anlægget fremgår af nedenstående kortudsnit og tabel.

Natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor 1.000 meter fra ejendommens anlæg

Naturområde	Afstand til stald- og gødningsopbevaringsanlæg (meter)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merdeposition af kvælstof fra det ansøgte på naturområdet (kg N/ha/år)
Nr. 200108031* - sø	220	-	-
Nr. 200108019* - sø	360	-	-
Nr. 200108039* - sø	410	-	-
Nr. 200108009* - sø	390	-	-
Nr. 200108012* - sø	580	-	-
Nr. 200106302* - mose	560	20-25	0,15
Nr. 200105875* - mose	570	20-25	0,11
Nr. 200107245* - sø	670	-	-
Nr. 200106980* - sø	940	-	-
Nr. 200106308* - mose	630	20-25	0,00
Nr. 200106635* - overdrev	700	10-20	0,00
Nr. 200107248* - sø	750	-	-
Nr. 200105899* - mose	800	20-25	0,00
Nr. 200108056* - sø	800	-	-

(*Nr henviser til det entydige nummer, som hvert naturområde er tildelt på Miljøportalen.)

FIGUR 9. EJENDOMMENS ANLÆG I FORHOLD TIL NATUR BESKYTTET EFTER NATURBESKYTTELSESLOVENS § 3

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at skade arternes yngle- eller rasteområde.

DMU har inddelt Danmark i et 10 x 10 km grid og opgjort, hvilke bilag IV-arter som er registreret indenfor hver af cellerne. Ifølge denne opgørelse er stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, trolldflagermus, dværgflagermus og odder potentielt forekommende i samme celle som ejendommen.

Ingen af disse arter er observeret indenfor 1.000 meter fra ejendommens anlæg, men særligt spidssnudet frø kan potentielt være tilstede i vandhullerne omkring ejendommens anlæg.

Der er ikke konkret kendskab til at øvrige bilag IV-arter findes indenfor en afstand af 1.500 meter fra anlægget.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en national artsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen¹⁶.

¹⁶ Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt.

Der er ikke kendskab til øvrige registreringer af fredede arter indenfor 1.500 meter fra ejendommen.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Horsens Kommune gør en særlig indsats for at forbedre levevilkårene for disse arter, så de sikres mod udryddelse og tilbagegang.

Ca. 1.500 meter sydøst for ejendommens anlæg er der i 1999 registreret en bestand af fempletet køllesværmer (på vejskrænt). Arten er rødlistet og registreret som sårbar overfor sommer-slåning af grøftekanter.

Der er ikke kendskab til øvrige forekomster af rød- eller gullistede arter indenfor 1.500 meter fra anlægget på Åesvej 23B.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan emissionen fra stald- og gødningsopbevaringsanlæg vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Det ansøgte projekt resulterer ifølge ansøgningens beregninger i en samlet ammoniakemission på 2856 kg N/år, hvilket betyder, at emissionen forøges med 455 kg N/år, i forhold til den eksisterende produktion.

Anvendelsen af delvist spaltegulv, fodertilpasning og overdækning af den nye gylletank bidrager til at reducere ammoniakfordampningen.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Anlægget på Åesvej 23B ligger ca. 4,3 km fra nærmeste Natura 2000-område. Den anvendte model til beregning af depositionen (OML-Dep) er ifølge DMU ikke valid for afstande over 4.000 meter.

Horsens Kommune har vurderet, at den totale kvælstofdeposition er på 0,0 kg N/ha/år fra produktionen på Åesvej 23B i 4.300 meters afstand i retning mod det internationale naturbeskyttelsesområde.

På baggrund af ovenstående vurderes bidraget fra denne produktion sammen med andre kilder ikke at vil hindre fastholdelse eller opnåelse af gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Denne ansøgning er indsendt i 2009, og skal behandles efter de regler der var gældende på ansøgningstidspunktet. I forhold til vurdering af ammoniakdepositionen fra anlægget på naturarealer, betyder dette, at der er krav om maksimal merbelastning med ammoniak (bufferzoner), og ikke som ved de nugældende regler en vurdering af den samlede belastning

Ingen anlæg til Åesvej 23B er beliggende indenfor hverken bufferzone I eller II til registrerede § 7-områder og husdyrlovens afskæringskriterier omfatter derfor ikke krav vedr. maksimal merdeposition på naturområderne.

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen øges, og dermed vil belastningen på omkringliggende naturområder også øges med det ansøgte projekt. Den beregnede merbelastning på 0,0 kg N/ha/år på overdrevet beliggende øst for anlægget, vurderes ikke at ville påvirke tilstanden af naturområdet. Husdyrlovens beskyttelsesniveau vurderes derfor at være tilstrækkeligt til at sikre § 7-områderne og der stilles derfor ikke vilkår.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Overdrevet beliggende ca. 700 meter syd sydvest for anlægget (nr. 200106635) er en mindre tør og næringsrig skråning domineret af græsser og vild kørvel ved besigtigelse i foråret 2009.

Mosen beliggende ca. 630 meter syd for anlægget (nr. 200106308) er næringsrig og domineret af pilekrat. Derudover ligger der i mosen en række mindre søer og vandhuller. I den nordlige del af mosen fandtes ved besigtigelse i foråret 2009 betydelige bestande af bjørneklo.

Moserne beliggende 810 og 990 meter nord for anlægget (nr. 200106302 og nr. 200105875) er næringsrige moser/vandhuller.

Der ligger desuden 9 vandhuller/søer indenfor 1.000 meter fra anlægget.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af besigtigelser i foråret 2009, at alle naturområderne beliggende omkring anlægget er næringsstofrige og at den beregnede ammoniakdeposition derfor ikke påvirker naturområdernes tilstand. Husdyrlovens krav til ammoniakreduktion vurderes derfor at være tilstrækkelige til at sikre § 3 naturområderne og der stilles ikke yderligere vilkår

Beskyttede arter

Det kan ikke udelukkes, at vandhullerne i området kan være yngle- eller rastested for spidssnuet frø. Det sammen gælder stor vandsalamander (bilag IV), som findes udbredt over det meste af landet og yngler i mange slags vådområder og vandhuller af forskellig type og størrelse.

Horsens Kommune vurderer, at bestanden af fempletet køllesværmer ikke bliver påvirket af driften af anlægget, da artens levested ikke påvirkes.

Der er ikke konkret kendskab til at andre beskyttede arter findes her, men det kan ikke udelukkes at vandhuller, levende hegn, enkeltstående træer eller diger i området kan udgøre et potentielt levesteder for f.eks. flagermus, markfirben eller andre arter af planter og dyr som er omfattet af habitatbekendtgørelsens artsbeskyttelse, er fredede, sjældne eller truede.

Der opføres en nye gyllebeholder, som en del af det ansøgte, men byggeriet vil ikke berøre vandhuller eller andre potentielle levesteder for beskyttede arter.

Da der ikke nedrives gamle bygninger eller fældes levende hegn eller enkeltstående træer vurderes en eventuel bestand af flagermus i området ikke at blive påvirket af det ansøgte projekt.

Da det ansøgte ikke vurderes at ville medføre tilstandsændringer i de omkringliggende naturområder, vil de egnede levesteder for beskyttede arter ikke blive indskrænket eller forringet ligesom fødegrundlaget ikke vil påvirkes.

Horsens Kommune vurderer derfor, at projektet kan realiseres under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol i forhold til omgivende natur nær anlægget.

LUGT FRA ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtmissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem i skemaID 10996 ud fra oplysningerne om nudriften og den ansøgte husdyrproduktion. Beregningerne kan findes i PDF filen til skemaID 10996 under 3.2 lugtgeneberegning.

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal dyr på stald og typer af husdyr, staldsystem og husdyrbrugets placering i forhold til hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugt-enheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningssystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

I beregningen af geneafstanden indgår øvrige husdyrbrug med mere end 75 DE i området, såfremt disse er placeret indenfor 300 meter fra byzone eller samlet bebyggelse, eller hvis der indenfor 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE. I så tilfælde, hvor der er en anden ejendom med staldanlæg med over 75 DE inden for de nævnte afstande, øges geneafstanden med 10 %, mens geneafstanden ved 2 eller flere ejendomme øges med 20 %. Der tages udgangspunkt i det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener. Afstanden på de 300 meter/100 meter måles fra dette punkt til nærmeste punkt på dele af de staldanlæg på husdyrbrug, hvor der produceres mere end 75 DE. Er der ikke andre staldanlæg med mere end 75 DE indenfor de nævnte afstande, skal der ikke beregnes kumulation, og så anvendes geneafstandene uændret.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odor units (OU_E/s), i samlet bebyggelse 7 OU_E/s og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) 15 OU_E/s . I lugtberegningen for *Tvingstrupgård* er der for samlet bebyggelse beliggende en blandet besætning på omkring 75 DE på adressen Dybkærvej 9, 8700 Horsens. Ejendommen ligger indenfor 300 meter af nærmeste punkt på samlet bebyggelseszonen, men idet *Tvingstrupgård* selv er beliggende længere end 300 meter fra nærmeste punkt på samlet bebyggelseszonen, skal der ikke beregnes kumulation.

Nærmeste beboelse uden landbrugspligt er *Anelyst*, Åesvej 23, 8700 Horsens, der ligger syd for de eksisterende staldbygninger. Nærmeste samlet bebyggelse er Tvingstrup, der er beliggende over 1 km fra ejendommen mod syd. Der er mere end 1,5 km til nærmeste byzone, som er Hovedgård. Nærmeste landsbyzone er Tvingstrup.

Område-type	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	462,08				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	Ny	331,04				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig	Ny	149,13				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Det er det elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, der foretager beregningerne og angiver om lugt genekriterierne for henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltliggende boliger uden landbrugspligt er overholdt. Geneafstande i forhold til omkringliggende beboelser angives i forhold til et beregnet lugtcentrum. Som det fremgår af ovenstående beregning, er lugtgeneafstandene overholdt med god margin.

Der er til beregningen anvendt følgende forudsætninger i forhold til antal kg. dyr på stald.

Forudsætninger for lugtberegning i ansøgt drift.

Dyrekategori	Antal stk.	Antal DE	Antal stipladser	Gns. vægt
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 50-75% fast gulv	9103	261,10	2063	69

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtgener, der vurderes som væsentlige. Lovens minimumskrav til beregnede lugtgeneafstande til de tre områdetyper (enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone) er overholdt.

Det forudsættes som grundlag for beregningerne, at hele ejendommen og dens omgivelser renholdes, så lugtgenerne begrænses mest muligt. Tilsvarende skal gylle håndteres, så lugtgenerne minimeres. Det stigende antal gylletransporter kan medføre øgede lugtgener. Håndteringen heraf er beskrevet i afsnittet om transport.

Horsens Kommune har i dag ikke kendskab til klager over lugt, hvorfor det antages at produktionen drives på en sådan måde at der ikke opstår generende lugt ved naboer. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke giver væsentlige gener for naboerne.

Der vurderes derfor at der ikke er behov for yderligere lugtbegrænsende foranstaltninger.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning og advarsler tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår vedr. lugtafgivelsen fra ejendommen.

FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foretages biologisk fluebekæmpelse efter behov på ejendommen. Jens Arne Sørensen kontakter derfor – efter behov – MiljøFluen A/S, der leverer pakker med rovfluer på forskellige stadier. Pakkerne hænges op rundt omkring i staldene, og efterhånden som fluerne færdigudvikles, flyver de voksne rovfluer ned under spaltegulvet og udvikler en stabil bestand af rovfluer, som kraftigt reducerer bestanden af gyllefluer og holder den nede. Rovfluerne holder sig overvejende under spalterne og begrænser derved fluegener i og omkring stalden

Ejendommen er omfattet af kommunens skadedyrsordning, hvorfor Horsens Kommune står for rottebekæmpelse på ejendommen. Der er opstillet rottekasser med gift mod gnavere rundt om på driftsanlægget, og kommunen står for løbende servicekontrol og opfyldning af depoterne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag 2, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Fluer skal bekæmpes så hyppigt, at der ikke opstår gener ved naboer og i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Der er ikke stillet særlige vilkår til opbevaring af animalsk affald, idet dette reguleres af anden lovgivning. Disse regler medfører bl.a. at animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

VILKÅR

Det er vurderet at der ikke skal stilles yderligere vilkår.

TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til- og frakørselsforhold vedrørende arbejdskørsel sker ved hovedindkørslen til *Tvingstrupgård*. I forbindelse med gylleudbringning kan der forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne.

Med hensyn til kørsel med eksterne transportere (herunder f.eks. levering af foder, levering og afhentning af grise, afhentning af døde dyr, og lignende) kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogle firmaer kører med 2-holdsskift. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00.

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindene (med mindre der er knyttet vilkår til).

I nudrift foretages der ca. 148 årlige gylletransporter, mens dette antal i ansøgt drift vil stige til ca. 246 årlige gylletransporter med traktor og en 20 tons gyllevogn. Eftersom der vil blive ledt mere vand til gyllebeholderne fra befæstede arealer, og at produktionen af gylle vil stige, vil det samlede antal gylletransporter stige ca. 66 % i ansøgt drift.

Transporter	Antal - nudrift	Antal - ansøgt
Afhentning af levende dyr	52	52
Afhentning af døde dyr	52	52
Afhentning af affald	52	52
Levering af levende dyr	52	52
Levering af soja	12	12
Levering af foder i øvrigt	26	26

Levering af diesel	4	4
Udbringning af gylle	148	244
I alt	398	494

Det samlede antal transporter vil generelt kun stige, idet der i ansøgt drift vil ske en stigning i antallet af gylletransporter fra ejendommen til arealerne. Stigningen vil svare til ca. 24 %. Transportveje er vist på bilag 5.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

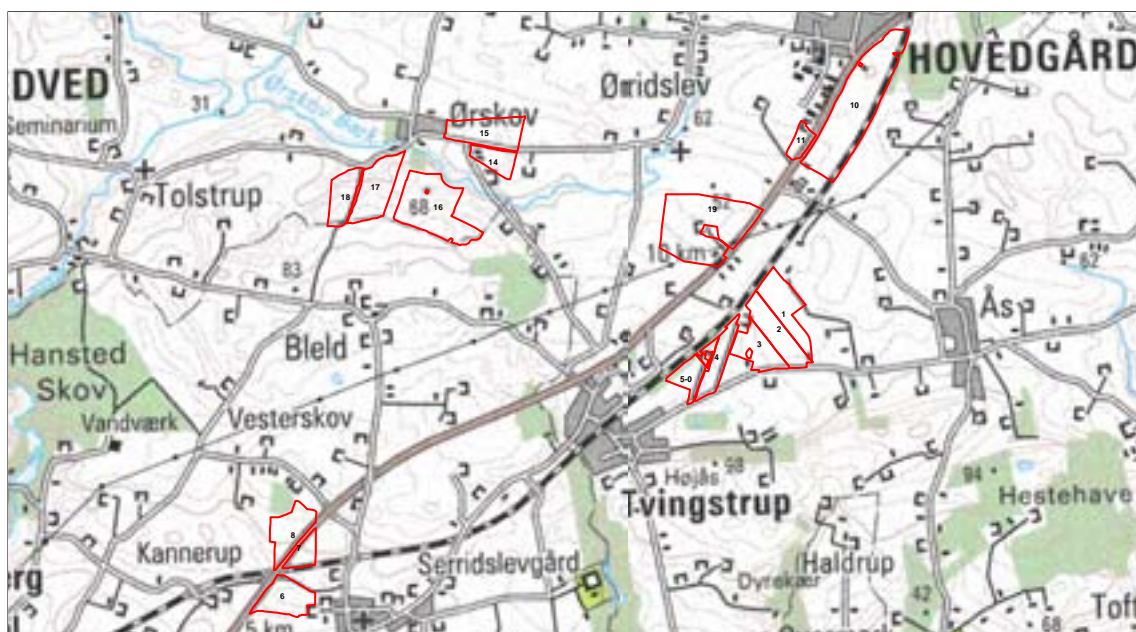
Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal derfor vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af kommunen.

Der er gode oversigtsforhold ved udkørsel til Åesvej, og der er derfor ikke behov for at gøre særlige foranstaltninger på dette punkt.

Ved transport af husdyrgødning på offentlig vej over længere afstande eller gennem landsbyer kan det være relevant at vurdere, om transporten sker under hensigtsmæssige forhold både hvad angår transportveje men også transportformen. Ingen marker ligger mere end 5 km fra ejendommen, men en del af transporterne går gennem landsbyer.

Kommunen skal vurdere om transportmæssige gener kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, eller om det på anden måde er muligt at mindske generne. Det er kommunens vurdering at der som minimum bør reguleres på de transporter som ansøger har mulighed for at påvirke, hvilket i denne sag primært vil være transport af gylle. Transporten sker jf. oplysningerne i ansøgningen med traktor og 20 tons gyllevogn. Der anvendes ikke lastbil, idet gyllen skal transporteres under broer, der ikke er mere end 3,40 meter i højden, til de arealer vest for banen. Der er derfor ikke mulighed for anvendelse af lastbiler. Der indgår i denne ansøgning kun ejede og forpagtede arealer. Transportveje til disse ses af bilag 5, markernes placering er vist med rødt på kortet herunder..

FIGUR 10. EJENDOMMENS UDBRINGNINGSAREALER FOR HUSDYRGØDNING

Det ses at transporten af gylle til de syd-vestlige og nord-vestlige marker (ca. halvdelen af arealerne), vil medføre at der skal ske transport med traktor og gyllevogn gennem Tvingstrup, Serridslev og Ørskov, mens de øvrige arealer vil kunne nås uden at køre gennem tættere bebyggede områder.

Der vil efter udvidelsen være i alt 244 transporter af med gylle, hvilket betyder at der vil skulle køre ca. 120-125 traktortransporter med gylle gennem Tvingstrup. I forhold til den nuværende drift vil der ske en forøgelse på ca. 50 gylletransporter gennem Tvingstrup.

Det er kommunens vurdering at denne forøgelse er væsentlig, og at der er behov for at stille vilkår som vil reducere generne fra transporten. Der er derfor stillet et vilkår om at der skal anvendes lastvogn ved transport af gylle til arealerne omkring Ørskov og Serridslev. Dette vil dels reducere antallet af transporter og vil desuden reducere gener fra beskidte vogne.

BAT i forbindelse med transport er bl.a., at transport til og fra arealerne foregår ved hensynsfuld kørsel, og at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid. BAT for udbringning er bl.a., at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet, afgrødens gødningsbehov, og den anvendte mængde og type af kunstgødning. Dette sikres ifølge Horsens Kommunes vurdering ved gældende lov.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Samlet vurdering af transport og udbringning af husdyrgødning

På baggrund af ovenstående beskrivelse af transport og med det stillede vilkår for udbringning vurderer Horsens Kommune, at den ansøgte transport og udbringning ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området samt de stillede vilkår overholdes.

Det vurderes, at husdyrgødningen transporteres og udbringes i henhold til BAT, og at der ikke er behov for at stramme de generelle regler for transport og udbringning af husdyrgødning yderligere udover det stillede vilkår.

Den beskrevne håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. På baggrund heraf vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt for håndtering af husdyrgødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Transport af gylle fra Åesvej 23B til arealerne omkring Ørskov og Serridslev skal ske med lastbil, og må ikke ske i vogne, der anvendes til udbringning af husdyrgødningen

STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjkloder:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På stald nr. 1-4	Døgnet rundt, men med varierende belastning
Male-/blandeanlæg	Fodercentralen	Efter behov

Fodringstider	Svinestaldene	I dags- og aftentimerne
Kompressor i foderlade og i maskinhus	Foderlade og maskinhus	Kun ved forefaldende arbejde
Korntørringsanlæg	<i>Dancorn</i> -silo	Juli, august og september
Lastbiler m.v.	På kørselsveje, ved ind-/udleveringsramper, gyllebeholdere m.v.	Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet 05.00 til 20.00.

Male-/blandeanlægget og kompressor kan ikke høres uden for ejendommen. I forbindelse med gylleudbringning kan der forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne.

Ventilationsanlæggene kører døgnet rundt, men med varierende belastning. I ansøgt drift vil en del af de ældre ventilationsanlæg blive udskiftet med moderne anlæg, der støjer mindre.

Med hensyn til kørsel kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogen firmaer kører med 2-holdsskift.

I forbindelse med det almene markarbejde vil der i sæson forekomme støj. Støjen vil forekomme fra landbrugsmaskinerne i forbindelse med arbejdet i marken, samt ved til- og frakørsel fra udbringningsarealerne.

Arbejdet i marken sker i henhold til godt landmandsskab og i videst mulig omfang under hensynstagen til naboer, byområder, nærliggende naturområder m.m., hvorfor støjgener forsøges begrænset mest muligt.

Tiltag mod støjkilder

Udover at flere af ventilationsanlæg i ansøgt drift vil blive udskiftet til anlæg af nyere dato og er af en støjsvag type, vil der ikke blive foretaget yderligere støjdæmpende tiltag på ejendommen. Det er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering i forhold til naboer og arten af støjkilder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nærmeste nabobeboelse (Gl. Århusvej 20, landbrugspligt) ligger ca. 110 meter fra nuværende produktionsbygninger, mens nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Åesvej 23) ligger ca. 300 meter fra ejendommens maskinhus på den modsatte side af jernbanen. Der ligger ikke andre beboelser indenfor 300 meter fra ejendommen.

Ejendommen ligger tæt op af jernbanen, hvorfor baggrundsstøjen i området er påvirket.

Det vurderes med baggrunden i afstanden, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger.

På grund af ejendommens placering med ganske få beboelser beliggende indenfor 300 meter fra ejendommen er der jf. krav § 11 i bekendtgørelsen om godkendelse af husdyrbrug fastsat nogle standard vilkår vedrørende støj, som vil sikre at der ikke vil opstå gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

- For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.
- Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Med undtagelse af de udendørs siloer, der er placeret ved foderladen, og korngraven, der er placeret i foderladen, bliver der ikke opbevaret eller håndteret foder udendørs. Al håndtering af foder, der kan forårsage støvgener for omkringboende, foregår derfor indendørs. Det er derfor vurderet, at der ikke vil forekomme støvgener som følge af foderhåndteringen fra anlægget i hverken nudrift eller ansøgt drift.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høstarbejde. Gener i den forbindelse vurderes at være kortvarige.

Der kan forekomme lugt fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning af gylle, og i forbindelse med det almene markarbejde vil der i sæson forekomme både støv og støj. Støvet vil skyldes bearbejdningen af jorden og vil derudover forekomme i forbindelse med høsten. Støjen vil forekomme fra landbrugsmaskinerne i forbindelse med arbejdet i marken, samt ved til- og frakørsel fra udbringningsarealerne.

For at reducere støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle, bliver husdyrgødningen udbragt i henhold til godt landmandsskab og foregår i videst mulig omfang under hensynstagen til naboer, byområder, nærliggende naturområder m.m. Gylletransporter foregår og vil foregå med traktor og gyllevogn af 20 m³ ad gangen. Der vil normalt blive udbragt husdyrgødning i april og maj måned, og kørselsveje i forbindelse med gylletransporter fremgår af kort over transportruter. Omrøringen af gyllebeholderen sker så vidt muligt kun umiddelbart før påfyldning af gyllevogn for at reducere eventuelle lugtgener i den forbindelse. Derudover sker udbringning af gylle med slæbeslanger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Støvgener fra anlægget på ejendommen forventes ikke at give væsentlige gener ved nærmeste beboelser, idet anlægget er placeret hensigtsmæssigt i forhold til nabobeboelserne og idet an-

lægget er indrettet således at håndtering af foder, som er en støvende aktivitet, overvejende foretages indendørs.

Ejendommen er beliggende i landzone for enden af en grusvej der er fælles med to andre beboelser. Dermed vil der i forbindelse med transporter kunne opstå gener fra støv hos disse beboelser. Dette vil dog primært forekomme i perioder med gylleudbringning, idet der ellers vil være få daglige transporter.

Miljøklagenævnet har i en afgørelse udtalt, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Dette tolker kommunen således at der i perioder må accepteres gener som f.eks. støv, støj og lugt ved gylleudbringning.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol.

LYS PÅ ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er kun placeret udendørs arbejdsmæssig belysning ved foderladen nr. 5 og ved halmladen nr. 6. Se bilag 2 som viser et kort med ejendommens indretning.

Ejendommen er placeret i et lettere kuperet terræn, således at ejendommen ikke er synlig fra hverken Åesvej eller omkringboende, dog med undtagelse af naboen mod nord-øst, der bor på Åesvej 33, 8700 Horsens.

Den arbejdsmæssige belysning er dog ikke synlig for denne nabo, idet belysningen er skærmet bag *Tvingstrupgårds* eget anlæg. Belysningen er derfor ikke synlig for omkringboende. Bilag 3 *Beskrivelse af ejendommens bygninger* viser placeringen af belysningen på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med baggrund i den beskrevne indretning vurderes det at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende eller være synlig i forhold til landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol.

PÅVIRKNING FRA ANVENDELSE AF AREALERNE

BESKRIVELSE AF UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Arealerne status i forhold til overfladevand og grundvand

Til bedriften ejes der 100,79 ha udbringningsareal og er yderligere tilforpagtet 91,68 ha udbringningsareal. Bedriftens samlede udbringningsareal er hermed på 192,47 ha. Tabellen herunder viser dels størrelsen på markerne, om arealet er drænet, jordbundstypen og det valgte sædskifte på marken.

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	Vandet	Sædskifte
1	10,96	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
2	10,36	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
3	8,70	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
4	6,98	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
5-1	1,29	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
5-0	5,17	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
18	7,66	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
17	12,13	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
14	5,31	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
15	11,89	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
10	34,29	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
11	3,42	Ja	Lerjord (JB7)	Nej	S2
8	9,40	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	S2
7	4,02	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	S2
6	9,62	Ja	Fin sandblandet lerjord (JB6)	Nej	S2
19	30,05	Nej	Lerjord (JB7)	Nej	S2
16	21,19	Nej	Lerjord (JB7)	Nej	S2
Total	192,42				

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. Referencesædskiftet for bedriften er S2 (15 % vinterraps, 14 % efterafgrøder).

Der er valgt referencesædskifte på alle marker, S2 sædskifte har et udvaskningsindeks på 93

Tabellen herunder viser de relevante klasser indenfor de ejede og forpagtede arealer der er indarbejdet i husdyrgodkendelsessystemet indenfor nitrat, grundvand og fosfor.

Navn	Ha	N-Klasse 0	N-Klasse 2	N-Klasse 3	Grundvand	P-Klasse 0	P-Klasse 1	P-Klasse 2	P-Klasse 3
1	10,96	10,96	0,00*	0,00	0,00	10,96	0,00	0,00	0,00
2	10,36	10,36	0,00 *	0,00	0,00	10,36	0,00	0,00	0,00
3	8,70	7,68	0,00*	1,02	0,00	0,00	0,00	0,00	8,70
4	6,98	2,49	0,00*	4,49	0,00	0,00	0,00	0,00	6,98
5-1	1,29	0,31	0,00*	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	1,29
5-0	5,17	0,00	0,00	5,17	0,00	0,00	0,00	0,00	5,17

18	7,66	7,66	0,00*	0,00	0,00	7,66	0,00	0,00	0,00
17	12,13	12,13	0,00*	0,00	0,00	12,13	0,00	0,00	0,00
14	5,3	5,31	0,00*	0,00	0,00	5,31	0,00	0,00	0,00
15	11,89	11,89	0,00*	0,00	0,00	11,89	0,00	0,00	0,00
10	34,29	34,29	0,00*	0,00	0,00	34,29	0,00	0,00	0,00
11	3,42	3,42	0,00*	0,00	0,00	3,42	0,00	0,00	0,00
8	9,40	9,40	0,00*	0,00	0,00	9,40	0,00	0,00	0,00
7	4,02	4,02	0,00*	0,00	0,00	4,02	0,00	0,00	0,00
6	9,62	9,62	0,00*	0,00	0,00	9,62	0,00	0,00	0,00
19	30,05	30,05	0,00*	0,00	0,00	30,05	0,00	0,00	0,00
16	21,19	21,19	0,00*	0,00	0,00	21,19	0,00	0,00	0,00
Total	192,42	180,77	0,00	11,65	0,00	170,28	0,00	0,00	22,14

Arealerne afvander alle til Horsens Fjord. 11,65 ha af bedriftens udbringningsarealer er jf. Miljøstyrelsens udpegninger beliggende indenfor område klassificeret som nitratklasse 3.

Alle arealer afvander til NørreStrand.

Mindre dele af enkelte udbringningsarealer er klassificeret som lavbundsarealer. Det drejer sig primært om mark 17, hvor der går et lavtliggende drænet område tværs henover marken. Området er dog ikke omfattet af okkerklasse, og risikoen for tab af fosfor fra det pågældende areal vurderes derfor ikke at være væsentligt forøget.

For at reducere kvælstofudvaskningen til Horsens Fjord vil dyretrykket blive reduceret til 1,36 DE/ha svarende til at hele bedriftens produktion af husdyrgødning fordeles på hele bedriftens udbringningsareal. Herudover vil bedriftens kvælstofkvote blive reduceret med 0,75 %.

Ved den nuværende produktion udbringes 13059,77 kg N i form af husdyrgødning (se evt. tabellen, der findes under gødningsstyper og mængder) og 19.671 kg N i form af handelsgødning på bedriftens udbringningsarealer (afhænger af det aktuelle sædskifte). Dette svarer i forudsætningerne for det ansøgte til i alt 32.730,77 kg N.

Ved den ansøgte produktion udbringes 28.107,43 kg N i form af husdyrgødning og 8221 kg N i form af handelsgødning. Dette svarer til et samlet gødningsforbrug på 36328 kg N. Der sker således en årlig forøgelse på 15.048 kg N i form af husdyrgødning, men da husdyrgødning kun kan udnyttes med 75 % svarer det til 11.286 kg N. Herudover vil der være et mindre forbrug af handelsgødning på 11.450 kg N. Det betyder at den samlede tilførsel af N er 164 kg N mindre i ansøgt drift end i nudrift, men da andelen af husdyrgødning er blevet større, medfører det en større udvaskning af kvælstof.

I nudriften er kvælstofudvaskningen på 39,7 kg N/ha og ved den ansøgte produktion er udvaskningen på 42 kg N/ha. Den ansøgte udvidelse medfører således en forøget kvælstofudvaskning på 443 kg N.

Ved den nuværende produktion udbringes totalt 2947,99 kg P i form af husdyrgødning på udbringningsarealerne, mens der ved den ansøgte produktion udbringes 5020,63 kg P i form af husdyrgødning og 200 kg P som anden organisk gødning. Der udbringes i alt 5772,63 kg P i form af organisk gødning. Der sker således en årlig forøgelse på 2827,64 kg P i form af husdyrgødning og anden organisk gødning. I nudriften udbringes der fosfor i form af handelsgødning, imens der i ansøgt drift ikke forventes at anvendes fosforholdig handelsgødning.

For at reducere kvælstofudvaskningen til Horsens Fjord vil dyretrykket blive reduceret til 1,36 DE/ha svarende til at hele bedriftens produktion af husdyrgødning fordeles på hele bedriftens udbringningsareal. Herudover vil bedriftens kvælstofkvote blive reduceret med 0,75 %.

Reguleringen af udvaskning af kvælstof til overfladevand sker gennem Miljøstyrelsens udpegede områder med reduceret kapacitet til nitratreduktion, hvor bl.a. oplandet til dele af Horsens Inderfjord og Horsens Yderfjord er omfattet af udpegningsen. Kommunen skal herudover foretage en konkret vurdering, jf. husdyrgodkendelseslovens § 29, og kan på den baggrund i særlige tilfælde beslutte sig for at stille vilkår, der rækker ud over det beskyttelsesniveau, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Alle bedriftens udbringningsarealer afvander til Horsens Inderfjord. Det samlede opland for Horsens Fjord er på 51.840 ha. Ifølge vandplanen for hovedvandomland 1.9, Horsens Fjord er den samlede fosfortilførsel på 23,1 tons/år og kvælstoftilførsel på 1120,5 tons/år

Kvælstofbelastning af grundvand

Ingen af bedriftens udbringningsarealer er beliggende indenfor sårbare grundvandsområder.

Natur, på og omkring, udbringningsarealerne

Denne beskrivelse omfatter natur som er registreret som beskyttet jf. kommunens vejledende registreringer, der kan være områder som har udviklet sig til beskyttet natur, men som kommunen ikke er vidende om, og derfor ikke kan foretage en vurdering i forhold til, det er dog altid den aktuelle status på arealerne som er gældende.

Der inddrages ikke nye udbringningsarealer for husdyrgødning, som ikke tidligere har modtaget husdyrgødning, og der inddrages ikke nye arealer placeret i Natura 2000 områder.

Der er i ansøgningen ikke indarbejdet særlige tiltag til sikring af naturområder.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor eller grænsende op til Natura 2000-områder.

Mark 13, som ligger tættest på internationalt beskyttet natur, ligger ca. 2,8 km fra Habitatområde nr. 52. Området er ligeledes udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 36. Se under anlægsgdelen til denne godkendelse for en beskrivelse af udpegningsgrundlaget for området.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

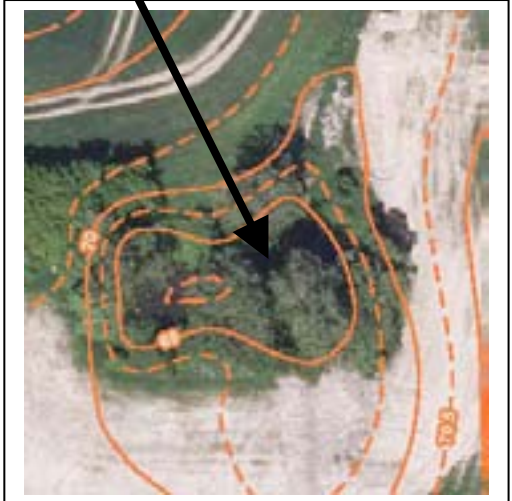
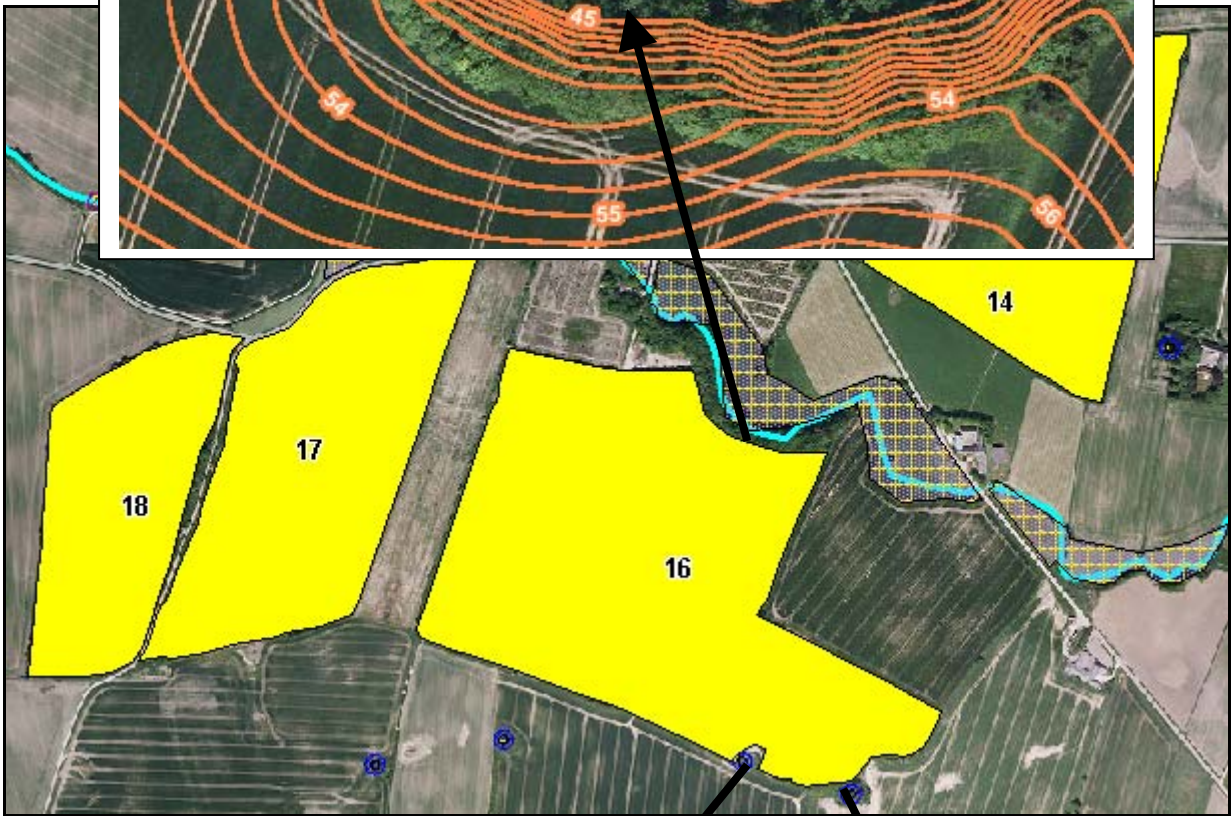
Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁷ er der et lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle udbringningsarealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7-område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor 1.000 meter fra naturarealer omfattet af husdyrlovens § 7. Nærmeste udbringningsareal ligger ca. 1,7 km fra nærmeste § 7 beskyttede naturareal, hvilket betyder at der ikke er krav om nedfældning jævnfør husdyrlovens § 7. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelsesloven - § 3 natur

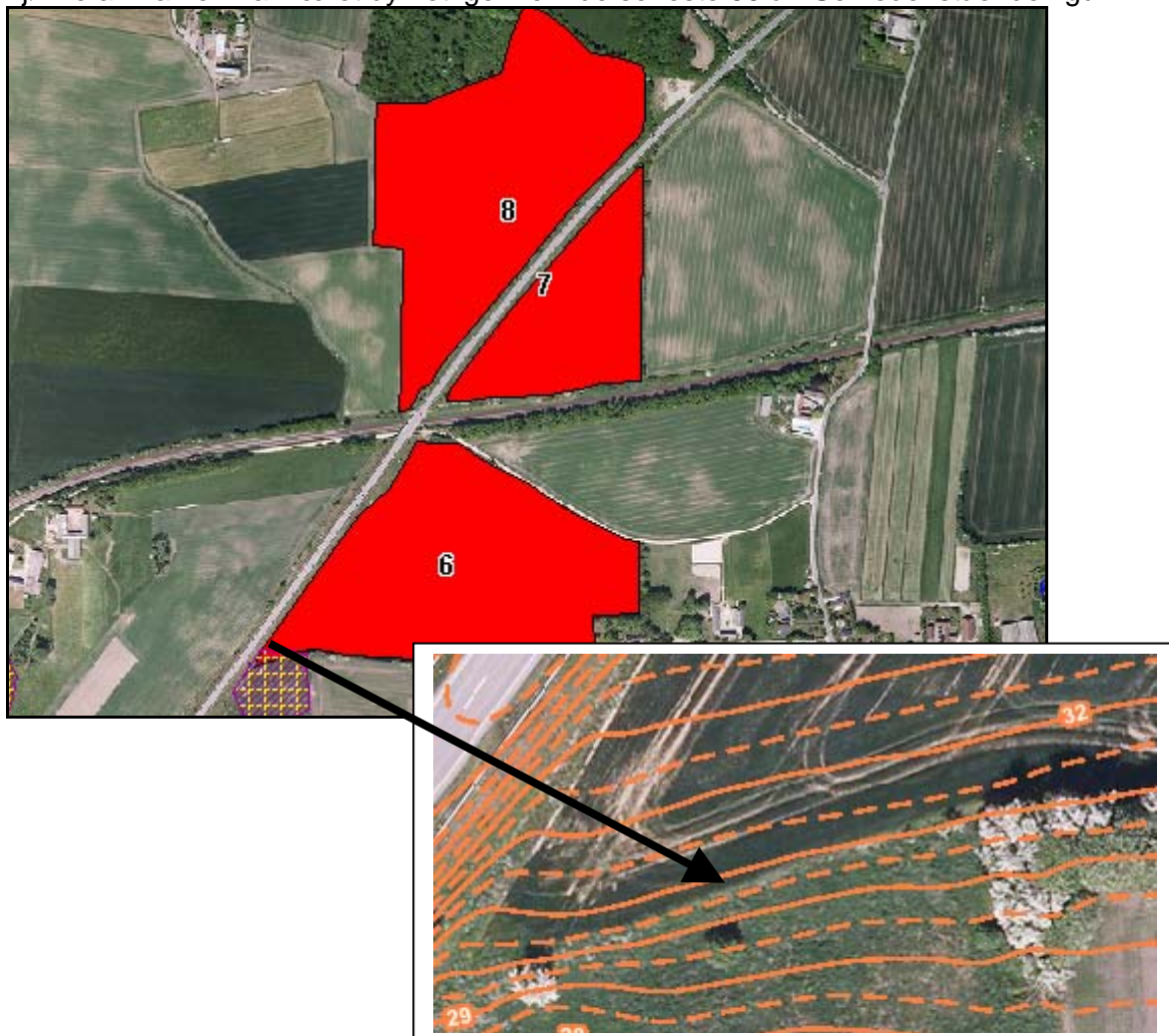
Marker, der grænser op til naturområder, som efter kommunens vejledende registrering er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3, er vist på de efterfølgende kortudsnit:

Mark 16 grænser op til 2 vandhuller. Den samme mark er skrånende imod Ørskov Bæk. På strækningen langs Ørskov Bæk grænser marken op til en meget stejl skråning ned til bækken. Selve marken har ikke hældning over 6 grader. De lovpligtige bræmmeregler gælder langs strækningen på toppen af skrænten, ligesom bræmmereglerne også gælder ved bredden af begge vandhuller syd for marken. Se nedenstående figur.

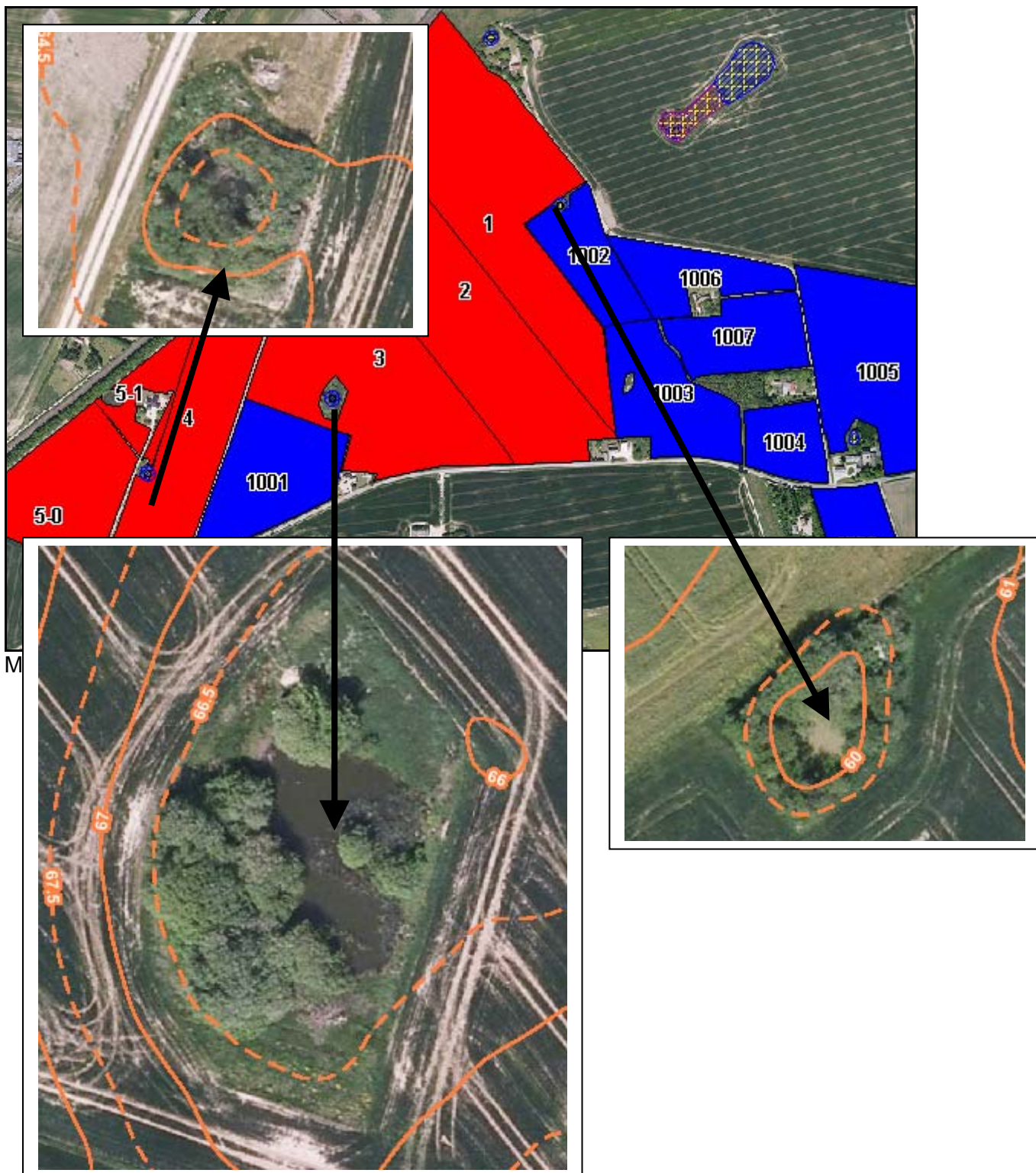
¹⁷ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Mark 6 grænser op til et § 3-registreret moseareal. Marken er ikke stejlt skrånende det pågældende område. En mindre del af marken lapper over med den vejledende registrering af mose, men dette skyldes en unøjagtighed i registreret, som rettes. Luftfotos viser, at det pågældende hjørne af marken har været dyrket igennem de seneste 50 år. Se nedenstående figur.

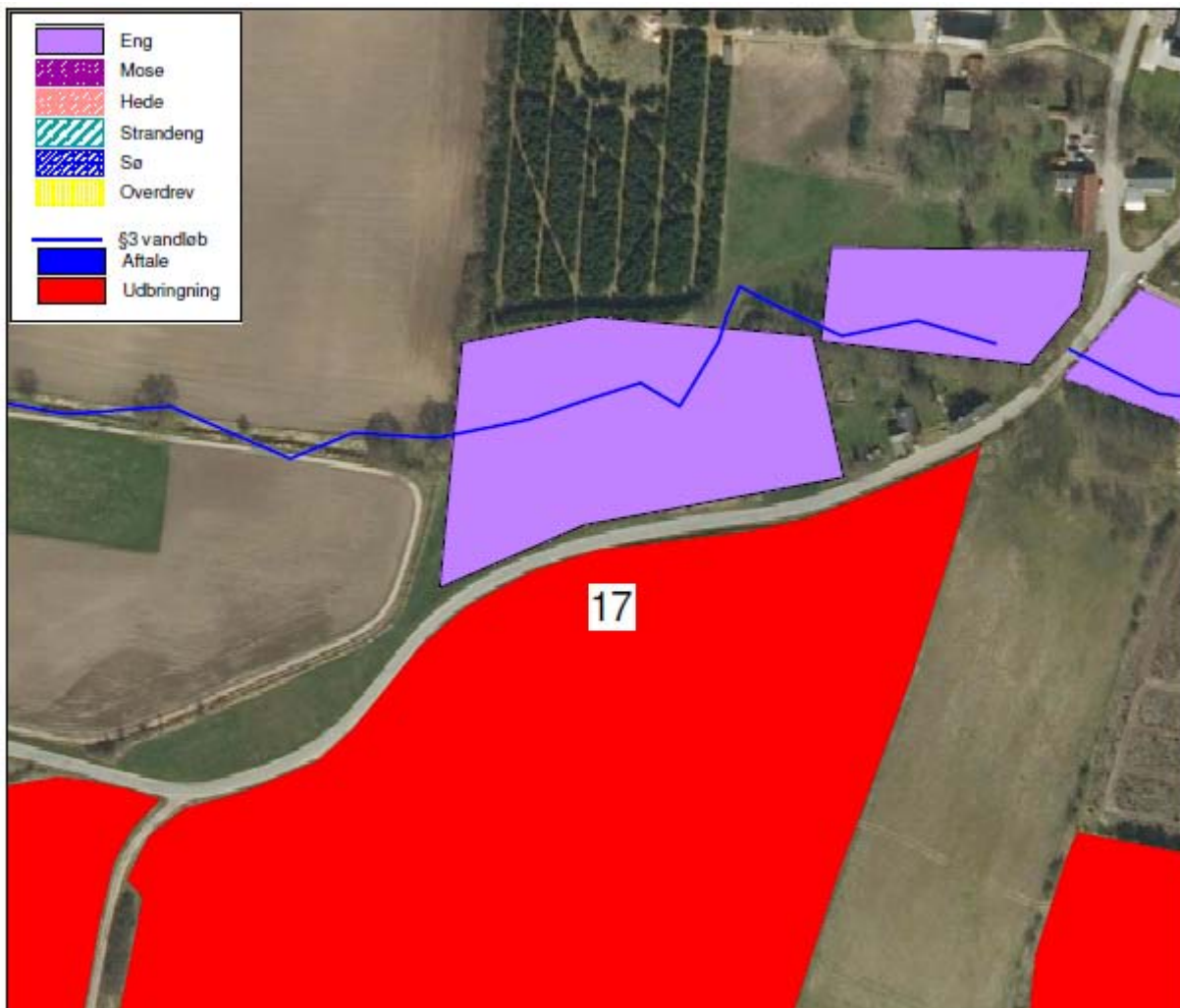
Mark 4 grænser op til et beskyttet vandhul. På mark 3 ligger der en beskyttet sø. På aftaleareal 1002 ligger der et beskyttet vandhul. Markerne skråner intet sted mere end 6°. De lovpligtige bræmmer vurderes derfor at være tilstrækkelige. Se nedenstående figur.

På mark 10 ligger der et beskyttet vandhul. Marken skråner ikke mere end 6° til vandhullet.

Grænsende til mark 17 ligger en fersk eng. Imellem den ferske eng og mark løber en vej og afstanden er ca. 15 meter. Se nedenstående figur.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Ifølge DMUs opgørelse er stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, troldflagermus, dværgflagermus og odder potentielt forekommende i samme celle som udbringningsarealerne.

Flagermus er ikke registreret indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter raster eller yngler i området.

Odder er ikke registreret i nærheden af udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes at arten kan træffes på nærliggende marker i nærheden af Nørskov Bæk (nr. 14, 15, 16, 17 og 18), som ligger i nærheden af vandløbet.

Markfirben

Der er ingen kendte registreringer af markfirben på eller nær udbringningsarealerne.

Stor vandsalamander

Der er ingen registreringer af stor vandsalamander i projektområdets vandhuller, men arten findes på landsplan på mange steder uden at være registreret. Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller, som ligger indenfor eller nær udbringningsarealerne.

Spidssnudet frø er ikke registreret i vandhullerne på og grænsende til markerne. Det kan dog ikke udelukkes at spidssnudet frø yngler eller raster i vandhuller på eller nær udbringningsarealerne.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Der er ikke observeret nationalt fredede arter af dyr eller planter på eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Grænsende til mark 7 er der registreret den rødlistede art fempletet køllesværmer. Arten er registreret som sårbar (VU).

KOMMUNENS VURDERING AF PÅVIRKNING AF NATUR, VANDLØB OG SØER

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Da alle udbringningsarealer ligger mere end 2.8 km fra nærmeste Natura 2000-område vurderes den uændrede markdrift ikke at påvirke hverken arter eller naturtyper, som indgår i områdets udpegningsgrundlag og der er derfor ikke behov for at stille vilkår til driften.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Alle udbringningsarealerne er beliggende udenfor bufferzone til § 7 natur og de er derfor ikke på nuværende tidspunkt omfattet af lovkravet om nedfældning på sort jord og græs.

Da markerne ligger mere end 1,7 km fra nærmeste § 7-områder vurderes området ikke at blive påvirket af den uændrede udbringning af husdyrgødning og der er derfor ikke behov for at stille vilkår til driften.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Ingen af markerne, der grænser til eller ligger i nærheden af beskyttet natur, skråner mere end 6 grader til beskyttede naturområder og ingen af naturområderne vurderes at være næringsstoffølsomme på baggrund af besigtigelser og gennemsyn af luftfoto. Horsens Kommune vurderer derfor, at udbringning af husdyrgødning ikke påvirker beskyttet natur grænsende op til eller i nærheden af markerne. Der stilles derfor ikke skærpede krav til udbringning af husdyrgødning.

Mark 6 overlapper med beskyttet mose. Horsens Kommune vurderer på baggrund af luftfoto, at den vejledende registrering af beskyttet natur skal rettes således, at der ikke er overlap imellem mose og udbringningsareal. Denne rettelse vil blive foretaget snarest på www.arealinfor.dk.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus

Det kan ikke udelukkes at flagermus kan yngle eller raste nær ejendommens udbringningsarealer, men da der ikke fældes levende hegn eller enlige træer vurderes markdriften ikke at ville påvirke arter af flagermus.

Odder

Odder er ikke registreret i nærheden af udbringningsarealerne. Arten er knyttet til vandløb og vådområder, men bevæger sig over relativt store afstande og også langt fra vand.

Ørskov Bæk grænser til markerne 14, 15, 16, 17 og 18. Støj og øvrig forstyrrelse fra markdriften foregår i dagtimerne. Odderen er hovedsageligt aktiv om natten. Markdriften vurderes ikke at resultere i forringelse af raste- eller yngleområder og en eventuel bestand af odder vurderes derfor at være upåvirket af markdriften.

Markfirben

Findes især på solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation.

Markerne beliggende langs landevejen imellem Hansted og Hovedgård (mark nr. 6, 7 og 8) støder flere steder op til stejle vejskrænter, hvor der bl.a. er fundet fempletet køllesværmer. Skrænterne kan være potentielle yngle- og rastesteder for markfirben.

Markdriften vurderes dog ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da vejskrænten ikke påvirkes.

Stor vandsalamander

Arten er udbredt over det meste af Danmark, især øst for israndslinjen. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog anvendes som rasteområde. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

Gennemførelse af projektet vurderes ikke at ville medføre forringelser af tilstanden i vandhuller eller andre egnede yngle/rastelokaliteter og derfor vil arten ikke skades af det ansøgte.

Spidssnudet frø

Findes udbredt over det meste af landet og kan yngle i mange slags vådområder og vandhuller af forskellig type og størrelse.

Det kan ikke udelukkes at spidssnudet frø yngler eller raster i andre vandhuller nær ejendommen. Der stilles vilkår om sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfrie bræmmer på min. 2 meter omkring alle beskyttede vandhuller på ejendommen (på og grænsende til mark 3, 10 og 16).

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Der er ikke observeret nationalt fredede arter af dyr eller planter på eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Biodiversitet – Den danske Rødlister – Den danske Gullister

Artens største trussel er sommerslåning af grøftekanter. Horsens Kommune vurderer at vejskrænten, hvor fempletet køllesværmer er registreret, ikke bliver påvirket af markdriften og at arten derfor ikke påvirkes af markdriften. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående er det kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår vil sikre, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal opretholdes en sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmme på mindst 2 meters bredde om alle beskyttede vandhuller på eller grænsende op til udbringningsarealerne.

KOMMUNENS VURDERING AF KVÆLSTOF - OG FOSFOR PÅVIRKNING AF OVERFLADEVANDE

Horsens Kommunes vurderinger og krav i miljøgodkendelser til husdyrbrug i forhold til begrænsning af udvaskning af kvælstof til overfladevande fastsættes med udgangspunkt i Husdyrlovens beskyttelsesniveau. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9 stk. 1 (jf. stk. 3), skal der meddeles afslag på en ansøgning, hvis skærpelsen af harmonikravet efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D, ikke kan overholdes. Derudover skal kommunen vurdere, om der vil være en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i Habitatbekendtgørelsen eller en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Ifølge husdyrloven skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særligt hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder, er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk per hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for med det formål at få en lavere nitratudvaskning. Beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentiallet, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

I den yderste del af Horsens Fjord (øst for en linje fra Brakør i nord til Borres Knob i syd) har staten udpeget habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave". Området indgår ligesom alle andre habitatområder i Natura 2000-netværket. I oplandet til dette område, er der jf. Miljøstyrelsens kortværk udlagt nitrat- og fosforklasser.

Grundlaget for udpegningen af habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave" er bevaringsværdige naturværdier i form af specielle plante- og dyrearter (området er f.eks. levested for mange arter af kystfugle) og specielle naturtyper (f.eks. standenge og store lavvandede havområder med sandbanker). Flere af de marine naturtyper er karakteriseret ved artsrige bundfauna- og plantesamfund. Næringsstoffølrslen til fjorden er afgørende for produktionen af mikroskopiske alger, idet en øget tilledning af N og P resulterer i en øget planktonalgeproduktion, med uklart vand til følge. Når vandet er uklart vil mindre mængder af lys nå bunden. Bundlevende/bundfæstede makroalger (tang) samt ålegræs påvirkes negativt når lysmængden ved bunden reduceres. En øget planktonalgeproduktion vil ligeledes øge risikoen for iltsvind samt styrken af eventuelle iltsvindsforekomster, hvilket har en meget skadelig effekt på bundlevende dyr.

De statslige vandplaner som skal sikre en opfyldelse af miljømålsloven, har været i offentlig høring, og der foreligger således et udkast til hvilke krav der forventes iværksat som følge af planerne. Disse tiltag omhandler bl.a. krav om ekstra efterafgrøder på de arealer som afvander direkte til Horsens Fjord, men også indførelse af virkemidler som vil blive indført via generel regulering.

Indtil vandplanerne er endeligt vedtaget, er det fortsat regionplanens målsætninger (findes på miljøportalen), som er gældende, idet regionplanen siden kommunalreformen har været ophøjet til landsplansdirektiv. Samtidig skal kommunerne inddrage al tilgængelig viden om natur- og miljøtilstanden i sagsbehandlingen, herunder den viden, der på tidspunktet for godkendelsen er tilgængelig i forbindelse med udarbejdelse af vand- og naturplanerne og de opfølgende kom-

munale handleplaner, med henblik på at undgå, at etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug giver anledning til en miljøbelastning, der vil indebære en væsentlig risiko for, at natur- og miljømålene ikke kan sikres eller genoprettes i det pågældende område.

Basisanalysens risikoanalyse viser at Horsens Fjord er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Årsagen hertil er bl.a. en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land. Fjorden er n lavvandet, med en middeldybde på 2,9 meter. Kun 6 % af fjorden har en vanddybde, som overstiger 6 meter. Opholdstiden er om sommeren 15-32 dage, mens den om vinteren er 10-18 dage (beregnet vha. Mike 21 model). Det er særligt vinter-opholdstiden, som er af betydning, da det er om vinteren, at den største del af næringsstofudvaskning sker.

Alle udbringningsarealerne i denne ansøgning afvander til Horsens Fjord. Afvanding til Horsens Fjord sker via Nørrestrand og det tilhørende vandløbssystem og i mindre områder sker afvandingen direkte til fjorden. Alle de undersøgte søer i oplandet er påvirket af næringsstoffer og ingen opfylder i dag målsætningerne og ifølge basisanalysens risikoanalyse forventes de heller ikke at nå målene inden 2015. Alle ejendommens udbringningsarealer ligger i oplandet til Nørrestrand. Søen vurderes at være begrænset af fosfor.

11,65 ha af bedriftens udbringningsarealer er jf. Miljøstyrelsens udpegninger beliggende indenfor område klassificeret som nitratklasse 3.

Ved den nuværende husdyrproduktion på ejendommen udbringes der 13.060 kg N i form af husdyrgødning (125,1 DE) på udbringningsarealerne, mens der ved den ansøgte produktion udbringes 28.107 kg N gennem husdyrgødning (261,1 DE). Der sker således en årlig forøgelse på 15.047 kg i udbragt kvælstofmængde via husdyrgødningen i oplandet til hele Horsens Fjord.

Kvælstof til overfladevand

Der udbringes i ansøgt drift husdyrgødning svarende til 1,36 DE/ha og den reelle udvaskning af kvælstof fra ejede/forpagtede arealer er beregnet til 42,0 kg N/ha, hvilket er svarende til den beregnede maksimalt tilladte på 42,0 kg N/ha, hvorfor husdyrgodkendelseslovens i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. bekendtgørelsens § 11 stk. 2 – 6, gennem nitratklasserne er opfyldt.

Horsens Kommune er derudover forpligtet til at undersøge, om nitratudvaskningen kan have en skadesvirkning på vandbaserede naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder (akvatiske naturtyper inkl. fjorde, bugter og vige) hvorved det skal sikres at habitatbekendtgørelsens forpligtigelser overholdes.

Miljøstyrelsen har i 2010 udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv og i kumulation med andre vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele - af det objektive kriterium, skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående. Det ovenstående kriterium (også kaldet afskæringskriteriet) og de to beskrevne dele, der er genstand for vurdering, er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at vurderingen er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Natur- og Miljøklagenævnet har i afgørelser i efteråret 2010 stadfæstet vejledningen, hvorfor Horsens Kommune har valgt at følge metoden i vejledningen.

Et projekt for husdyrbrug skal overholde de samlede afskæringskriterier nævnt ovenfor for ikke at kunne have en skadevirkning.

Forslaget til vandplanen for Hovedvandopland Horsens Fjord, er opdelt i 4 deloplande: Horsens Inderfjord, Horsens Yderfjord, Endelave og Kystvandet fra Norsminde Fjord samt Norsminde Fjord. Disse deloplande skal jf. Miljøstyrelsen vejledning anvendes til at vurdere om kvælstofudvaskningen (kun husdyrgødningsbidraget) fra udbringningsarealerne indenfor det konkrete delopland udgør en væsentlig andel i forhold til den faktiske kvælstofudvaskning fra arealerne i oplandet (både bidrag fra landbrug, skovbrug og natur medregnes).

Er antal dyreenheder (DE) stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug vil have en skadevirkning, og det ansøgte derfor ikke kan godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes de landsdækkende data vedrørende den generelle udvikling i husdyrholdet sammenholdt med kommunernes egne oplysninger om ophørte husdyrbrug og de meddelte tilladelser/miljøgodkendelser, som stadig kan udnyttes inden for 2-3 års fristen.

For at hjælpe kommunerne med vurdering af om dyretrykket i de enkelte oplande er stigende har Miljøstyrelsen i marts 2011 udgivet en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 deloplande i hele Danmark. Opgørelsen viser udviklingen i antallet af husdyreenheder i de enkelte deloplande for årene 2007 til og med 2010. Kortet opdateres årligt. For Hovedvandoplandet Horsens Fjord ses følgende:

Antal DE i CHR	2007	2008	2009	2010	Forskel % 2007-2010
Horsens Inderfjord	35038	32926	31602	30889	-11,8
Horsens Yderfjord	2192	1933	1843	1858	-15,2
Endelave og Kystvandet fra Norsminde Fjord	10588	10607	10117	10186	-3,8
Norsminde Fjord	6285	6287	5904	6002	-4,5

Ejendommen og alle dens ejede og forpagtede arealer er beliggende i delopland Horsens Inderfjord, hvor antallet af dyreenheder er reduceret med 11,8 % i perioden. I det antallet af pro-

ducerede dyreenheder er reduceret siden 2007, vurderer Horsens Kommune at pkt. 1 i afskæringskriteriet er opfyldt. Kortet viser delopland Horsens Inderfjord og ejendommens placering (inkl. alle udbringingsarealer).

Kommunen skal herefter vurdere, om der er uudnyttede godkendelser og tilladelser som kan medføre at dyretrykket evt. kan være stigende. Miljøstyrelsen oplyser i deres vejledning, at der kan være usikkerhed på de årlige opgørelser af dyretrykket på op til 5 %, svarende til at dyreholdet i oplandet til Horsens Fjord reelt kan variere med +/- 2705 DE set i forhold til 2007. Denne usikkerhed sammenholdt med antallet af DE, som Horsens Kommune har godkendt indtil dato, bevirker at kommunen vurderer, at den årlige opgørel-

se som Miljøstyrelsen udsender, må betragtes som retvisende for antallet af DE i oplandet på tidspunktet for meddelelse af denne tilladelse.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

I forhold til pkt. 2A, skal kommunen foretage en vurdering af, om projektets kvælstofudvaskning udgør en væsentlig påvirkning af det delopland, som arealerne afvander til, set i forhold til den samlede kvælstofudvaskning til deloplandet. Kriteriet for om en udvaskning vurderes som væsentlig og dermed kan have en skadevirkning på overfladevandet er, at nitratudvaskningen skal være mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført

Arealerne ligger alle i delvandområde nr. 128 "Horsens Inderfjord" jf. Vandplanen. Det samlede deloplandsareal er på 490,9 km². Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 900 tons kvælstof fra deloplandet til habitatområdet, og dermed også beregnes at en væsentlig udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning), vil svare til ca. 45 tons/år. Dette er meget mere end der årligt udbringes via husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion (28 tons), og meget mere end de ca. 1315 kg N, som i alt udvaskes til inderfjorden fra arealerne pga. tilførsel af husdyr- og handelsgødning (udregnet ved at anvende den reelle udvaskning som fremgår af PDF'en på 42 kg N/ha, gange dette med de 180,77 ha dyrket areal som ligger i nitratklasser 0, ganget med den mængde kvælstof som ikke når at blive reduceret inden det ender i Horsens Fjord (100 % -87,5% = 12,5%) hvortil adderes udvaskningen fra de 11,65 ha som ligger i nitratklasser 3 (100 % -25% = 75%)).

Med baggrund i den ovenstående beregning er det Horsens Kommunes opfattelse af der ikke er en væsentlig påvirkning af deloplandet "Horsens Inderfjord", som arealerne afvander til og dermed heller ikke til habitatområdet nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".. Samtidig er det Horsens Kommunes opfattelse at delvandområdet ikke skal vurderes i forhold til kriteriets pkt. 2B, idet der ikke er tale om et lukket bassin. Dermed vurderes det, at udbringningen af husdyrgødningen ikke påvirker habitatområdet nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave" i væsentlig grad.

I ansøgningsmaterialet er der som en tilpasning indarbejdet at der anvendes en reduceret kvælstofnorm på 0,75 %. Der er stillet vilkår som sikrer at dette indarbejdes og dokumenteres gennem gødningsregnskabet.

Fosfor til overfladevand

På erosionstruede udbringningsarealer som f.eks. kraftigt skånende arealer eller vandløbsnære humusjorde, hvor der kan være en forøget risiko for fosfortab, gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Der er under afsnittet om natur vurderet på de erosionstruede områder, som anvendes som udbringningsarealer. Der er stillet vilkår om at der skal opretholdes en sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfri bræmme på mindst 2 meters bredde om alle beskyttede vandhuller på eller grænsende op til udbringningsarealerne. Samlet er det konkluderet at der ude over dette vilkår, ikke er behov for yderligere bræmme ud over det lovpligtige krav.

Hvis udbringningsarealerne tilføres mere fosfor med husdyrgødningen, end der fjernes ved høst af afgrøderne, vil det på sigt kunne medføre forøget udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne til de vandområder, som udbringningsarealerne afvander til.

Idet der gennem ansøgningen er vist, at der er balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor via husdyrgødningen, er der Horsens Kommunes samlede vurdering, at udbringningen af husdyrgødningen ikke påvirker hverken NørreStrand eller Horsens Inderfjord", som arealerne afvander til og dermed heller ikke til habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".

Der er stillet vilkår om, at der på forlangende skal kunne fremlægges et fosforregnskab, der viser, at der er tæt på balance mellem fraførsel og tilførsel af fosfor, hvilket i denne sag konkret er vurderet til, at der kan accepteres op til + 0,2 kg P/ha.

På baggrund af dette er det Horsens Kommunes vurdering at der ikke skal vurderes yderligere på arealernes sårbarhed overfor fosfor, og at det ikke er nødvendigt at stille yderligere krav med henblik på at reducere fosforoverskuddet.

Samlet vurdering af belastningen af Horsens Fjord og habitatområdet ved Horsens yderfjord

Det er vurderet på, om der burde stilles et vilkår til sædskiftet som sikrer, at der ikke tilledes flere næringsstoffer til habitatområdet end forudsat i ansøgningen. Det vurderet at der ikke er behov for at stille et vilkår vedr. sædskiftet.

Der er foretaget en konkret vurdering af belastningen af overfladevand med kvælstof og fosfor fra produktionen. Ved vurderingen er der taget udgangspunkt i oplysningerne der er indarbejdet i husdyrgodkendelse.dk. En del af forudsætningerne som indgår i vurderingen er bl.a. udvaskningen fra det valgte sædskifte, og en fremtidig balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor.

Det er kommunens samlede vurdering, at det konkrete projekts udledning af kvælstof og fosfor til Horsens Fjord, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitatområde nr. 52 i Natura 2000 området "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Fosforoverskuddet på bedriftens arealer må ikke overstige 0 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune
- Af hensyn til udvaskning af kvælstof fra ejendommens udbringningsarealer, skal der anvendes en reduceret kvælstofnorm. Dette betyder at den samlede kvælstofgødning (husdyrgødningen med den lovpligtige udnyttelsesprocent + handelsgødningsmæng-

den) skal reduceres med 0,75 % i forhold til det pågældende års kvælstofnorm. Reduktionen skal dokumenteres i den årlige gødningsplan.

KOMMUNENS VURDERING AF PÅVIRKNINGEN FRA NITRAT TIL GRUNDVAND

Størstedelen af bedriftens udbringningsarealer ligger indenfor det generelle indsatsområde "Egebjerg" og dermed indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser. Ingen af bedriftens udbringningsarealer er dog beliggende indenfor de nitratfølsomme indvindingsområder.

Husdyrloven fastlægger, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinier heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet.

Naturstyrelsen Aarhus er i fuld gang med den geologiske kortlægning af det generelle indsatsområde "Egebjerg". Kortlægningen forventes afsluttet ved udgangen af 2011 eller starten af 2012. Ved den statslige kortlægning foretages en detaljeret kortlægning af bl.a. grundvandsmagasinernes udstrækning, grundvandsmagasinernes sårbarhed (herunder udpegning af indsatsområder med hensyn til nitrat, som er områder hvor lerlaget over grundvandsmagasinet er tyndt eller helt mangler og hvor forurenede regnvand let når ned til grundvandet), og udstrækningen af de enkelte vandværkers indvindingsoplande.

Når Naturstyrelsen Aarhus har afsluttet den geologiske kortlægning skal Horsens Kommune efterfølgende lave en indsatsplan for området, som beskriver de indsatser der er nødvendige at iværksætte for at beskytte områdets drikkevandsinteresser mod forurening. Kommunen forventer på nuværende tidspunkt at indsatsplanen udarbejdes i løbet af 2012 og 2013.

Med kommunens nuværende viden om grundvandsforholdene i området, konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion, med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening af grundvandet med nitrat.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol i forhold til beskyttelse af grundvand:

SAMLET VURDERING AF ANVENDELSEN AF UDBRINGNINGSAREALERNE

Samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer skal medtages ved vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse jf. § 12 i husdyrgodkendelsesloven. Vurdering af arealerne relaterer sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Til bedriften ejes der 100,79 ha udbringningsareal og er yderligere tilforpagtet 91,68 ha udbringningsareal. Der er ingen aftalearealer. Bedriftens samlede udbringningsareal er hermed på 192,47 ha. Arealerne afvander alle til Horsens Fjord. 11,65 ha af bedriftens udbringningsarealer er jf. Miljøstyrelsens udpegninger beliggende indenfor område klassificeret som nitratklasse 3. Ved den ansøgte produktion udbringes der 1,36 DE/ha.

Der er som tilpasning indarbejdet at der anvendes 0,75 % reduceret kvælstofnorm.

Vurderingen af arealernes sårbarhed overfor tilførsel af næringsstoffer er foretaget på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveauet i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrugsammenholdt med Miljøstyrelsens udmeldinger gennem den elektroniske vejledning Wiki.

Horsens Kommune vurderer, at de generelle krav om kvælstof og fosforooverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt. Det er desuden, med baggrund i Miljøstyrelsens vejledning, vurderet at projektets kvælstofudvaskning ikke udgør en væsentlig påvirkning (defineret af Miljøstyrelsen til under 5% af den samlede nitratudvaskning) af delopland nr. 128 "Horsens Inderfjord", som arealerne afvander til. Dermed er det også konkluderet at der heller ikke er en væsentlig påvirkning af habitatområde nr. 52 "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave".

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Bedriftens udbringningsareal må maksimalt modtage hvad der svarer til 1,36 DE/ha pr. planår (1/8-31/7).

BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Horsens Kommune har fastlagt BAT-niveauet på foder, management, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning ud fra BREF-referencedokumentet, mens niveauet for BAT på staldindretning i nye slagtesvinestalde eller slagtesvinestalde, der skal totalrenoveres, er fastsat ud fra Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)* af 13. juli 2010. For BAT staldindretning i eksisterende stalde skal der gives rimelige tidsfrister for, hvornår en eksisterende stald skal leve op til BAT, og at det som oftest betyder, at fristen stilles ud fra det tidspunkt, hvor de eksisterende stalde næste gang skal gennemgribende renoveres. I den forbindelse er gennemsnitslevetiden på et staldanlæg 15-20 år, hvorefter dette skal renoveres gennemgribende.

Management

Medarbejdere

Der er ingen medarbejdere ansat på *Tvingstrupgård*, hvorfor der ikke udarbejdes uddannelsesplaner for ansatte.

Udarbejdet beredskabsplan

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld vil være noteret. Beredskabsplanen vil ligge tilgængelig for alle, der færdes på *Tvingstrupgård*.

Dagligt tilsyn

Bedriften og produktionen har en størrelse, der gør det nemt og overskueligt at tilse dyr og produktionsanlægget hver dag. Der udføres småreparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. bliver løbende kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen bliver vinduer, de udvendige døre, dørene mellem sektions- og staldafsnit, og andre mulige kuldebroer kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug.

I ansøgt drift – såvel som det sker i nudrift – vil ventilationens mekaniske dele, herunder luftfæner og luftkanaler, blive rengjort i forbindelse med hver vask af staldene, men der vil ikke blive ført en egentlig logbog over proceduren.

Gylleudslusning

Der bliver sluset gylle ud på ejendommen ca. hver 14. dag. Der er etableret vakuumsystem til udslusning af gylle i alle stalde.

Opsyn med ressourceforbrug

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og Jens Arne Sørensen får hver måned tilsendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen fungerer som journal over energiforbruget.

Der er egen vandboring på ejendommen, hvorfor der ikke sker aflæsning eller notering i separat journal af vandforbruget. Der forekommer ingen vandmåler.

Hvert år bliver der udarbejdet mark- og gødningsplaner for hele bedriften. Der bliver ført journal over eventuelle afvigelser, der måtte forekomme fra mark- og gødningsplanen.

Der vil blive ført E-kontrol over produktionen med fokus på at optimere i forhold til foderforbruget og produktionsniveauet.

Vedligeholdelse- og reparationsstrategi

I den forbindelse ændringen af svineholdet og udvidelsen af slagtesvineproduktionen søges der miljøgodkendelse til at ændre de eksisterende so- og smågrisestalde til slagtesvineproduktion, samt at ændre gulvtypen i den eksisterende slagtesvinestald og opførelse af en projekteret gyllebeholder på ejendommen.

Stald nr. 1 er opført ad to omgange, hvor den oprindelige, sydligste del af stalden er opført i 1986, mens den nordligste del af stalden er bygget i 1993. Staldens inventar og gulve trænger derfor til renovering, hvilket har været medvirkende til Jens Arne Sørensens beslutning om at konvertere hele stalden til udelukkende slagtesvineproduktion. Stalden vil i ansøgt drift blive indrettet til slagtesvin på delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket jf. Miljøklagenævnets afgørelse MKN 130-00552 (i hvilke BAT gulv blev fastsat til 25-49 % fast gulv og spalter) er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin.

Stald nr. 2 er bygget i 1993 og ønskes også i forbindelse med det ansøgte projekt ændret til slagtesvin på delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket jf. Miljøklagenævnets afgørelse MKN 130-00552 er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin.

Stald nr. 3 er opført i 1986 og ønskes ændret til slagtesvin på delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket jf. Miljøklagenævnets afgørelse MKN 130-00552 er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin.

Stald nr. 4 er opført ad to omgange, hvor den oprindelige, sydligste del af stalden er bygget i 1976 og totalrenoveret i 1985-86. Denne del af stalden er indrettet til slagtesvin på fuldspalter, og i forbindelse med det ansøgte projekt ønskes den renoveret, og gulvtypen ændret til delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket jf. Miljøklagenævnets afgørelse MKN 130-00552 er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin. Den nordligste del af stald nr. 4 er opført i 1990 og er, som den oprindelige del af stalden, indrettet til slagtesvin på fuldspalter. Også denne del af stalden ønskes renoveret, og gulvtypen ændret til delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv, hvilket er bedre end BAT-gulvtypen for slagtesvin.

Samlet BAT på management

Der anvendes følgende punkter indenfor management:

- Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på driftsanlæggene,
- Der aflæses månedligt energiforbrug, og der føres journal i form af en tilsendt fjernaflæst opgørelse over forbruget,
- Der årligt udarbejdes mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov,
- Der føres journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen,
- Der er fokus på at optimere foderforbrug og produktionen ved hjælp af E-kontrol.

- Der føres lovpligtig logbog for flydelag i gyllebeholder.
- Der føres E-kontrol for produktionen for at optimere i forhold til f.eks. foderforbrug.
- Der er en renoveringsplan for alle stalde på ejendommen.

Der mangler BAT i forhold til management på følgende punkt ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion;

- Der bliver ikke aflæst vandforbrug på ejendommen, da der er egen boring.

Derudover er der ikke udarbejdet uddannelsesplaner, idet der ingen ansatte er på *Tvingstrupgård*.

Staldindretning

Se ovenstående afsnit om *Vedligeholdelses- og reparationsstrategi* under Management, se ovenstående.

Horsens Kommune har fastsat BAT emissionskravet til 2861 kg N pr. år. Dette er beregnet ud fra Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)* af medio 2010. Kommunen har vurderet, at ændringen af de eksisterende stalde er så stor en ændring, at det kan sidestilles med en nyetablering. BAT emissionskravet skal derfor beregnes efter Tabel 1 i *Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)*, side 7.

Eftersom ændringen af husdyrholdet er en totalændring fra sohold med smågrise og slagtesvin til udelukkende slagtesvineproduktion i ændrede stalde, vurderer Kommunen, at hele produktionen skal være omfattet af emissionskravet til nyetablering.

Horsens Kommune har derfor beregnet BAT emissionskravet til:

$$0,29 - (((0,29 - 0,22) / (750 - 210)) * (261,1 - 210)) = \mathbf{0,2833 \text{ kg N pr. slagtesvin (ved normvægt 2005/06)}}$$

Eftersom der er tale om afgivende vægtgrænser på den ansøgte produktion, skal emissionsgrænseværdien for 2005/06 desuden korrigeres efter følgende ligning:

$$108 - 30 * (20,95 + 0,177 * (108 + 30)) / 3190 = 1,1095$$

Det samlede BAT emissionskrav for den pågældende ansøgning er derfor beregnet til:

$$9103 \text{ slagtesvin} * 1,1095 * 0,2833 = 2861,26 \text{ kg N pr. år} \sim \mathbf{2861 \text{ kg N pr. år}}$$

Horsens Kommune har på baggrund af ovenstående krævet, at ansøger skal overholde BAT emissionskravet på 2861 kg N pr. år, eller foretage proportionalitetsberegninger på henholdsvis fodertilpasninger, luftrensning og gylleforsuring, der viser, at det ikke vil være proportionalt at overholde det angivne BAT emissionskrav.

Ansøger har valgt at tilpasse ansøgningen til det angivne BAT emissionskrav ved at reducere indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet, oveni at stalderne allerede indrettes med 50-75% fast gulv, samt at den nye gyllebeholder overdækkes, hvorfor ammoniakfordampningen i ansøgt drift vil overholde BAT emissionskravet, idet det – efter krav om overholdelse af BAT emissionskravet - er reduceret til 2856 kg N pr. år.

Ammoniak

Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? **Ja**
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: **-477,00** kg N/år.

Ms tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: **0,00** kg N/år.

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: **0,00** kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): **2429,16** kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: **427,08** kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: **0,00** kg N/år.

Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: **2856,24** kg N/år.
Meremission fra anlæg: **455,18** kg N/år.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,00

Printscreen af 18. oktober 2010

Energiforbrug

Ventilation

I stald nr. 1, 3 og 4 er styringssystemet temperatur- og fugtighedsreguleret, hvilket sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I stald nr. 2, hvor der i nudrift overvejende er smågrise, er ventilationsstyringssystemet kurvestyret, hvorfor ventilationen både reguleres ud fra den aktuelle temperatur i stalden og samtidig ud fra fastlagte kurver for smågrisenes vægt og behov for ventilation. Derfor er temperaturen også her meget reguleret ud fra produktionsmæssige og energibesparende forhold. I ansøgt drift overvejes styringssystemet udskiftet, men dette er endnu ikke endelig fastlagt.

Ventilationssystemerne i alle staldbygninger vil i ansøgt drift blive rengjort hver gang i forbindelse med den almene iblødsætning og vask efter hvert hold. Herved fjernes snavs, der kan yde modstand og dermed påvirke til at øge strømforbruget.

Belysning

Lyset i staldene bliver tændt manuelt i forbindelse med fodring, og ved arbejde i stalden bliver lyset tændt manuelt efter behov. I vintermånederne er lyset desuden tændt i et omfang, så dyrevelfærdskravet er overholdt (8 timer i døgnet med mindst 40 LUX).

Der bliver løbende installeret lavenergilysstofrør i alle staldene i takt med, at belysningen skiftes.

Der er ikke installeret daglysregulering, sensorstyring eller egentlig zoneopdeling. Dog er belysningen installeret, så lyset kun tændes på sektionsniveau.

Generelt

Energiforbruget aflæses månedligt af *EnergiMidt*, og ansøger modtager hver måned en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen fungerer som journal over energiforbruget.

Der genindvindes varme fra staldluften i stald nr. 1. Varmen anvendes til opvarmning af stuehuset og opvarmning af brugsvandet. Der sker derfor ikke opvarmning med fyringsolie eller lignende i stuehuset eller til brugsvandet, hvilket er særligt energibesparende. Det opgjorte elforbrug indbefatter derfor også varmegenindvindingen.

Samlet BAT på energiforbruget

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion er BAT:

- Der er etableret genindvinding af varmen fra stald nr. 1 til opvarmning af stuehus og brugsvand,
- I ansøgt drift vil der ske rengøring efter hvert hold af ventilationssystemerne i forbindelse med almen vask og rengøring efter hvert hold, hvilket begrænser modstanden,
- Ventilationen er enten styret af et temperatur/fugtighedsreguleret eller et kurvestyret styringssystem (muligvis udskiftes styringen i forbindelse med ændringen af staldene, hvilket kun vil reducere energiforbruget yderligere),
- Flere af ventilationssystemerne skal udskiftes med moderne, mere energibesparende systemer i forbindelse med ombygningen,
- Der bliver løbende installeret lavenergilysstofrør i alle staldbygninger,
- Der aflæses månedligt energiforbrug, og journal føres i form af fjernaflæsningsopgørelsen.

Vandforbrug

Drikkevand

Drikkevandstilførelsen er i nudrift fordelt på forskellige typer. I stald nr. 1 og nr. 2 er farestierne og løbe- og drægtighedsstierne med individuel opstaldning indrettet med trykventiler i krybben, mens smågrisene i stald nr. 3 er indrettet med foderautomater, hvor drikkeniplerne er integreret i automaten, hvorved der sker et mindre vandspild i forhold til f.eks. frithængende drikkenipler eller bideventiler. Derudover er der ekstra drikkevandstildeling i form af drikkekopper i smågrise-stierne i nudriften. I stald nr. 4 er slagtesvinestierne indrettet med foderautomater med integreret drikkenipler, hvilket også for slagtesvin mindsker vandspildet i forhold til f.eks. frithængende drikkenipler eller bideventiler.

I ansøgt drift skal det meste inventar udskiftes, og staldsystem m.v. i stald nr. 1, 2 og 3 skal ændres til slagtesvin. Dette vil medføre, at drikkevandstildelingen også skal ændres, og valget af typen af drikkevandstildelingen vil afhænge af valget af fodertildelingen. Det er planlagt, at der i de fleste stier skal opsættes foderautomater med integreret drikkenipler, hvilket som nævnt reducerer vandspild i forhold til f.eks. frithængende drikkenipler eller ventiler, og som i øvrigt er listet som en mulig BAT-type for tildelingen af drikkevand i BREF-referencedokumentet. Denne drikkevandstildeling er i øvrigt den type, der medfører mindst vandspild og bør derfor betragtes som bedste tilgængelige teknik på området. Som supplement til drikkevandstildelingen i automaterne skal der opsættes vandkopper (formentligt vil 1-2 ekstra vandkopper være nok). Drikkekopper listes ligeledes som mulig BAT-type for tildelingen af drikkevand i BREF-referencedokumentet. Det vurderes derfor, at ansøger i ansøgt drift projekterer en indretning med bedste tilgængelige drikkevandstildeling.

Stald nr. 4 er allerede indrettet med foderautomater med integreret drikkenipler og ekstra drikkevandstildeling i form af drikkekopper, og da stalden ikke i ansøgt drift vil undergå de store ændringer, vil samme system blive bibeholdt.

Vask

Iblødsætning før vask vil fremadrettet ske ved anvendelse af iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene bliver vasket manuelt med højtryksrensere og koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrensere er vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende. Begge dele er BAT jævnfør BREF-referencedokumentet.

Generelt

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. bliver løbende kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførelse, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

Samlet BAT på vandforbrug

Det vurderes, at ansøger anvender bedst tilgængelig teknik på følgende punkter:

- I ansøgt drift projekteres der med drikkenipler integreret i foderautomaterne og ekstra drikkevandstildeling i form af 1-2 drikkekopper i hver sti,
- Der anvendes iblødsætning før vask og vask med højtryksrensere,
- Anvendelse af koldt vand til vask.

Der mangler BAT i forhold til vandforbrug på følgende punkter ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion, da der ikke;

- udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild,
- udføres aflæsninger og registrering i journal af vandforbruget.

Foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal.

I ansøgt drift i originalansøgningen var der ikke anvendt fodertilpasninger, hvorfor gældende danske fodernormer vil blive overholdt og anvendt.

Horsens Kommune har dog fastsat krav om yderligere ammoniakreduktion jf. Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnået ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)*, ud fra hvilke Kommunen har beregnet BAT emissionskravet til 2861 kg N pr. år¹⁸.

Ansøger har derfor tilpasset ansøgningen til det fastsatte krav ved at reducere indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet, indholdet af råprotein vil derfor i den ansøgte produktion være 156 gram råprotein pr. FE_{sl}.

Opbevaring af husdyrgødning

Eksisterende gyllebeholdere

Ejendommens eksisterende gyllebeholdere er underlagt 10-årskontrol og er under dagligt opsyn. Gyllebeholderne er med flydelag af snittet halm, og der føres logbog over flydelaget. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderen.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år, og gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Projekteret gyllebeholder

I ansøgt drift projekteres opført en gyllebeholder nr. 15 med fast overdækning. Denne gyllebeholder bliver på 2.000 m³ for at modsvare den projekterede ansøgte produktion.

Den projekterede gyllebeholder vil være underlagt 10-årskontrol og være under dagligt opsyn. Beholderen vil blive overdækket.

Der vil blive foretaget løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderen. Beholderen vil være en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bunde og vægge vil være tætte og beskyttede mod tæring. Lageret vil blive tømt regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år, og gyllen vil kun blive rørt op før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

¹⁸ Se afsnit vedr. husdyrhold og staldindretning samt afsnit vedr. fodring

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Påfyldning

Gyllen bliver fra de eksisterende beholdere bliver pumpet over i gyllevognen ved brug af stationær pumpe. Det planlægges, at den projekterede gyllebeholder også skal være med stationær pumpe, hvorfor samme overpumpningsprincip vil blive benyttet.

Udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødningen bliver udbragt i henhold til godt landmandsskab og foregår i videst mulig omfang under hensynstagen til naboer, byområder, nærliggende naturområder m.m. Ovenstående er i overensstemmelse med generelle regler, hvilket i vid udstrækning er vurderet som bedst tilgængelig udsprejningsteknik ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, og der holdes minimum 2 meters bræmmer til vandløb.

Jens Arne Sørensen får hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan af en planteavlskonulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte, og kvælstofudnyttelsen. Ifølge referencedokumentet (BREF) er det bedst tilgængelig udbringningsteknik at afbalancere mængden af gødning til afgrødernes forventede behov i forhold til kvælstof, fosfor, m.v..

Fra 1. januar 2011 foretages nedfældning på al sortjord og alle græsmarker uanset afstand til § 7 beskyttede naturtyper.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forhold til at vurdere af om der anvendes BAT på energiområdet er det oplyst at der i driften er indarbejdet tiltag som rengøring af ventilationsanlæg, styring af ventilation som minimerer energiforbruget og lys som tændes manuelt ved behov, samt at der genindvindes varme fra staldluften i stald nr. 1. Varmen anvendes til opvarmning af stuehuset og opvarmning af brugsvandet. Der sker derfor ikke opvarmning med fyringsolie eller lignende i stuehuset eller til brugsvandet, hvilket er særligt energibesparende. Det opgjorte elforbrug indbefatter derfor også varmegenindvindingen.

Horsens Kommune har samlet vurderet at der anvendes BAT indenfor energi.

I forhold til at optimere virksomhedens vandforbrug vil der i forbindelse med omlægning af vandsystemet blive gjort tiltag som reducerer vandspildet (foderautomater med integreret drikkenipler). Dette sammenholdt med at vandsystemet som en del af virksomhedens egenkontrol bliver gennemgået for utætheder, samtidig med at der er stillet vilkår om opsætning af måler på ejendommens vandforsyning, medfører at Horsens Kommune vurderer at der også fremadrettet anvendes BAT i forhold til vandforbrug

I forhold til drift og management er det oplyst at der anvendes BAT på følgende områder: Der føres journal over spredning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning, der udarbejdes foderplaner så der kan optimeres på næringsstofindholdet, foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent, der føres i dag ikke løbende journal over vandforbrug samt spild, men vandforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet, mens der månedligt aflæses energiforbrug, og journal føres i form af fjernaflæsningsopgørelsen. Horsens Kommune har dog stillet som et vilkår for godkendelsen at der skal føres løbende journal over vandforbru-

get, hvorfor dette fremadrettet gøres 4 gange årligt, affald bortskaffes efter gældende regler, ved udkørsel af husdyrgødning tages der hensyn til naboer, der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget, ventilations-/strømsvigtssalmer afprøves minimum en gang årligt. Det er på baggrund af disse oplysninger og de øvrige oplysninger i denne godkendelse Horsens Kommunes vurdering at der anvendes BAT indenfor Management.

I forhold til anvendelse af BAT indenfor fodring er der for at opnå Horsens Kommunes BAT emissionsniveau beregnet for ansøgt drift foretaget en reduktion af indhold af råprotein til 156 gram råprotein pr. FE. Det er konkret vurderet at dette niveau er BAT på denne ejendom. Der er balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor til arealerne (gennem husdyrgødningen), og der er således ikke behov for at reducere indholdet af fosfor i husdyrgødningen, hvorfor det vurderes at der anvendes BAT i forhold til fosforindhold.

For at reducere ammoniakfordampningen fra staldene indrettes alle stalde i ansøgt drift til slagtesvin på delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv. Denne gulvtype har en lavere ammoniakfordampning end BAT-gulvtypen for slagtesvin jf. Miljøklagenævnets afgørelse MKN 130-00552 (i hvilke BAT gulv blev fastsat til 25-49 % fast gulv og spalter). Derudover opfylder anlægget ved dette og andre tiltag Horsens Kommunes BAT emissionsniveau beregnet for ansøgt drift. Dermed er det vurderet at der ikke skal stilles yderligere krav til ammoniakreduktion.

I forhold til vurdering af om der anvendes BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning er der taget udgangspunkt i de generelle regler som er gældende i Danmark, bl.a. at disse er typegodkendte, kontrolleres hvert 10 år og at der kun omrøres gyllen forud for udkørsel af. Samtidig etableres der fast overdækning på den nye gyllebeholder. Det er vurderet at der med overholdelse af disse regler anvendes BAT.

BAT for udbringning af husdyrgødning er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. BAT for transport og udbringning af husdyrgødning er bl.a. følgende: regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (f. eks ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle), at gødning så vidt muligt nedfældes, og ellers slangeudlægges, krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur (sort jord og græs indenfor bufferzoner til § 7 arealer), krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, at gødningsmængden tilpasses afgrødernes behov, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder, at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener, at der ikke udbringes gødning, når jorden er frossen, overdækket med sne eller oversvømmet/ vandmættet. Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning af husdyrgødningen.

Det vurderes samlet at der på ejendommen er valgt BAT på de mulige områder.

0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Et 0-alternativ på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en udvidelse, ændring eller renovering på ejendommen, og at den nuværende godkendte produktion til søer, smågrise og slagtesvin fastholdes. Det eksisterende anlæg til søer og smågrise er nedslidt og trænger derfor til renovering. For at den eksisterende produktion ville kunne fortsætte, såfremt miljøgodkendelsen til det ansøgte projekt ikke bliver givet, vil det være nødvendigt at foretage renovering af anlægget, men renoveringen vil – såfremt det ansøgte projekt ikke godkendes – ikke ske med bedste tilgængelige staldsystem med mere end 50 % fast gulv.

Såfremt der ikke kan gives en miljøgodkendelse til renovering, udvidelse og ændring af svineproduktionen på ejendommen, vil det være nødvendigt at indsendt en anmeldelse efter § 19c (dyrevelfærd) i henhold til Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 for at tilpasse anlægget til dyrevelfærdskravet om løsgående søer i det eksisterende produktionsanlæg. Den eksisterende produktion vil derfor blive bibeholdt, og idet anmeldeordningen efter § 19c ikke er omfattet af mulighed for kommunal vilkårsstilling til produktion, anlæg eller arealer, vil der ikke blive gennemført indførelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT), idet sådanne ændringer / tilpasninger vil være omfattet af miljøgodkendelsespligt. Ejendommen vil derfor ikke blive omlagt til BAT, såfremt der ikke gives miljøgodkendelse til renovering af anlægget og ændring af dyretypen på ejendommen.

Alternativt til, at der anmeldes tilpasning til de dyrevelfærdsmæssige krav om løsgående søer i 2013 vil være, at der i stedet indsendes en anmeldelse efter § 19f om fulde stalde på de eksisterende 1.671 slagtesvin (30-102 kg) og derefter, at der indsendes en anmeldelse efter § 19d om skift af dyretyper fra søer, smågrise og slagtesvin til udelukkende slagtesvineproduktion. § 19f og § 19 d kan kun anvendes under forudsætning af, at der ikke sker miljøgodkendelsesmæssige ændringer i anlægget. Dette vil kunne overholdes idet kun so-inventar ville skulle fjernes og ansøger dermed ville kunne fortsætte produktionen på eksisterende -gulve og kanaludformninger (ændringen af gulvene til 50-75% fast gulv, sker dermed reelt kun for at opfylde BAT-emmissionskravet).

Anmeldelser efter § 19d og § 19f i bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 vil derfor formentlig være det alternativ, der vil blive aktuelt, såfremt miljøgodkendelsen ikke bliver givet på det ansøgte projekt. I så tilfælde vil holdet af slagtesvin blive lidt mindre end det ansøgte, men til gengæld vil Horsens Kommune ikke have mulighed for at stille vilkår til produktionen, anlægget eller arealerne, hvorfor konverteringen vil – såfremt anmeldelsen kunne ske uden at udløse miljøgodkendelsespligt (hvilket vil være den aktuelle situation) – kunne ske uden indførelse af bedste tilgængelige teknologi, regulering på produktion, anlæg eller arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion. I forhold til pasning og tilsyn af dyrene er dette ikke særligt rationelt.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring Åesvej 23B ikke øges yderligere. Det er dog Horsens Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende godkendelse.

Ved at meddele denne godkendelse får kommunen mulighed for at sikre, at der gennemføres miljømæssige forbedringer, som ellers ikke ville kunne kræves såfremt ansøger vælger at gennemføre ændringerne efter anmeldemuligheden i § 19 i bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen er det Horsens Kommunes vurdering, at omlægningen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring Åesvej 23B end ved den nuværende produktion – jf. godkendelsens afsnit om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

Det er Horsens Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, dvs. fastholdelse af den nuværende produktion, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser blandt andet hos de mindre lokale virksomheder (vognmænd, foderstoffer m.m.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen og anlægget har en størrelse, der gør det overskueligt for ejer at tilse dyr og produktionsanlæg hver dag. Der bliver løbende udført småreparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service. Der er dog ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligeholdelse af anlægget, idet dette sker løbende.

Alle synlige vandrer, bøjler m.v. bliver løbende kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen bliver vinduer, de udvendige døre, dørene mellem sektion- og staldafsnit, og andre mulige kuldebroer kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug. Ventilationens mekaniske dele, herunder luftfaner og luftkanaler, bliver rengjort i forbindelse med hver vask af staldene, men der bliver ikke ført en egentlig logbog over proceduren.

Hvert år udarbejdes der mark- og gødningsplaner for hele bedriften. Der føres journal over eventuelle afvigelser fra mark- og gødningsplanen. Der føres lovpligtig sprøjtejournale, der dokumenterer forbruget af pesticider.

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og Jens Arne Sørensen får hver måned tilsendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen fungerer som journal over energiforbruget.

Der føres E-kontrol med svineholdet med fokus på at optimere i forhold til foderforbrug og den almene produktion.

I nudrift sikres det, at der er flydelag på gyllebeholderne, og der føres i nudrift logbog ifølge de gældende regler. Denne praksis vil naturligvis fortsætte i ansøgt drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

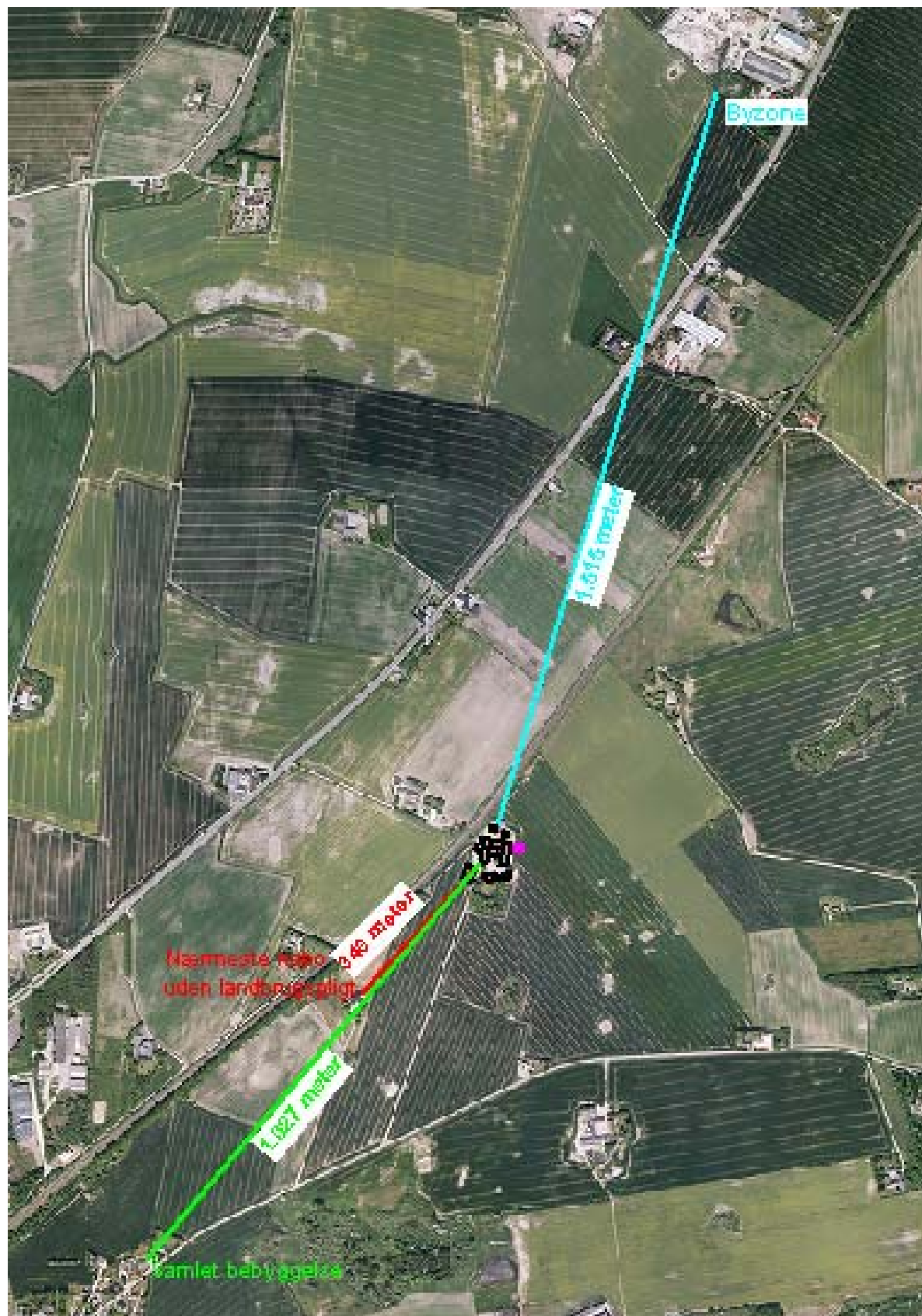
Der er som en del af denne godkendelse indarbejdet nogle tilpasninger, som sikrer at belastningen fra produktionen reduceres. Ansøger har derudover beskrevet hvilke "almindelige" driftsmæssige tiltag der gøres for at sikre, at forudsætningerne i godkendelsen overholdes, og at der ikke opstår udslip af forurenende stoffer til det omgivende miljø. Tilpasningerne og en del af egenkontrollen fastholdes i vilkår, som sikrer at kommunen har mulighed for at følge op på forudsætningerne for denne godkendelse. Der er tidligere i denne godkendelse stillet vilkår til virksomhedens gennemgang af systemerne. Herunder er der stillet vilkår om opsamling og kontrol af de indsamlede data.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

- Virksomheden skal føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentation skal fremvises på forlangende og opbevares i **mindst 3 år**:
 - Årlig opgørelse af svineproduktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
 - Energiforbrug, årlig opgørelse.
 - Vandforbrug. Mindst 4 aflæsninger i løbet af året, samt årlig opgørelse.
 - Dokumentation for anvendelse af fosforoptimeret foder
 - Drift og kontrol af ventilationssystem (årlig service mv.)
 - Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode

BILAG 1. PLACERING (BEBOELSER, BEBYGGELSER OG BY)

BILAG 2. KORT OVER EJENDOMMENS INDRETNING

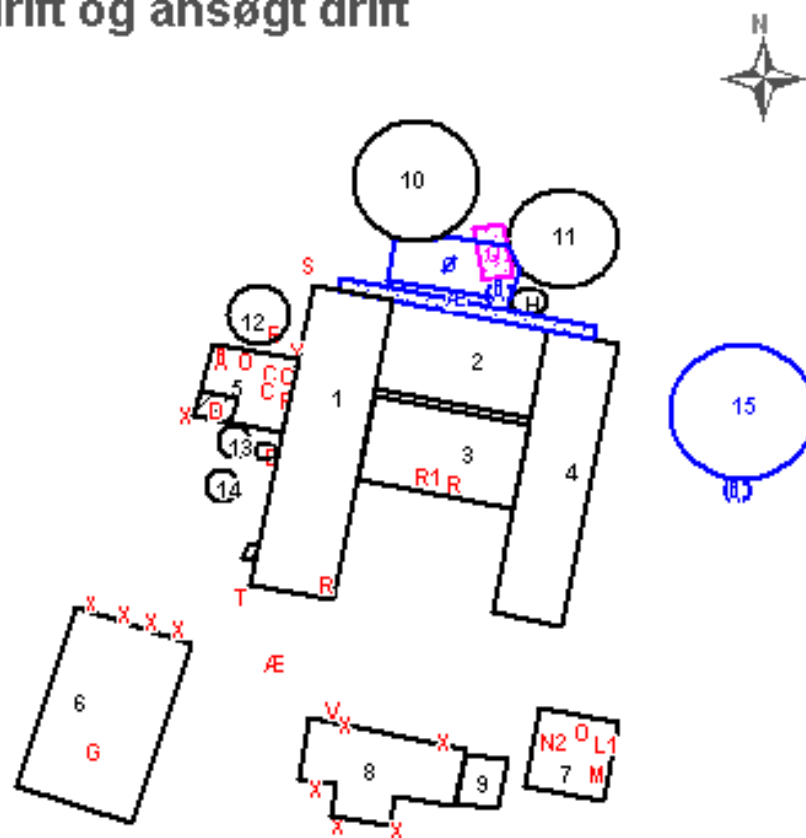
Situationsplan - nudrift og ansøgt drift

Bygningsoversigt:

1. Svinestald
2. Svinestald
3. Svinestald
4. Svinestald
5. Foderlade
6. Halmlade/maskinhus
7. Maskinhus - fastbund
8. Stuehus
9. Garage
10. Gyllebeholder 1270 m³ - 1992
11. Gyllebeholder 900 m³ - 1985
12. Kornsilø - 5500 tønder
13. Kornsilø - 2900 tønder
14. Kornsilø - 2900 tønder
15. Projekteret gyllebeholder 2000 m³

Landbrugstekniske installationer:

- B. Udendørs foderllo
 - C- Indendørs foderllo
 - D- Komgrav
 - E. Komtørring anlæg
 - F. Malmblønde anlæg
 - G. Opbevaring af halm/strøelse
 - H. Fortank
 - L1 Dieselolje
 - M. Spildoljeolje
 - N2 Handelsgødning
 - O. Kompressor
 - R. Forum
 - R1 Medicin
 - S. Døde dyr
 - T. Sandfang
 - U. Vandboring
 - V. Affaldscontainere
 - X. Udendørs belysning
 - Y. Fødtanlæg - 5 ton
 - Æ. Septiktank
 - Ø. Løseplade
- Æ. Løbegang med halvtag
Ø. Projekteret vaskplads / påfyldningsplads (den eks. nedlægges)
A. Projekteret fortank

U

Signaturforklaring

Sorte markeringer angiver bygningsnumre og anvendelse af bygningen

Røde markeringer angiver de eksisterende tekniske installationer, der ikke ændres i ansøgt drift

Lyserøde markeringer angiver de eksisterende forhold, der sløjfes i ansøgt drift

Blå markeringer angiver projekteret forhold, der ønskes etableret i ansøgt drift.

BILAG 3. BESKRIVELSE AF EJENDOMMENS BYGNINGER

1. Bygning

Grundplan	Ca. 48 x 12,5 = 600 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	Ca. 4,7 m
Taghældning	25 grader
Bygningsmateriale	Gule mursten og røde tagplader
Bygge- og renoverings år	Bygget 1986/1990
Facadens belysningsforhold	Ingen
Bygningens anvendelse	Svineproduktion

2. Bygning

INTET BILLEDE	
Grundplan	Ca. 25 x 13,5 = 337,5 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	Ca. 4,7 m
Taghældning	20 grader
Bygningsmateriale	Gule mursten og røde tagplader
Bygge- og renoverings år	Bygget 1993
Facadens belysningsforhold	Ingen
Bygningens anvendelse	Svineproduktion

3. Bygning

Grundplan	Ca. 25 x 13,5 = 337,5 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	Ca. 4,7 m

Taghældning	20 grader
Bygningsmateriale	Gule mursten og røde tagplader
Bygge- og renoverings år	Bygget 1986
Facadens belyningsforhold	Ingen
Bygningens anvendelse	Svineproduktion

4. Bygning

Grundplan	Ca. 46 x 11,5 = 529 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	Ca. 4,7 m
Taghældning	25 grader
Bygningsmateriale	Gule mursten og røde tagplader
Bygge- og renoverings år	Byggeår 1974/1990, totalrenoveret 1985 for den del, der er opført i 1974
Facadens belyningsforhold	Ingen
Bygningens anvendelse	Svineproduktion

5. Foderlade

Grundplan	14 x 12 = 168 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	4,5
Taghældning	20
Bygningsmateriale	Gule mursten og røde stålpladser
Bygge- og renoverings år	Bygget 1906 (tidl. Kostald), totalrenoveret 1986
Facadens belyningsforhold	Arbejdslampe placeret udendørs ved korngrav
Bygningens anvendelse	Foderlade

6. Halmlade/maskinhus

Grundplan	30 x 19,5 = 585 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	7,3
Taghældning	25
Bygningsmateriale	Gule mursten og røde tagplader
Bygge- og renoverings år	1997
Facadens belysningsforhold	Der er udendørs arbejdsmæssig belysning ved gavlen, der vender ind mod ejendommen
Bygningens anvendelse	Opbevaring af halm

7. Maskinhus

Grundplan	Ca.12 x 13,5 = 162 m ²
Bygningshøjde ved tagryg	4,2
Taghældning	15
Bygningsmateriale	Stålblader og tag af grå blikplader
Bygge- og renoverings år	Bygget 1974, støbt fast gulv i 1993
Facadens belysningsforhold	Der er udendørs arbejdsmæssig belysning ved gavlen, der vender ind mod ejendommen
Bygningens anvendelse	Maskinopbevaring, og opbevaring af handelsgødning, spildolie/olie, dieselolie

8. Stuehus

INTET BILLEDE	
Grundplan	Ca. 286 m ²
Facadens belysningsforhold	Flere udendørs privatbelysning
Bygningens anvendelse	Stuehus – privat brug

9. Garage

INTET BILLEDE	
Grundplan	Ca. 7 x 8 = 56 m ²
Facadens belysningsforhold	Arbejdslampe placeret udendørs ved korngrav
Bygge- og renoverings år	1994
Bygningens anvendelse	Garage – privat brug

10. Gyllebeholder

Indhold	1.270 m ³
Byggeår	1992
Materiale	Helstøbt beton
10 års kontrol	2002

11. Gyllebeholder

Indhold	900 m ³
Byggeår	1985
Materiale	Muleby, element med søsten
10 års kontrol	Efteråret 2008

12. Dancorn-silo

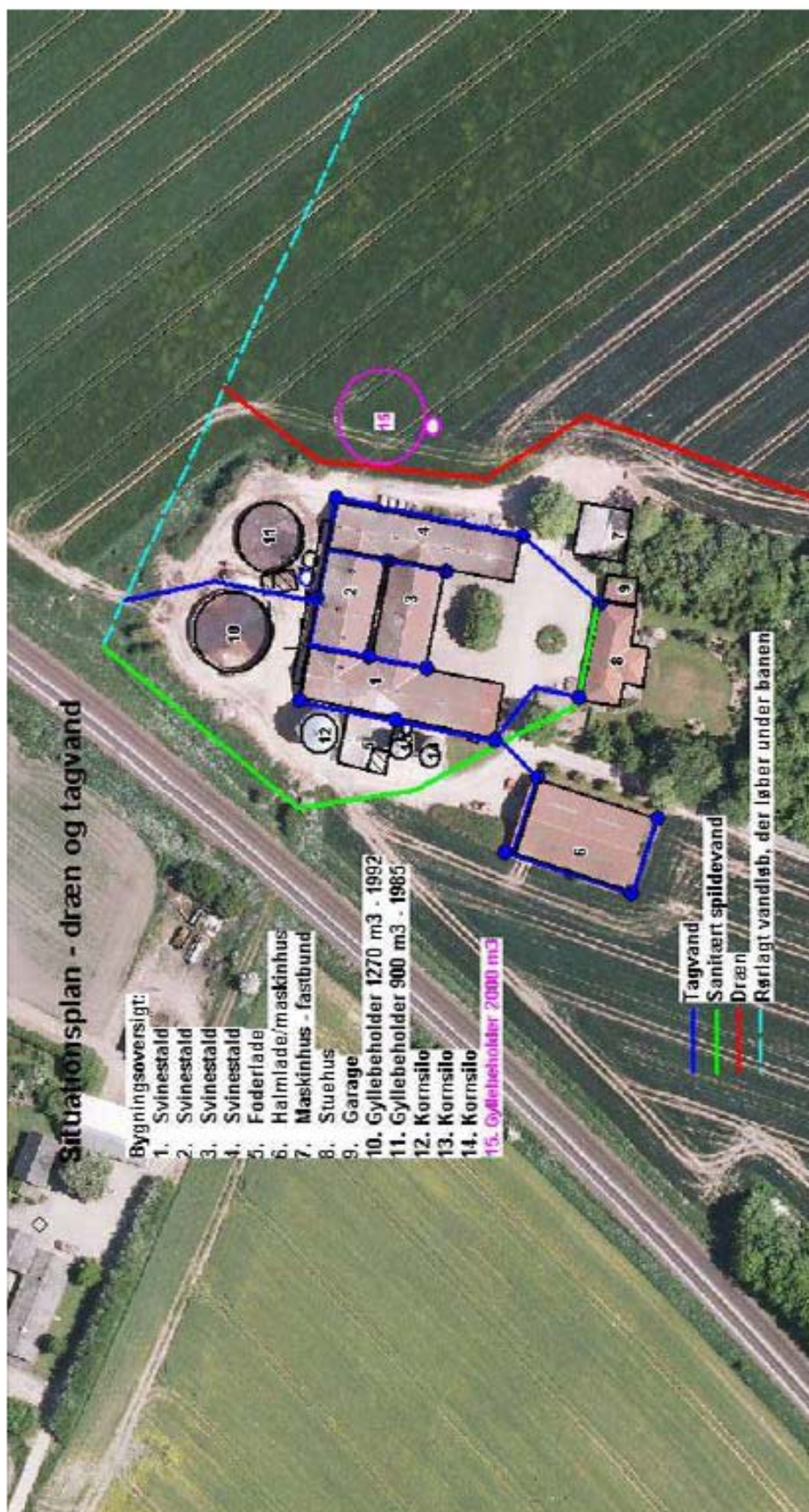
Indhold	5.500 tønder (hvede)
Byggeår	2007
Materiale	Stål

13 og 14. Siloer

Indhold	2.900 tønder pr. stk.
Byggeår	Silo nr. 13 er opført 1986 Silo nr. 14 er opført i 1995
Materiale	Stål

BILAG 4. KORT OVER EJENDOMMENS AFLØBSFORHOLD

BILAG 4 - FORTSAT

BYGNINGSOVERSIGT

1. Svinestald
2. Svinestald
3. Svinestald
4. Svinestald
5. Foderlade
6. Halmlade/maskinhus
7. Maskinhus - fastbund
8. Stuehus
9. Garage
10. Gyllebeholder
11. Gyllebeholder
12. Kornsilø
13. Kornsilø
14. Kornsilø
15. Gyllebeholder 2000 m³

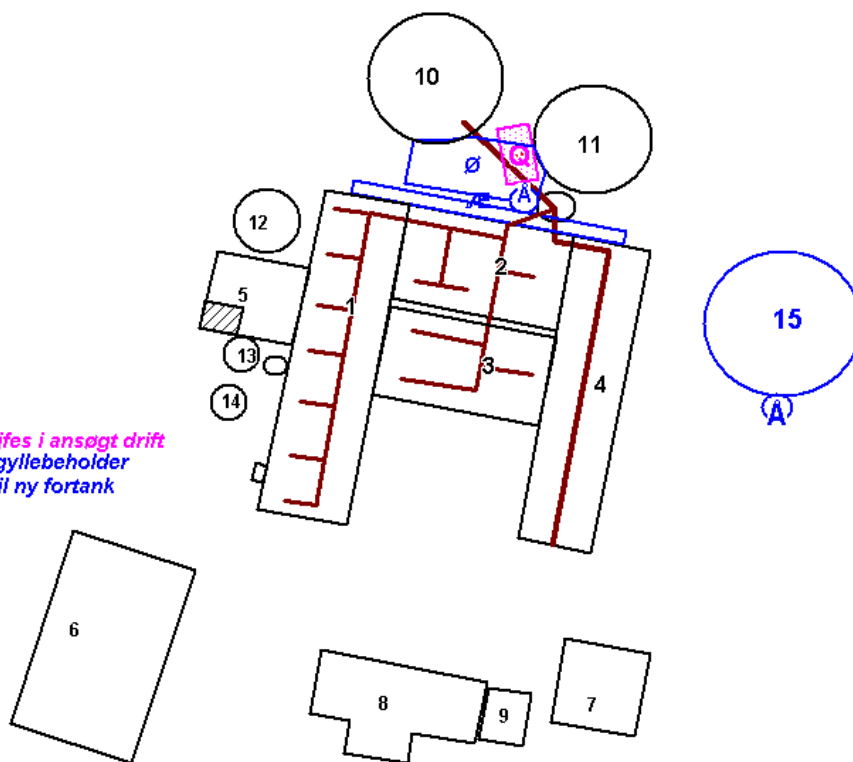
Q. Eksisterende påfyldningsplads sløjfes i ansøgt drift

Æ. Projekteret løbegang med afløb til gyllebeholder

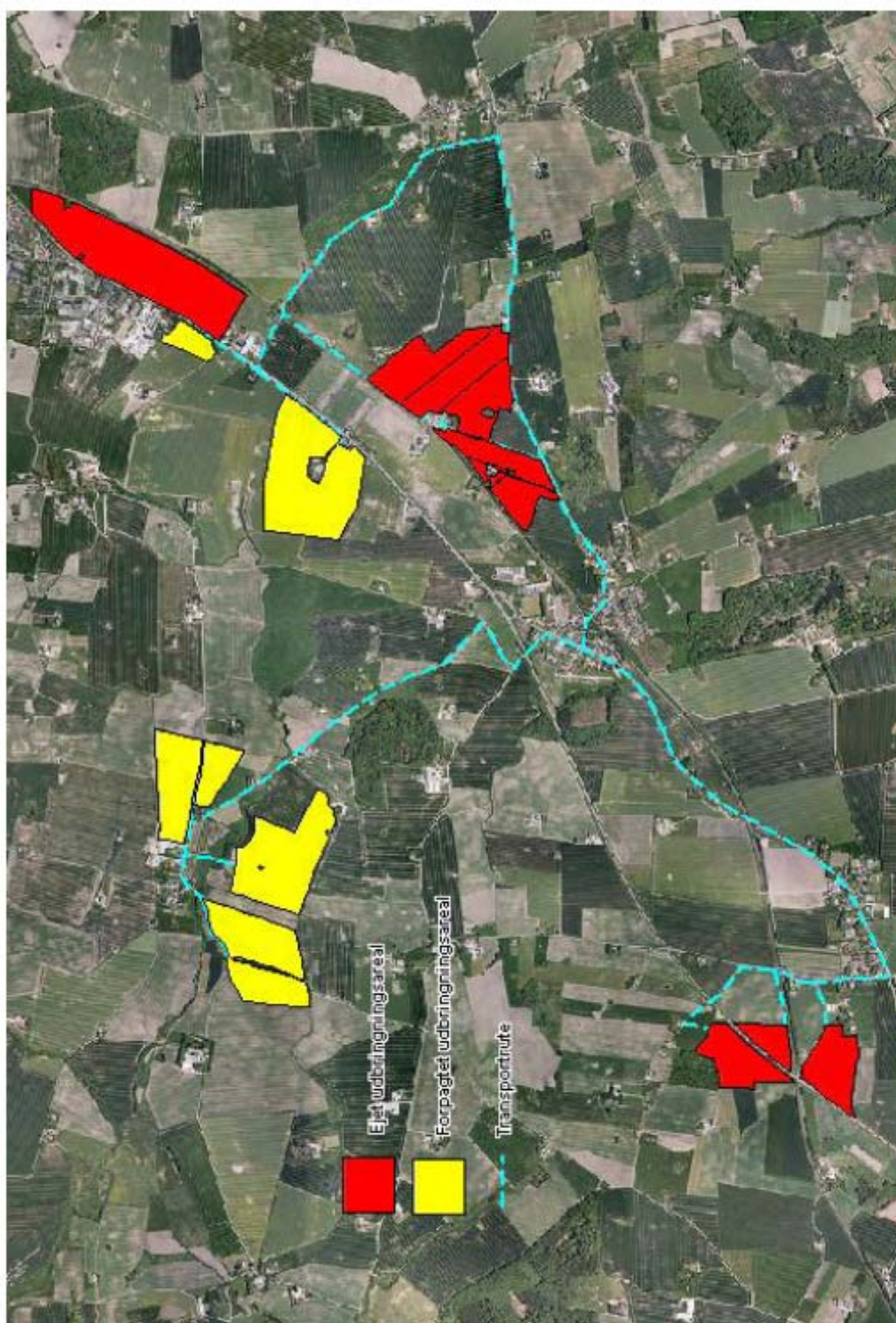
Ø. Projekteret vaskeplads med afløb til ny fortank

Å. Projekteret fortank

— Gyllekanaler

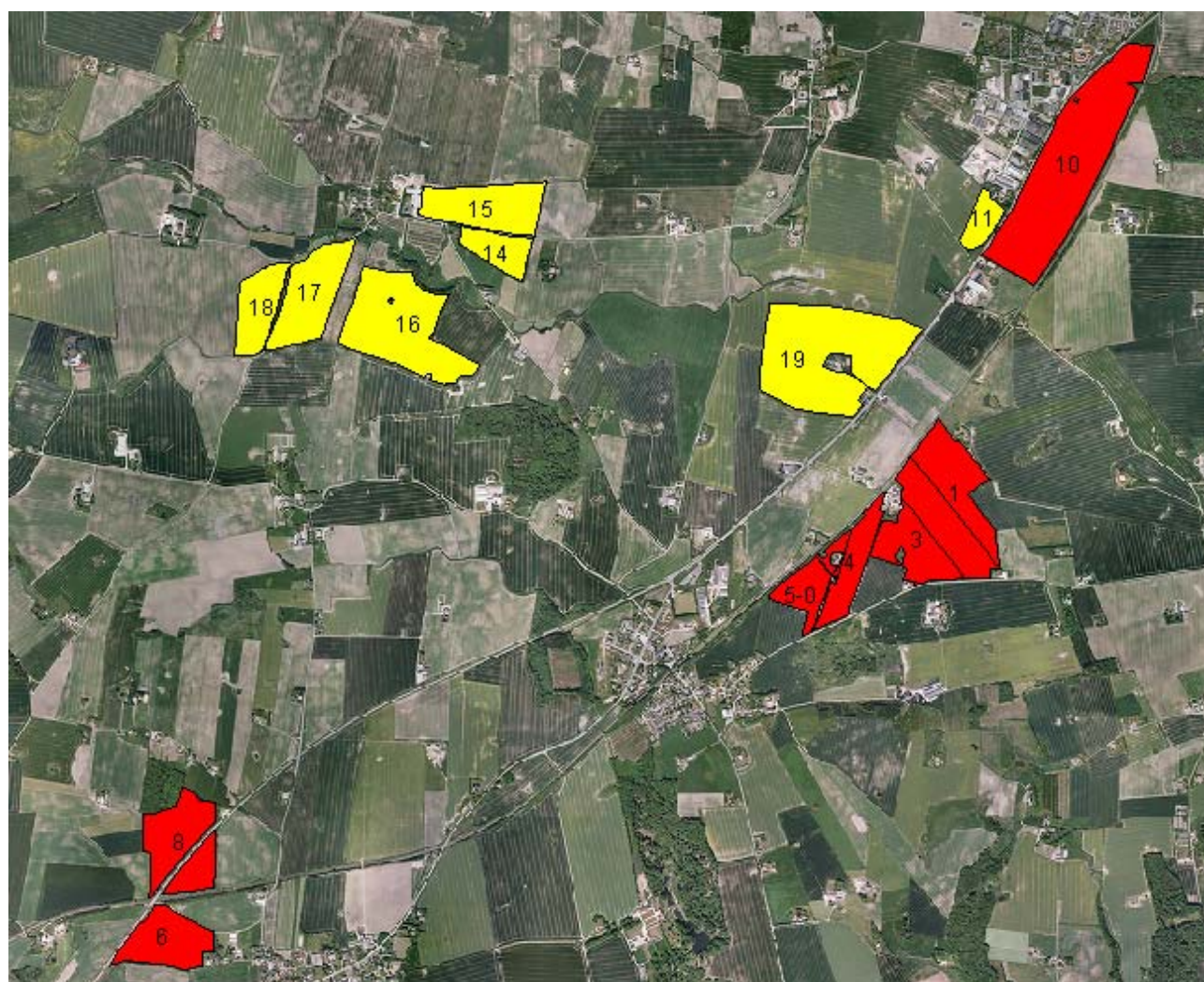
BILAG 5. TRANSPORTVEJE (INTERNE OG EKSTERNE)

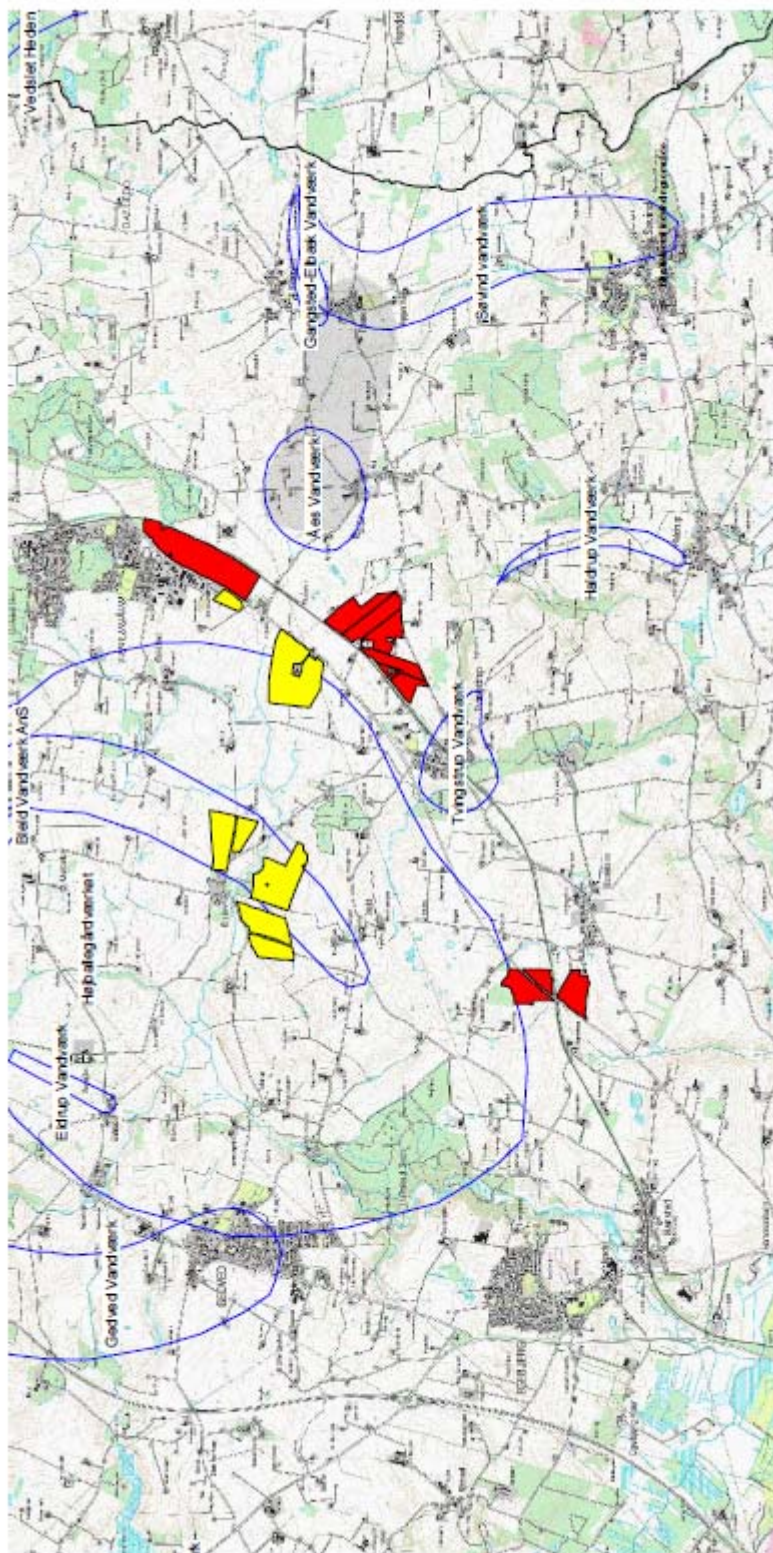
Forpagtede arealer er vist med gult mens ejede arealer er vist med rød farve.

BILAG 6. EJERFORHOLD PÅ UDBRINGNINGSAREALER

MarkNavn	Areal	Ejerforhold	Gødning_EU_ansvar	Ejer	JB
1	10,96	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
2	10,36	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
3	8,70	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
4	6,98	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
5-1	1,29	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
5-0	5,17	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
18	7,66	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Aage Olesen, Kirkevej 35, 8751 Gedved	7
17	12,13	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Aage Olesen, Kirkevej 35, 8751 Gedved	7
14	5,31	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Aage Olesen, Kirkevej 35, 8751 Gedved	7
15	11,89	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Aage Olesen, Kirkevej 35, 8751 Gedved	7
10	34,29	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	7
11	3,42	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Ole Poulsen, Gammel Århusvej 33, 8700 Horsnes	7
8	9,40	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	6
7	4,02	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	6
6	9,62	Ejet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 Horsens	6
19	30,05	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Jeppe Stenkeær Brodersen, Bakkedraget 9, 8763 Horns	7
16	21,22	Forpagtet	Jens Arne Sørensen, Æsvej 23B, 8700 F	Aage Olesen, Kirkevej 35, 8751 Gedved	7

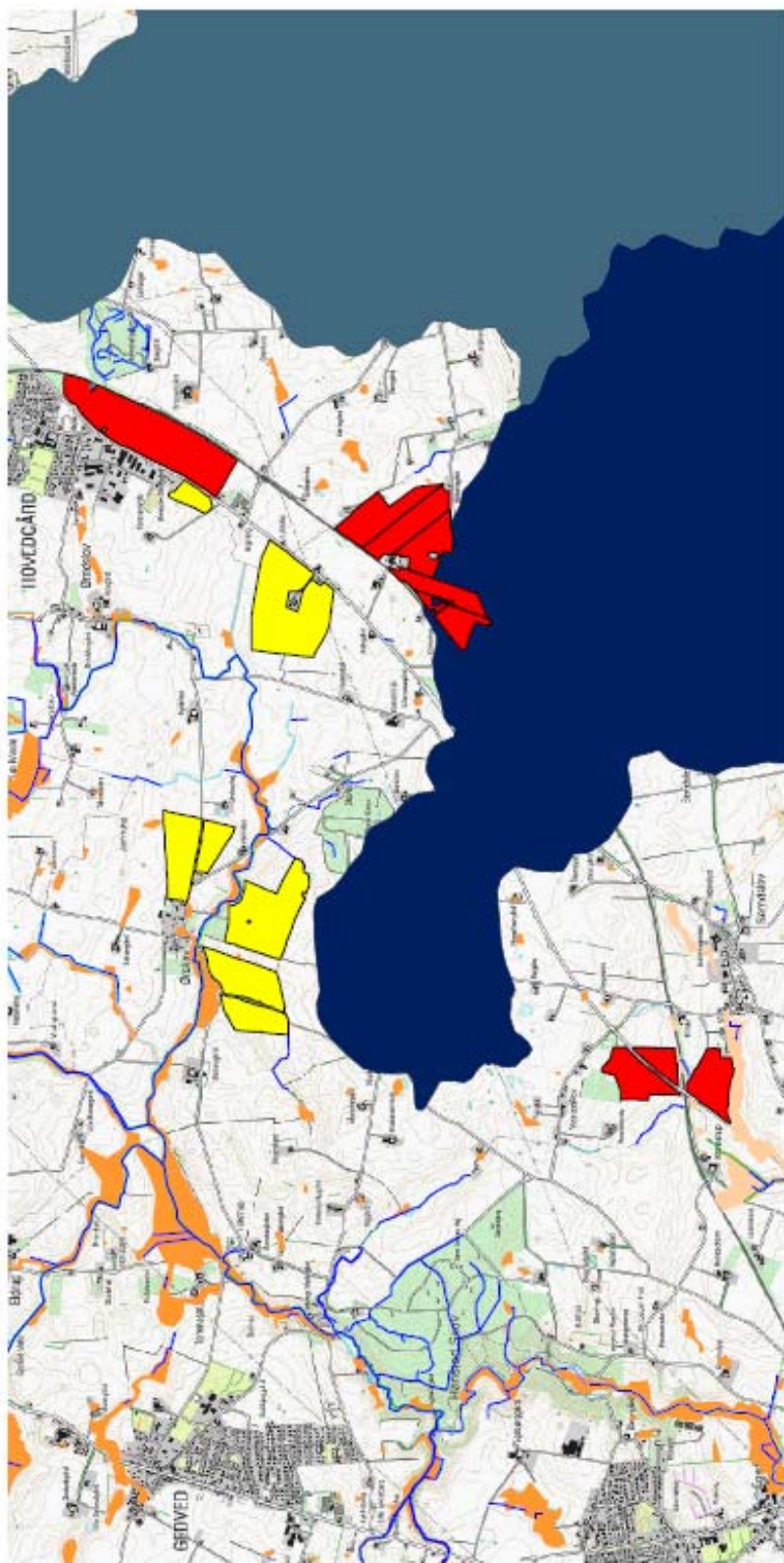

BILAG 7. UDBRINGINGSAREALER OG GRUNDVAND

Udbringingsarealer set i forhold til grundvand. Forpagtede arealer er (gule) er beliggende indefor indvindingsopland til Bled Vandværk og Højballegård vandværket.

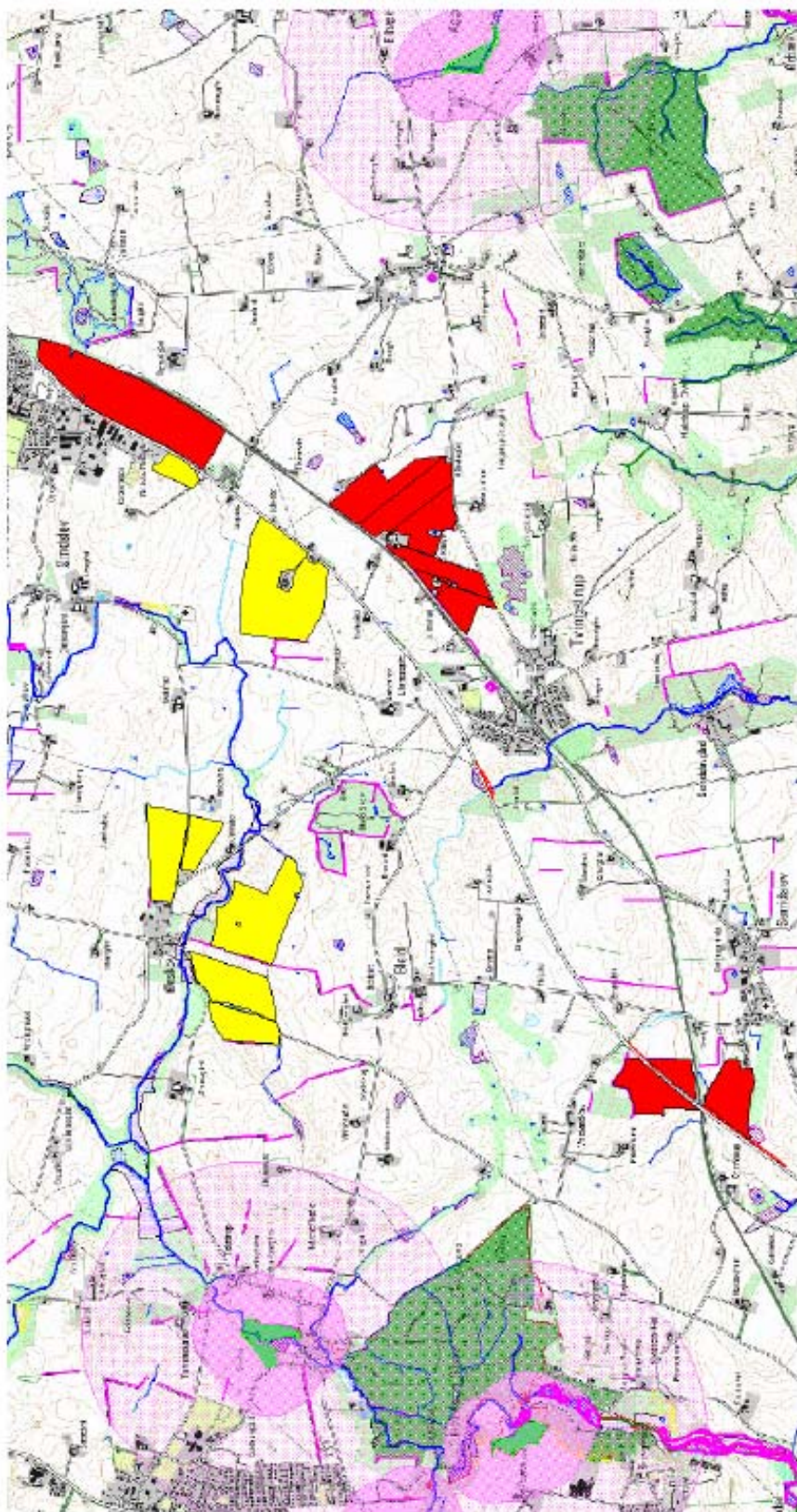
BILAG 8. UDBRINGNINGSAREALER OG OVERFLADEVAND

Udbringningsarealer set i forhold til påvirkning af overfladevande (nitratklasse 3 er vist med mørkeblå, nitratklasse 2 med lyseblå) .

Lavbundsarealer er markeret med brune farver.

BILAG 9. UDBRINGNINGSAREALER OG NATUR

Udbringningsarealer (forpagtede med gult og ejede med rødt) set i forhold til den vejledende registrering af beskyttet natur.

Der er angivet bufferzoner omkring § 7 områder.

BILAG 10. BEMÆRKNINGER FRA KONSULENT

Att. Jonna Lund

7658 7549
MIM@lro.dk
31.08.2011

Kommentarer til udkast til miljøgodkendelse af husdyrholdet på Tvingstrupgaard, Åesvej 23B, 8700 Horsens

Hermed kommentarer til det tilsendte udkast til godkendelsen af husdyrholdet på Åesvej 23B.

Side	Tekst i udkastet	Kommentar eller rettelse / tilføjelse
6	<i>...derfor også vil kunne se den projekterede gyllebeholder, der kommer til at ligge parallelt med og nord for de eksisterende gyllebeholdere.</i>	<i>...derfor også vil kunne se den projekterede gyllebeholder, der kommer til at ligge øst for den eksisterende slagtesvinestald nr. 4.</i>
8	<i>Jens Arne Sørensen overholder i nudrift og ansøgt drift næsten alle punkter for bedste tilgængelige management, som de er listet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker vedr. intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF). Dog mangler der bedste tilgængelige management i forhold til management på vandforbruget (jf. BREF), idet vandforbruget ikke bliver aflæst jævnligt på ejendommen, da der er egen boring.</i>	<i>...næsten alle... der mangler kommunens vurdering. Ellers ser det ud som om, der ikke er vurderet på "næsten alle". Afsnittet er jo resuméet af hele godkendelsen og hedder i øvrigt bl.a. "samlet vurdering".</i>
8	<i>For bedste tilgængelige teknik på vandforbrug jf. BREF er følgende punkter ikke opfyldt på ejendommen; der udføres ikke regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild, og der udføres ikke jævnlige aflæsninger og registrering i journal af vandforbruget. Vandforbruget bliver ikke aflæst på ejendommen, idet denne har egen vandboring uden vandmåler.</i>	<i>Der mangler kommunens vurdering. Afsnittet er resuméet af godkendelsen og hedder bl.a. "samlet vurdering". Samme er gældende for punktet foder lige nedenunder.</i>
9	<i>Vilkår 7 Der skal inden 1. januar af 2012 etableres foranstaltninger, som sikrer at der ikke kan løbe gylle i vandløb i tilfælde af læk fra en af ejendommens gyllebeholdere. Dette kan skal ske gennem rørlægning af den åbne del af det vandløb, som løber under jernbanen og tæt forbi de to eksisterende gyllebeholdere.</i>	<i>Fejl i vilkåret – "kan / skal". Kommentar til vilkåret: Dette vilkår er simpelthen ikke rimeligt. Jens Arne Sørensen er ikke herre over den aftale, som endnu ikke er indgået med Bane Danmark. Derfor har han ingen mulighed for at kunne garantere eller sikre sig, at der er sket rørlægning af vandløbet inden næste år. Det er ikke rimeligt! Desuden er det meget væsentligt at medtage i vilkåret den mulighed, at aftalen med Bane Danmark ikke bliver til noget.</i>

Alle kontorer og arbejdsområder er ISO 9001 certificeret

LRØ ■ Erhvervsbyvej 13 ■ 8700 Horsens ■ Tlf. 70 15 40 00 ■ Fax 76 58 77 80 ■ Homepage: www.lro.dk

		<p><i>Det regner vi ikke med, men det er væsentligt at tage det med i vilkåret, så Jens Arne Sørensen så ved, hvad han skal gøre, såfremt aftalen med Bane Danmark af den ene eller anden årsag ikke kan lade sig gøre.</i></p> <p><i>Vi foreslår dette inkluderet direkte i vilkåret og foreslår derfor, at vilkåret ændres til:</i></p> <p>Der skal inden etablering af den nye gyllebeholder sikres, at der ikke ved eventuelt lækage kan løbe gylle i den åbne del af vandløbet, som løber under jernbanen. Dette skal ske ved <i>enten</i> en rørlægning af den åbne del af vandløbet <i>eller</i> ved etablering af en barriere ved den åbne del af vandløbet, der er stor nok til at kunne tilbageholde en eventuel lækage fra én af ejendommens gyllebeholdere (den nye såvel som de eksisterende).</p> <p><i>På den måde ved Jens Arne Sørensen allerede nu, at såfremt aftalen med Bane Danmark skulle glippe, skal han etablere en barriere, inden beholderen etableres.</i></p> <p><i>Hvis vi ikke kan få medtaget alternativet til, hvad Jens Arne Sørensen skal gøre, såfremt aftalen med Bane Danmark glipper, med i vilkåret, er vi simpelthen nødt til at mødes nu her, inden godkendelsen gives og diskutere, hvor det så skal stå i godkendelsen. Vi mener dog, at det ville være nemmest for alle parter, at det bare stod direkte i vilkåret, så der ikke kan opstå en misforståelse. Så ved Jens Arne Sørensen, hvad han har at holde sig til.</i></p>
9	Vilkår 8	<i>Er allerede omfattet af anden lovgivning! Vilkåret bør slettes.</i>
10	Vilkår 11 ...monteres...	<i>...etableres...</i>
10	Vilkår 18-19-20-21, fodervilkår	<p><i>Vilkårene følger ikke Miljøstyrelsens Wiki-vejledning. Det bør de.</i></p> <p><i>Forslag til ændret vilkår:</i></p> <p>Da BAT emissionsgrænseværdierne bl.a. opnås ved en foderkorrektion, skal foderkorrektionen fremadrettet overholde xxx kg N ab dyr fra anlægget. Dette beregnes $(((((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) = \text{xxx kg N ab dyr.}$</p> <p>Dokumentation for overholdelse af vilkår til foderkorrektion skal følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Denne dokumentation kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder, f.eks. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år.</p>
11	Vilkår 22 + samme i vilkår 37	<i>Vilkår 22 bør udgå, da det ikke er nødvendigt, idet der 1) er lojninger på ventilationsstyringen, så den bør kunne</i>

		<i>gøre det ud for logbogen. 2) der er ingen filtre, så dermed ingen kvitteringer på sådanne. Og da der ifølge vilkår 37 allerede er stillet vilkår om årlig eftersyn, kan kvitteringen/regningen for dette jo fremgå som dokumentation for eftersyn og vedligehold. Altså bør vilkår 22 udgå, idet det er dækket af vilkår 37.</i>
11	Vilkår 26	<i>Hvor mange år?? Det fylder jo en hel del, alt det papir.</i>
11	Vilkår 30	<i>Der er givet lov til et fosforoverskud på 0,2 kg P pr. ha. På side 80 er vilkåret også angivet som 0 kg P/ha.</i>
	Vilkår 31	<i>1,36 de/ha er ikke i overensstemmelse med 1,4 de/ha på side 47</i>
12	Vilkår 35	<i>Det er næppe hensigtsmæssigt at få en energikonulent ud for at gennemgå projektet på en fastsat dato, hvis produktionen ikke er oppe i fuldt gear på den pågældende dato. Derfor bør datoen udskiftes med "inden 1 år efter godkendelsen er givet" eller "1 år efter, at projektet er gennemført".</i>
12	Vilkår 37	<i>Dobbeltkonfekt punkt b-c-d-e med henholdsvis vilkår 25, 26, 18-21, og 22.</i>
16	<i>Slettet sætning ønskes gen-tilføjet.</i>	<i>Hvorfor er dette slettet: Der kan tillades afvigelser indenfor de enkelte husdyrgrupper på +/- 10 %, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides. Kommentaren til forrige udkast gik på, at der ikke er forskellige dyregrupper. Men derfor vil vi gerne have mulighed for +/- 10 % som andre. Vi ønsker det derfor gerne tilføjet igen. Blot slettes de enkelte husdyrgrupper og erstattes af "indenfor husdyrgruppen".</i>
17		<i>Slet bek. nr. 850</i>
45		<i>Tilføjet... ...andre alternativer, der kan medføre samme effekt som rørlægningen, før den projekterede gyllebeholder opføres, herunder f.eks. etablering af barriere. Så hænger det sammen med vilkårsforslaget til vilkår 7.</i>
47	<i>...der svarer til 1,4 DE/ha, eller i alt 28.110 kg N samt 5.020 kg fosfor.</i>	<i>261,10 DE / 192,42 ha = 1,36 DE / ha</i>
84	<i>...det angivne BAT emissionskrav ved at reducere indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet, hvorfor ammoniakfordampningen i ansøgt drift vil...</i>	<i>...det angivne BAT emissionskrav ved at reducere indholdet af råprotein i slagtesvinefoderet oveni, at staldene allerede indrettes med 50-75 % fast gulv, samt at den nye gyllebeholder overdækkes, hvorfor ammoniakfordampningen i ansøgt drift vil...</i>
90	<i>...til udelukkende slagtesvineproduktion. Dette vil</i>	<i>...til udelukkende slagtesvineproduktion. § 19f og § 19d</i>

	<i>formenuk bliwe det alternatiu...</i>	<i>kan kun anvendes under forudsætning, at der ikke sker miljøgodkendelsespligtige ændringer i anlægget. Dette ville sagens kunne overholdes, idet kun soinventaret ville blive fjernet, og ansøger kunne sagens fortsætte produktionen på de eksisterende gulve og kanaludformninger (ændringen til 50-75 % fast gulv sker reelt set kun for at opfylde BAT emissionskravene). Anmeldelser efter § 19f og § 19d vil derfor formenuk bliwe det alternatiu...</i>
90	<i>Kommunens vurdering</i>	<i>Kommunens vurdering burde tilpasses en smule til det 0-alternatiu, der er beskrevet.</i>

Med venlig hilsen

Mie Kruuse Meineche
 Miljøkonsulent